

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ

ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1961



ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Τοῦ. ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον
Προεδρίαν τῆς Α. Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΕΥΣΗΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924 — 1941

Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 17ον

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1961

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 2

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Λυκαβηττοῦ 1, ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 613.571

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α. Ν. 1091

Διευθυνσις ΠεριODOY: ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Δώρα δ' Ἰστρία 22

Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Τιμὴ Φύλλου Δραχ. 1,50 — Ἔτησίαν συνδρομὴ Ἑσῶτ. Δραχ. 12, Ἑξῶτ. 10 σελλίνια ἢ 2 δολλάρια

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται περὶ τῆς δημοσιεύσεως ἢ μὴ τῶν ἀποστελλομένων χειρογράφων,
τὰ ὅποια δημοσιεύονται ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Παρακαλοῦμεν θερμῶς: α) Τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς των, ὅπως
ἐπισπεύσουν ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλωνται ἀπροσώπως ΕΕΣΝ, Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Εἰς τὴν Παναγίαν (ποίημα) Κ. Παλαμᾶ, β)	σελ.	1	To the holy Virgin, poem, by C. Palamas	Page	1
Ἁρκάδι.....	»	2	b) Arcadi	»	2
Ε.Ε.Σ.....	»	3	G. R. C.	»	3
Ὁ πρῶτος Ἑλλήν Σκηνοθέτης: Κων/νος Οἰκο- νόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων, Ε. Π. Φωτιάδης...	»	4	The first Greek theatrical Director, by E. P. Photiades	»	4
Ὁ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, Κ. Παπαπαναγιώτου, β) W. Phillips.....	»	5	Matthew, the Apostle and Evangelist, by C. Papapanagiotou b) W. Phillips	»	5
Τέχνη καὶ πολιτισμός, Μ. Νικολαΐδης, β) Χά- λας, Φ. Καραπιπέρης.....	»	6	Art and Civilization, by M. Nicolaidēs, b) The hail, by Ph. Karapiperis	»	6
Ἀτομικὴ ἐνέργεια, Ε. Σταμάτης, β) Ὑγιεινὴς συμβουλές: Τὸ Σηκρότι, γ) τὰ Σαλιγκάρια.....	»	7	Atomic Energy, by E. Stamatī, b) Healthy advice: Lever, c) snails	»	7
Στοκχόλμη, Ν. Δημητροκάλλη.....	»	8	Stockholm, by N. Demitrocallis	»	8
Ἡ τροχαία τῶν αἰθέρων, Γ. Παππά.....	»	9	Air Traffic, by Dr. G. Papas	»	9
Τὰ τέκνα τοῦ Πλοιάρχου Γκράν, Ι. Βέρν.....	»	10	Captain Gran's children, by J. Vernes	»	10
Ἡ Λάρναξ τοῦ Κυψέλου, Δ. Μασούρης, β) Τὸ Φθινόπωρο, Ν. Χρόνη.....	»	11	The Urn, by Kypselos, in ancient Olympia, by D. Massouris	»	11
Σαντορίνη, Π. Π. Καλονάρου.....	»	12-13	Santorini, by P. Kalonaros	»	12-13
Φωτογραφίαι Δράσεως.....	»	14	Activity in pictures	»	14
Φίλιπ Μάλκεϋ, Σπ. Αὐλωνίτη, β) Κίνδυνοι στὸ δρόμο.....	»	15-16	Philip Malkey, by Sp. Avlonitis b) dan- gers in the street	»	15-16
Ὁ Τρελλός, Κ. Κολοβός.....	»	17	The mad, by K. Kolovos	»	17
Οἱ πρῶτοι κίνδυνοι τοῦ παιδιοῦ, β) Νιόφυτο γ) Ἐλπίδες, Σ. Κωτσαρίδης.....	»	18	The first dangers for the child b) Newplant c) Hopes, (poems) by S. Kotsarides	»	18
Θῦμος ὁ κοινός, Ε. Ἀνάση.....	»	19	The thyme, by E. Anassis	»	19
Ἡ Πληγὴ τῆς μαχαιρίδας, Γλ. Πρωτοπαπᾶ.....	»	20-22	Greek legends: Wound caused by knife, by Gl. Protopapas	»	20-22
Κίνησις Ε.Ε.Σ.Ν.....	»	23-24	G. J. R. C. Movement	»	23-24
Μαθητικὴ Συνεργασία.....	»	25	Pupils' contribution	»	25
Τὰ ἄμυαλα σκυλάκια, Στίχοι, σκίτσα Α.Β.....	»		The stupid cubs, Verses and Sketches by A. B. Front - Cover Salonica: The Church to the Holy Virgin (Photo, by N. Kontos	»	
Ἐξώφυλλο: Θεσσαλονίκη, Ἡ Παναγία τῶν Χαλ- κῶν (Φωτ. Ν. Κοντοῦ, ἔκδοσις Ἀτλαν- τίδος.....	»		Inside Front - Cover: The nest, poem, by M. Stassinopoulos	»	
Ἐσωτερικὴ Ἐξώφυλλο: Ἡ Φωλιὰ (ποίημα) Μ. Στασινοπούλου.....	»		Back - Cover: Autumn, verses by L. Papa- dimas Music, by A. Panagiotopoulos	»	
Ὁπισθόφυλλο: Φθινόπωρο, Στίχοι Α. Παπαδή- μα, Μουσικὴ Ἀλ. Παναγιωτοπούλου.....	»			»	

ΜΙΧ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΦΩΛΙΑ

Ἐχοντε φύγει τὰ πουλιά,
σὲ μακρονὰ πάνε ταξείδια
κι ἔμεινε ἔρημη ἡ φωλιά
κάτω ἀπ' τὰ κεραμίδια.

Μὰ ἐμεῖς μὲ κάθε προσοχὴ
τήνε φυλάμε, μὴ χαλάσει,
γιατὶ σὲ λίγο ἡ ἐποχὴ,
ποὺ τὰ πουλιά γυρνοῦν, θὰ φτάσει

Τότε καὶ πάλι τὰ πουλιά
ἀπὸ τὰ ξένα θὲ νὰρθοῦνε,
καὶ τὴ φωλιά τους τὴν παλιά
κάτω ἀπ' τὴ στέγη μας θὰ βροῦνε,

Θὰ στήσουν καὶ τὸ σπιτικό
καὶ σὰν παλιοὶ καλοὶ μας φίλοι,
μ' ἓνα κελάδημα γλυκό
θὰ τραγουδοῦν ἀγῆ καὶ δεῖλι.

Ἀπὸ τὴν συλλογὴν Παιδικῶν Ποιημάτων «ἡ ΑΡΜΟΝΙΑ».

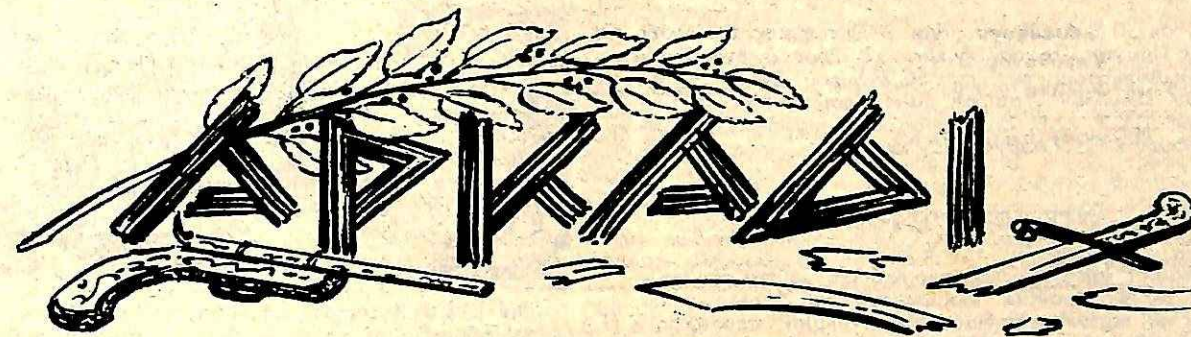
ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Εἰς τὴν Παναγίαν

Μακεδονίτισσα, Ἀθηναία, Πολίτισσα! Ἡ Βλαχέρνα
γιομάτη ἀπὸ τὸ θάμα Σου. Τοῦ Σκόθης, ὦ καταλύτρα,
τοῦ κολασμένου ἢ δέθσι, καὶ τοῦ ἐλέους ἢ στέργνα,
τῆς γῆς παρηγορήτρα!

Τράβα ἀπὸ μᾶς τῆς ἁμαρτίας τὸν κίνδυνο. Σπλάχνισον.
Τοῦ πονηροῦ τοῦ λογισμοῦ τὸ ἀκάθαρτο ζωῆρι
μέσα μας πάντα το. Σ' ἐσὲ ταμένοι εἰν' οἱ λαοὶ σου.
Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε!

(Ἀπὸ τὴ Φλογέρα τοῦ Βασιλιᾶ)



Ὁ Κωστὴς Γιαμπουδάκης

δων πεζῶν καὶ 200 ἱππέων, ἐνῶ ἐβάδιζε πρὸς τὸ
Ἀρκάδι, ἔγραψε στὸν ἡγούμενο Γαβριὴλ νὰ παρα-
δοθῇ. Ἀλλ' ὁ ἡγούμενος, ὅπως λέει τὸ λαϊκὸ
τραγοῦδι, τοῦ ἀπήντησε:

«Δὲν χάνονται οἱ Κρητικοὶ
δσοὺς κι ἀνὲ σκοτώσης.
Κι ἀνὲ σκοτώσης ἑκατὸ
μὲ χίλιους θὰ πληρώσης».

Καὶ τὰ χαράματα τῆς 8ης
Νοεμβρίου τὰ Τουρκικὰ
στρατεύματα ἐπολιόρκησαν
τὴ Μονή. Ὁ Μουσταφᾶς
ἐπανειλημμένως διατάσσει
ἐπιθέσεις, ἀλλὰ ὅλες ἀπο-
τυγχάνουν μὲ τρομακτικὲς
ἀπώλειες. Οἱ Κρητὲς πολε-
μοῦν σὰν λεοντάρια καὶ ἀ-
μέτρητα εἶναι τὰ ἀνδραγα-

θήματα πολλῶν παλληκαριῶν, ποὺ ἀπτότητα ὁρμοῦν
μέσα στὰ πλήθη τῶν ἐχθρῶν ἀψηφώντας τὸν θάνατο.

Ὡσπου οἱ Τούρκοι
κατορθάνουν νὰ τοπο-
θετήσουν τὰ κανόνια
τους καὶ τὴν «κουτσα-
χειλά μπομπάρδα» σ'
ἐπικάιρες θέσεις κοντὰ
στὴ Μονή, καὶ οἱ πο-
λιορκοῦμενοι βλέπουν
ὅτι δὲν θὰ μπορέσουν
ν' ἀντισταθοῦν πιά. Καὶ
τότε ὁ ἥρωας Κωστὴς
Γιαμπουδάκης συγκεν-
τρώνει τοὺς ἄνδρες καὶ
τὰ γυναῖκόπαιδα, ποὺ
εἶχαν ἀπομείνει, καὶ
φωνάζει:

— Ὅποιοι θέλει τὴν τιμὴν του, νάρθη νὰ καὶ μαζί μου.

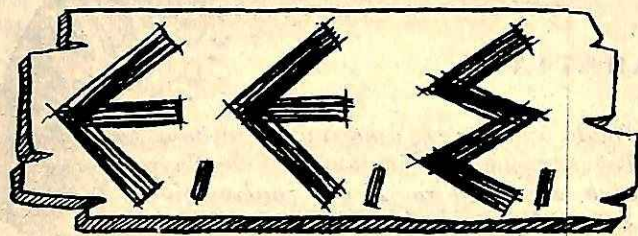
Ὅλοι σχεδὸν τὸν ἀκολούθησαν στὴν πυριτιδα-
ποθήκη. Ὁ Γιαμπουδάκης
τότε πυροβολεῖ μὲ τὴν πι-
στόλα του τὸ μπαρούτι, ποὺ
ἦταν σκορπισμένο κάτω, αὐτὸ
ἀνάβει, παίρνουν φωτιά καὶ
τὰ μπαρουτοβάρελα κι ἀκο-
λουθεῖ ἡ ἐκρηξις.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἄνδρες, γυ-
ναῖκες, παιδιά κι ὁλόκληρο
τὸ μοναστήρι εἶχαν γίνεи
στάχτη, μαζί μ' ἑκατοντάδες
Τούρκων.

Ἔτσι τελείωσε ἡ ἐποποιία
τοῦ Ἀρκαδίου, ποὺ ἔμεινε
ἀθάνατο στὴν ἱστορία.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 1. Τμήμα
ΗΜΕΡΟΜ. 16-8-85
ΑΡΙΘ. 36199





ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΔΙΟΙΚΗΤΩΝ Ε.Σ.

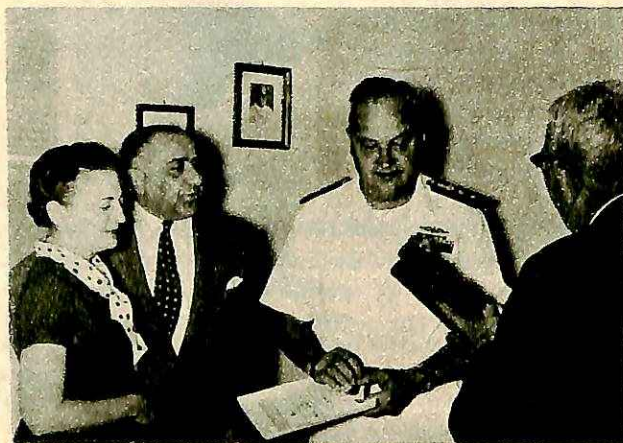
Από τὰς 30 Σεπτεμβρίου μέχρι 7 Ὀκτωβρίου ἐ.ἐ. ἔλαβεν χώραν εἰς Πράγαν Τσεχοσλοβακίας τὸ 26ον Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Διοικητῶν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Εἰς αὐτό, τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ἀντιπροσώπευσαν ὁ Γεν. Γραμματεὺς Ε.Ε.Σ. κ. Ε. Σπηλιωτόπουλος καὶ ὁ Δ/τῆς Διεθνῶν Σχέσεων κ. Ε. Γεωργαντζόγλου.

ΕΥΤΕΝΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Τὴν 6.10.61 ὑπερχίλιον ἀξιοματικοὶ καὶ ναῦται τῆς ναυλοχούσης εἰς Φάληρον Β' Μοίρας τοῦ δοῦ Ἀμερικανικοῦ Στόλου μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ναύαρχον κ. Sieglhoff προσέφερον ἐθελοντικῶς αἷμα εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Δρακοπούλειον Κέντρον Αἰμοδοσίας τοῦ Ε.Ε.Σ. ὑπὲρ τῶν ἀπόρων πασχόντων Ἑλλήνων.

Ἡ εὐγενὴς αὕτη χειρονομία τῶν ἀνδρῶν τοῦ Ἀμερικανικοῦ Στόλου συνεκίνησε βαθύτατα τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν καὶ εἶναι μία ἀκόμη ἐμπρακτὸς Ἀμερικανικὴ ἐκδήλωσις φιλικῶν αἰσθημάτων πρὸς τὴν χώραν μας.

Κατὰ τὴν αἰμοδοσίαν παρέστη ὁ Ἑλλην. Ναύαρχος κ. Κ. Τσάτσος. Μετὰ τὸ πέρας δὲ αὐτῆς ὁ Πρόεδρος τῆς Κ. Ἐφορείας Αἰμοδοσίας, Καθηγητῆς κ. Μ. Μακκάς ἐπέδωκε εἰς τὸν Ναύαρχον κ. Sieglhoff τὸ χρυσοῦν μετάλλιον τῆς αἰμοδοσίας καὶ ἔξῃρε τὴν σημασίαν τῆς ὥρας αὐτῆς χειρονομίας τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ναυτικοῦ.



Ὁ Πρόεδρος τῆς Κ. Ἐφορείας Αἰμοδοσίας, Καθηγητῆς κ. Μ. Μακκάς ἐπιδίδων τὸ χρυσοῦν μετάλλιον τῆς Αἰμοδοσίας εἰς τὸν Ναύαρχον κ. Sieglhoff. Ἀριστερὰ ἡ Σύμβουλος Κα Μαρία Ι. Τσάτσου καὶ ὁ Ναύαρχος κ. Κ. Τσάτσος.

Prof. M. Makas, President of the Blood Transfusion Committee awarding the Blood Transfusion Gold Medal to U.S.N. Rear Admiral Sieglhoff. On the left Mrs. M. J. Tsatsos, Advisor of the Blood Transfusion Board and Admiral C. Tsatsos.



Τὴν 10.8.61 ἐγένετο ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ Οἴκου Ἀδελφῶν εἰς τὸ ἐν Βούλᾳ Ἀσκληπιεῖον τοῦ Ε.Ε.Σ. Κατ' αὐτὴν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας τοῦ Ἀσκληπείου κ. Θ. Πετρακόπουλος ἀνήγγειλε, ὅτι ἀναλαμβάνει τὴν δαπάνην 2 εἰσέτι ὁρόφων εἰς τὸ κτίριον.

Εἰς τὴν φωτογραφίαν: Εἰς τὸ μέσον ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος. Ὁπίσθεν, δεξιὰ τοῦ κ. Προέδρου ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Ἡλίας Καντᾶς καὶ ἀριστερὰ ὁ Γεν. Διευθυντῆς τοῦ Ἀσκληπείου Ε.Ε.Σ. Βούλας κ. Κ. Ἀρβανίτης. Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας τοῦ Ἀσκληπείου κ. Θ. Πετρακόπουλος, παρ' αὐτὸν ὁ Διευθυντῆς τῆς Β' Κλινικῆς τοῦ Ἀσκληπείου κ. Α. Χατζγεωργίου.

On the 10.8.61 the foundation stone was laid in the premises of the Asklepieion Hospital of the G.R.C. at Voula for the erection of a Home for Nurses. Mr. Th. Petrakopoulos, President of this hospital announced that he undertakes the expenditure of 2 more storeys of the above Home.

In the photo are seen: Mr. C. Georgacopoulos, President of the G. R. C. behind, to his right, the vice President G.R.C. Mr. E. Kantas, to his left Mr. Arvanitis, General Director of the Hospital. From left to right Mr. Th. Petrakopoulos, president of the Hospital and Mr. A. Hatzigeorgiou, Head of Clinic B. of the Hospital.

ΕΡΑΝΟΣ Ε.Ε.Σ.

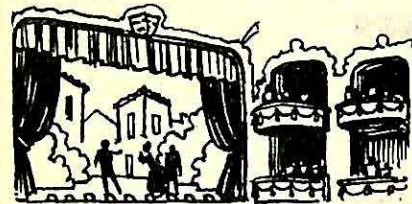
Τὴν 5ην καὶ 8ην Ὀκτωβρίου ἐ.ἐ. διενηργήθη εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν ὁ ἐτήσιος ἔρανος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ὁ ὁποῖος ἀπέδωσε λαὸν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα μαρτυροῦντα τὴν στοργὴν καὶ τὴν ἐκτίμησιν, μετὰ τῆς ὁποίας ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς παρακολουθεῖ τὸ ἔργον του.

Εἰμεθα εὐτυχεῖς, διότι καὶ ἐφέτος οἱ νεαροὶ Ἕλληνες Ἐρυθροσταυρίται συνέβαλον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔρανου διὰ τῆς μετὰ προθυμίας καὶ ζήλου συμπαράθεώς των.

Τιμωρίζετε ὅτι:

1) Κάθε ὥρα κάπου εἰς τὸν κόσμον παρέχονται Α' Βοήθειαι εἰς ἓνα ἢ περισσότερα θύματα πρὶν φθάσῃ ὁ ἱατρός ἀπὸ μέλη τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἡσκημένα εἰς τὴν παροχὴν Α' Βοηθειῶν.

2) Εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὑπάρχουν ἄνω τῶν 4 ἑκατομμυρίων Ἐρυθροσταυρίται, ἀσκούμενοι κάθε χρόνον εἰς τὴν διάσωσιν πνιγμένων.



Ὁ πρῶτος Ἑλλήνων Σκηνοθέτης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ Ο ΕΞ ΟΙΚΟΝΟΜΩΝ

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ Δ/τοῦ Ἐθν. Βιβλιοθήκης

Οἱ ἀναγνώσταί μου, ὅσοι ἀρέσκονται εἰς τὸ παιδικὸν θέατρον ἢ εἰς τὴν ἀρχαίαν τραγωδίαν ἢ μετέχουν θεατρικῶν παραστάσεων τοῦ σχολείου των, θὰ ἤθελαν, νομίζω, νὰ μάθουν ποῖος εἶναι ὁ πρῶτος Ἕλληνας, ποὺ εἰσήγαγε τὸ θέατρον, τὸ σοβαρὸν καὶ εὐπρεπὲς θέατρον, εἰς τὸν μαθητικὸν κόσμον. Εἶναι ὁ Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων, τέκνον τῆς Θεσσαλικῆς Τσαριτσάνης, ὅπου ἐγεννήθη ἀπὸ πατέρα κληρικόν, ἔχοντα τὸ ἀξίωμα τοῦ οἰκονόμου, — εἰς τὴν οἰκονομίαν μάλιστα αὐτὴν τὸ ἀξίωμα τοῦ οἰκονόμου ἦτο κληρονομικόν. Διὸ καὶ ὁ Κωνσταντῖνος, ὅταν ἐγινε «πρεσβύτερος», ἔλαβε καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ οἰκονόμου.

Ὁ διάσημος αὐτὸς Ἕλληνας, ποὺ θὰ τιμήσῃ ἀργότερα τὴν δούλην καὶ τὴν ἐπαναστατημένην Ἑλλάδα εἰς τὴν Ρωσίαν καὶ εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν Εὐρώπην, εἶναι ἴσως ὁ πλέον πολυπλευρὸς σοφὸς τοῦ νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ: Θεολόγος χαλκέντερος, ἑλληνιστὴς, λατινιστὴς, ἑβραϊστὴς, γνώστης τῶν εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν καὶ τῆς ρωσικῆς, σπουδαῖος γλωσσολόγος — ἀλλὰ καὶ ἀκούραστος διδάσκαλος καὶ ὁργανωτὴς σχολείων. Καταπληκτικὴ εἶναι ἡ δρᾶσις του ὑπὲρ τῶν μαχομένων Ἑλλήνων. Καὶ ἀφοῦ ἐλευθερωθῇ ἡ Ἑλλάς, θὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπου δὲ γίνῃ τὸ κέντρον ἡφαιστειώδους ἐνεργείας ὑπὲρ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας.

ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ Ε.Ε.Σ.

Ὁ Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ παρέσχε τὴν πρώτην βοήθειαν καὶ ἐξυπηρέτησε κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον 1971 ἀσθενεῖς καὶ τραυματίας ἐκ τῶν ὁποίων 177 εἰς Παράκτιους Σταθμοὺς Λουσομένων, 478 εἰς ἑορτὴν Κρασιῦ εἰς Δαφνί, 46 εἰς Προχείρους Σταθμοὺς διαφόρων ἀγώνων κ.λ.π. καὶ 1940 ἐξηκριβωμένοι περιπτώσεις ἡσφαλισμένων εἰς Ι.Κ.Α.

Εἰδικαὶ περιπτώσεις: Τὰ τροχαῖα ἀτυχήματα ἀνῆλθον εἰς 505, αἱ ἠλεκτροπληξίαι εἰς 10, αἱ μεταφερθεῖσαι εἰς Μαιευτήρια ἐπίτοκοι εἰς 4, τὰ λοιμώδη νοσήματα εἰς 55 καὶ αἱ ἀπόπειραι αὐτοκτονίας εἰς 82, ἐκ τῶν ὁποίων 76 φαρμακευτικαὶ δηλητηριάσεις καὶ 6 δι' ἄλλων μέσων.

Ἐπίσης ὁ Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν Ε.Ε.Σ. παρέσχε διὰ τοῦ Ἀσυμμάτου αἰτηθείσας ὁδηγίας εἰς 13 παντοπόρα πλοία διὰ σοβαρῶς ἀσθενούντων μελῶν τῶν πληρωμάτων των.

Κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον τὸ Κέντρον Αἰμοδοσίας Ε.Ε.Σ. ἐχορήγησεν εἰς ἀπόρους πάσχοντας 468 φιάλας αἵματος δωρεάν.

Κάτω δεξιὰ: Ε.Ε.Ν. Δημ. Ἐμπορ. Σχολ. Θηλ. Ἀθηνῶν εἰς τὸ ΠΙΚΠΑ Πεντέλης.

Below: Juniors of the Commercial school for girls at the children's Hospital on Mt. Penteli.

Ἀνω δεξιὰ: Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Ροζενῶν Κορινθίας περιφράσσουσιν τὴν αὐλὴν τοῦ Σχολείου.

Above: Juniors of Elem. school Rosena fencing their play-ground.



τοὺς εἰς τὸ σχολεῖον τῶν Κυδωνιῶν τοὺς «Πέρσας» τοῦ Αἰσχύλου, τοὺς ὁποίους ὁμοῦς παρουσίασε, πάλιν μετὰ μαθητὰς τοῦ ἐνδόξου ἐκείνου σχολείου, εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὀλίγους μῆνας πρὸ τῆς Ἐθνεργείας, εἰς τὸ ἀρχοντικὸν μεγάλῃς φαναριωτικῆς οικογενείας. Ἐνῶπιον ἐπιφανῶν Ἑλλήνων, κοσμικῶν καὶ κληρικῶν, συγκεντρωμένων ὅπως εἰς τὸ «κρυφὸ σχολεῖον», ὁ Οἰκονόμος ὁμιλεῖ διὰ τὸ θεατρικὸν τοῦ ἔργου εἰς τὰ σχολεῖα, καὶ μάλιστα εἰς τὸ γυμνάσιον τῶν Κυδωνιῶν, καὶ διὰ τὴν ἐκεῖ ματαιωθείσαν παράστασιν τῶν «Περσῶν» καὶ κάμνει ὥραϊαν γενικὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν τραγωδίαν αὐτὴν τοῦ Αἰσχύλου διὰ νὰ εἰσαγάγῃ τοὺς παρευρισκομένους εἰς τὸ νικητήριον ἔργον, ποὺ θὰ ἐβλεπαν μετ' ὀλίγον.

—Ὁ Αἰσχύλος — ἔλεγε, πλὴν ἄλλων, ὁ Οἰκονόμος — «με εὐφυῆ τρόπον ἢ με μυστήριον τῆς τέχνης ἰδικόν του θέτει ὅλα τὰ πρόσωπα πλησίον τοῦ ἀνακτόρων τοῦ Ξέρξου καὶ κάμνει νὰ ἀντηχῇ ἡ δόξα τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν πρωτεύουσιν τῆς ἡττημένης ἡγεμονίας. Ἀς ἐνθυμούμεθα τώρα τί ἦσαν διὰ τὰς Ἀθήνας οἱ θρήνοι ἐκείνου τῶν Περσῶν κατὰ τὴν συμφορὰν τῆς Σαλαμίνος, ὅταν οἱ ὥραιοι στίχοι τοῦ Αἰσχύλου ἐκτυποῦσαν τὴν ἀκοὴν καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πολιτῶν, ποὺ ἐθρίαμβουν εἰς τὸν μεγάλον ἀγῶνα, — καὶ ὁ ποιητὴς, ἀφοῦ διέπρεψεν εἰς τὰς πρώτας τάξεις τῶν μαχητῶν, ἤρχετο νὰ διηγηθῇ τὴν νίκην, εἰς ὅσους μοιρασθήσαν τὴν δόξαν, με ἀκρίβειαν ἱστορικῶν καὶ ἐνθουσιασμῶν ἥρωος. Καὶ δὲν θὰ ἀπορήσωμεν ἂν μάθωμεν, ὅτι οἱ θεαταὶ εὐγνώμονες καὶ ὁμοφώνως ἐστεφάνωσαν τοῦ Αἰσχύλου τὸ μέτωπον, ποὺ ἔφερεν οὐλὰς ἀπὸ τὸν πόλεμον, νικητοῦ εἰς τὸν Μαραθῶνα, εἰς τὴν Σαλαμῖνα, εἰς τὰς Πλαταιάς, νικητοῦ ἀκόμη εἰς τὰς Ἀθήνας μετὰ τὴν θεῖαν ἑσφάδα.»

Ἰδοὺ καὶ μία ἄλλη — ἀγνωστος πλευρὰ — τῆς πολυμῶρφου ἰδιοφυΐας ἐνὸς ἐκ τῶν δημιουργῶν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος!

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος

Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ Μ. Ἐκπ.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ἦταν ἓνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα ἀποστόλους. Πρὶν κληθῆ ὀνομαζόταν Λευὶς. Ἦταν τελώνης στὴν Καπερναοὺμ. Ἐκεῖ κοντὰ στὴ λίμνη τῆς Τιβεριάδος, τῆς γνωστῆς μετὰ τὸ ὄνομα Γεννησαρέτ, τὸν προσεκάλεσαν οἱ Ἰησοῦς ὡς συνεργάτην καὶ μαθητὴν του. Μετὰ προθυμίαν τὸν ἀκολούθησεν ὁ τελώνης καὶ τοῦ ζήτησε νὰ τοῦ κάμῃ τὴν τιμὴν νὰ δεχθῇ νὰ φιλοξενηθῇ σπίτι του. Ὁ Θεάνθρωπος εὐχαρίστως ἐδέχθη τὴν φιλοξενίαν.

Ὁ πολὺς Κλήμης, ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ὑποστηρίζει ὅτι ὁ Ματθαῖος ἦταν ἀσκητικὸς καὶ τρεφόμενος μόνον ἐν ἄγρια χόρτα καὶ ξηροῦς καρπῶν. Ἀπεῖχεν ἀπὸ τὸ κρέας, ὅπως ὅλοι οἱ φανατικοὶ ἐξ Ἰουδαίων χριστιανοί. Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Σωτῆρος ἐκήρυξε εἰς τοὺς Ἑβραίους τῆς Παλαιστίνης. Τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὴν διάδοσιν τῆς νέας θρησκείας τοῦ ἐνέπνευσε τὴν ἰδέαν νὰ γράψῃ τὸ κατ' αὐτὸν ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Ἀρχικὰ τὸ συνέταξε στὴν Ἑβραϊκὴ γλῶσσα. Ἀργότερα, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ διαδοθῇ καὶ στοὺς ἄλλους λαοὺς, τὸ μετέφρασε στὴν ἑλληνικὴ, τὴ διεθνὴ γλῶσσα τῶν προηγμένων ἀνθρώπων.

Ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι ἐστράφη καὶ αὐτὸς πρὸς τὶς ἄλλες χώρες τῆς Οἰκουμένης. Σύμφωνα μετὰ τὴν παράδοσιν περιώδευσεν τὴν Μακεδονίαν, Συρίαν, Περσίαν, Αἰθιοπία, Μηδίαν καὶ Ἀραβίαν. Τελικὰ ἐμαρτύρησε σὲ κάποια χώρα τῶν ἀνθρωποφάγων. Στὸν κανὼνα τῆς Καινῆς Διαθήκης τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ματθαίου φέρεται πρῶτον κατὰ σειράν. Σκοπὸς του ἦταν νὰ δείξῃ, ὅτι ὁ προσάγγελθεις Χριστὸς ἀπὸ τὴν Παλαιάν Διαθήκην, εἶναι ὁ Ἰησοῦς. Γιὰ τὸν λόγον αὐτὸν μεταχειρίζεται καὶ παραθέτει πολλὰ χωρία ἀπὸ τὴν Παλαιάν Διαθήκην.

Ὁ Ματθαῖος ἀναφέρεται κυρίως εἰς τὴν δράσιν τοῦ Ἰησοῦ στὴ Γαλιλαία. Ὡς χρόνος συγγραφῆς τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ματθαίου ὀρίζεται τὸ 64 μ.Χ. Εἶναι ἡ ἐποχὴ δηλαδὴ τῆς ἀποστολικῆς δράσεως στὴ Ρώμῃ τῶν δύο κορυφαίων Πέτρου καὶ Παύλου. Ὅλο τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον εἶναι πολὺτιμος θησαυρὸς μετὰ μεγίστην ἠθικὴν, κοινωνικὴν καὶ λογοτεχνικὴν ἀξίαν. Θαυμασία εἶναι ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρου ὁμιλία, ἡ ὁποία καθοδηγεῖ τὸν ἀνθρώπου πρὸς τὸ ὑψιστον ἰδεώδες, καὶ τοῦ ἀνοίγει τὸν δρόμον γιὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Στὴν ἰδίαν αὐτὴ ὁμιλία περιλαμβάνεται καὶ ἡ Κυριακὴ προσευχή. Ἡ ὁμιλία αὕτη ἀποτελεῖ τὸν ἠθικὸν κώδικα τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τὸν καταστατικὸν χάρτην του. Σ' αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς συνεπλήρωσε ἐπὶ τὸ τέλος τὸν Μωσαϊκὸν νόμον. Πουθενά ἄλλοῦ δὲν εἶναι τόσοον συμπυκνωμένη ἡ θεία διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ. Ὅλα τὰ ἠθικὰ προβλήματα τοποθε-

τοῦνται καὶ λύονται καὶ ὅλα τὰ ἠθικὰ σημεῖα θίγονται.

Γενικῶς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ματθαίου (ποὺ στὴ γλῶσσά μας σημαίνει Θεόδωρος) ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα, γιατί ἀποδεικνύει ὅτι εἰς τὸν Ἰησοῦν ἐπληρώθησαν αἱ προφητεῖαι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὅτι αὐτοὺς ἱδρυσεν ἐπὶ τῆς γῆς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐθανατώθη ὡς φορεὺς τῆς Θείας ἀποκαλύψεως καὶ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ὑψωθείς πλέον ὡς Κύριος τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ὡς φῶς παρηγορίας καὶ τελειώσεως διὰ τὰ ἔθνη. Ἡ γλῶσσα τοῦ Εὐαγγελίου ὁμαλὴ καὶ ρέουσα καὶ ἡ κατὰ σχέδιον διάρθρωσις μαρτυροῦν πηγαιὸν λογοτεχνικὸν τάλαντον. Ὅπως δὲ λέγει σοφὸς ἐρευνητὴς: «Σχετικὰ μετὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς συλλήψεως καὶ τὴν κυριαρχίαν τοῦ ἀφρόδου ὕλικου διὰ σημαντικῶν ἰδεῶν καὶ ἐπὶ ὁφείων ἄλλο ἱστορικὸν βιβλίον τῆς Βίβλου, ἡ τῆς συγγραφικῆς δημιουργίας τῆς ἀρχαιότητος δὲν μπορεῖ νὰ συγκριθῇ καὶ νὰ ἰσοφαρισθῇ πρὸς αὐτό». Ἀκόμα καὶ ὁ πολὺς Γκάντι εἶχε διακηρύξει κάποτε, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρου ὁμιλία εἶναι ὅ,τι ὠραιότερον ἔχει γραφῇ στὸν κόσμον.

Τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου ἑορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας τὴν 16ην Νοεμβρίου. Κατὰ τὴν ἀκολουθίαν ψάλλεται τὸ Κοντάκιον «Ὁ καθαρῶτατος ναός...».

Ψάλλεται ἐπίσης τὸ ἀπολυτίκιον: «Ματθαῖε ἀπόστολε καὶ θεωρῆμον σφέ, τοῦ πνεύματος ὄργανον, τῆς ἐκκλησίας φωστήρ, ἀξίως τιμωμέν σε. Σὺ γὰρ τῇ Θεῇ κλήσει τοῦ Χριστοῦ ὑπακούσας, λόγοις πιστὸς καὶ ἔργοις μαθητῆς ἀνεδείχθης καὶ πρῶτος Εὐαγγελιστῆς, κήρυξ τῆς χάριτος».

Ὡς Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται ἡ ἐξῆς περικοπή:

«Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἀνθρώπων καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Ματθαῖον λεγόμενον καὶ λέγει αὐτῷ: Ἀκολουθεῖ μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ...».

Ἡ περικοπὴ αὕτη εἶναι ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιόν του. (Ματθ. θ. 9-13).

Ὁ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς
Ματθαῖος



WILFRID PHILLIPS

1905 - 1961

Ὁ Ε.Ε.Σ. μετὰ βαθεῖαν θλίψιν ἐπληροφόρηθ' τὸν θάνατον τοῦ W. Phillips, βοηθοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑρυθρῶν Σταυρῶν, ἐπισυμβάντα ἐξ ἐγκεφαλικῆς αἰμορραγίας, τὴν 11ην Σεπτεμβρίου 1961 εἰς Πράγαν, ὅπου μετέβη, ἵνα προετοιμάσῃ τὸ 26ον Διεθνὲς Συνέδριον τοῦ Συμβουλίου Διοικητῶν τοῦ Ε.Σ.

Ὁ Οὐίλφριντ Φίλλιπς ἐγεννήθη εἰς Μεγάλην Βρετανίαν τὸ 1905. Ἀπὸ τοῦ 1940 διετέλεσε βοηθὸς τοῦ Γεν. Γραμματέως καὶ ἀπὸ τοῦ 1945 Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Βρεττανικοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ. Ἀπὸ τοῦ 1950 μέχρι τοῦ θανάτου του ἦτο βοηθὸς Γεν. Γραμματέως τοῦ Συνδέσμου τῶν Ε.Σ., ἀπὸ δὲ τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου ἀνετέθη εἰς αὐτὸν καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προγράμματος τεχνικῆς βοηθείας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν νέων Ἑρυθρῶν Σταυρῶν. Ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς βοηθοῦ τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ Συνδέσμου τῶν Ε.Σ. ὁ Οὐίλφριντ Φίλλιπς ἐπεσκέφθη πλείστας ὁσας χώρας τοῦ κόσμου καὶ προσέφερεν τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας του. Τὸ 1959 ἦλθεν εἰς Ἀθήνας διὰ τὴν προετοιμασίαν τοῦ 25ου Διεθνoῦς Συνεδρίου τῶν Διοικητῶν τοῦ Ε.Σ. Ἡ εὐγένεια καὶ ἡ ὀργανωτικὴ του ἱκανότης ἐπέσφραν τὴν γενικὴν ἐκτίμησιν.

Διὰ τὰς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Συνεδρίου πολυτίμους ὑπηρεσίας του ἡ Διοίκησις τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀπένευσε εἰς αὐτὸν τὸν Χρυσὸν Σταυρὸν τοῦ Ε.Ε.Σ. Πλείστας δὲ τιμητικὰς διακρίσεις ἔλαβε ἀπὸ πολλὰς χώρας, εἰς ἃς προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του.

Ἡ κηδεὶα τοῦ ἀειμνήστου Φίλλιπς ἐγένετο εἰς Γενεύην τὴν 19ην Σεπτεμβρίου. Παρηκολούθησαν δὲ ταύτην, ἐκτὸς τῶν οικείων του, τὸ προσωπικὸν τοῦ Συνδέσμου τῶν Ε.Σ., ἡ διεθνὴς Ἐπιτροπὴ Ε.Σ., τὸ διπλωματικὸν Σῶμα καὶ ἀντιπρόσωποι διαφόρων Ἑρυθρῶν Σταυρῶν. Τὸν ἐπικήδειον ἐξεφώνησε ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ε.Σ. κ. Beer, ὅστις ἐξῆρε τὰς ἀρετάς καὶ ὑπηρεσίας τοῦ ἐκλιπόντος.

Ὁ Ε.Ε.Σ. ἀπέστειλε θερμὸν συλλυπητήριον τηλεγράφημα πρὸς τὸν Καν Φίλλιπς καὶ τὸν Συνδέσμον τῶν Ε.Σ.

Τέχνη καὶ Πολιτισμὸς

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

Στὸ περασμένο φύλλο μιλήσαμε γιὰ τὴν αὐθόρμητη καὶ ὑψηλὴ πατριωτικὴ ἐξαρσιν τῶν Ἑλλήνων λογοτεχνῶν, ποὺ μαζί με ὅλον τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ ἐνοιώσαν, ἐξῆσαν καὶ τραγοῦδῆσαν τὸ μεγάλο ἔπος τοῦ 1940 - 1941.

Τὸ γεγονός αὐτὸ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ κάνομε μία πολὺτιμη διαπίστωση: τὴ διαπίστωση, ὅτι ἡ ἀληθινὴ Τέχνη εἶναι ἐκείνη, ποὺ στηρίζεται σταθερὰ πάνω στὸ γερό θεμέλιο τοῦ τόπου της καὶ κρατεῖ βαθεῖα καὶ διαρκὴ ἐπαφὴ μετὰ τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ περιβάλλοντός της, μετὰ τὴν ψυχὴ τῆς φυλῆς της. Καὶ δίνει τὴν ἀπάντησιν σὲ ὅσους φιλοδοξοῦν νὰ γράψουν γιὰ τὴν Ἀνθρωπότητα, γιὰ τὴν Αἰωνιότητα καὶ γιὰ τὸ Ἀπείρον φέρνοντας ὡς ἐπιχείρημα, ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιορίσουν τὴν Τέχνην μέσα στὰ σύνορα ἐνὸς τόπου.

«Νὰ τὴν κλείσουν μέσα σ' ἓνα μονομερὲς συναίσθημα, ὅπως ὁ πατριωτισμός». Διότι πᾶς εἶναι δυνατόν ἓνας λογοτέχνης νὰ πετάξῃ σ' ὁλόκληρον τὸν κόσμον, ὅταν τὰ φτερά του δὲν ἔχουν κἄν δοκιμασθῇ σὲ κείνες ἀκρίβως τὶς πτήσεις, γιὰ τίς ὁποῖες κυρίως ἔχουν πλασθῇ, σὲ πτήσεις πάνω ἀπὸ τὴ δική του χώρα κάτω ἀπὸ τὸν δικό του οὐρανόν; Καὶ πᾶς ν' ἀπλώσῃ τὰ χέρια του γύρω ἀπὸ ὁλόκληρη τὴν Ἀνθρωπότητα, ὅταν δὲν ἔχει ἀκόμα χαϊδέψῃ μ' αὐτὰ τὸν πλησίον του, τὸν δικό του καὶ τὸν γείτονά του, τὸ ἄμεσον περιβάλλον του;

Δὲν μπορεῖ κανεὶς ν' ἀγαπήσῃ εἰλικρινὰ τὸν κόσμον, ἂν δὲν ἀγαπήσῃ πρῶτα βαθιὰ τὴν Γῆν, ποὺ τὸν γέννησε. Σ' αὐτὴ τὴ γνώριμη δική του Γῆ θὰ ἐναποθέσῃ κατ' ἀνάγκην τὸν πρωταρχικὸ σπῆρο τῆς ἀγάπης, ποὺ θὰ ξεπεταχθῇ κατὰ πιν καὶ θ' ἀπλώσῃ σὲ πλατύτερα καὶ γενικώτερα αἰσθήματα. Καὶ δὲν μπορεῖ κανεὶς ν' ἀισθανθῇ ἀλληλεγγύη μετὰ τὸ σύνολο τῶν Ἀνθρώπων, ἂν δὲν νοιώσῃ καὶ δὲν ἀσκήσῃ πρῶτα τὴν ἀλληλεγγύη μετὰ τοὺς δικούς του, μετὰ τὸν γύρω του μετὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ τόπου του καὶ τῆς φυλῆς του. Εἶναι τὸ ἴδιο σὰν νὰ περιμένωμε ἀπὸ ἓνα ἄνθρωπο, ἀνίκανο νὰ νοιώσῃ τὸ αἶσθημα τῆς στοργῆς πρὸς τὰ παῖδιά του, τῆς ἀλληλεγγύης πρὸς τὰ ἀδελφὰ του τῆς αὐτοθυσίας πρὸς τὴν οἰκογένειάν του, τὴν μεγάλην καὶ πλατειάν ἀφοσίωσιν, τὸν ἡρωϊκὸ ἀλτρουισμό πρὸς τὴν Κοινωνία καὶ τὴν Ἀνθρωπότητα.

Πρὶν νὰ γίνωμε τεχνίτες πανανθρώπινοι, πρέπει νὰ γίνωμε τεχνίτες Ἑλληνες. Καὶ εἶναι τόσο ὠραῖο καὶ μεγάλο νὰ εἴμαστε Ἑλληνες!

Ἐχομε τὴν πιὸ ὠραία καὶ πιὸ τιμημένη Πατρίδα. Ἐχομε τὴν πλουσιώτερη

κληρονομία πολιτισμοῦ, τὴν πιὸ δοξασιμένη ἱστορία. Ἐχομε ἓναν ὑπέροχον τόπον καὶ ἓναν θαυμάσιον λαόν.

Δὲν ζητοῦμε λογοτεχνία στενὰ τοπικιστικὴ, στενὰ ἐθνικιστικὴ. Ζητοῦμε λογοτεχνία ἐθνικὴ, γιατί πιστεύομε βαθύτατα στὰ δύο αὐτὰ πράγματα: πρῶτα ὅτι μόνον ἐστὶ θὰ δημιουργήσωμε ἀληθινὴ τέχνη καὶ ἀληθινὸν πολιτισμὸν καὶ ὕστερα ὅτι μόνον μετὰ τὴν ἐθνικὴ τους τέχνη οἱ Λαοὶ θὰ μπορέσουν νὰ γνωρίσουν τὸν ἑαυτὸν τους καὶ ὅταν γνωρίσουν τὸν ἑαυτὸν τους, νὰ γνωρίσουν καὶ μετὰ τοὺς καλλίτερα, νὰ κατανοήσῃ ὁ ἓνας τὸν ἄλλον βαθύτερα καὶ νὰ συνδεθοῦν μετὰ ἀμοιβαίαν ἀγάπην, ἐκτίμησιν καὶ ἀλληλεγγύην.

Ἡ χάλαζα

Φ. Π. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗ Ὑψηλῆς
τοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀθηνῶν

Ὅταν οἱ ὕδροι, ποὺ ὑπάρχουν στὴν ἀτμόσφαιρα ὑπὸ θερμοκρασίαν κατωτέραν τοῦ μηδενός, συμπυκνωθοῦν ταχέως, τότε σχηματίζονται μάζαι πάγου, αἱ ὁποῖαι λόγω τοῦ βάρους των πίπτουν καί, ὅταν φθάσουν στὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους, δημιουργοῦν τὸ φαινόμενον τῆς χάλαζας. Τὸ ἴδιον φαινόμενον παρατηρεῖται καὶ ὅταν ἡ συμπύκνωσις λαμβάνει χώραν ἐντὸς περιοχῆς τῆς ἀτμοσφαιρας, εἰς τὴν ὁποίαν περιέχονται σταγονίδια, ἀντὶ παγοκρυστάλλων, καίτοι ἡ θερμοκρασία εἶναι κατωτέρα τοῦ μηδενός (ὑπέρψης).

Αἱ μάζαι πάγου, αἱ ὁποῖαι φθάνουν μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, ἔχουν συνήθως κανονικὸν σφαιρικὸν σχῆμα, ὅταν εἶναι μικραὶ (χαλαζόκοκκοι) καὶ μᾶλλον ἀκανόνιστον, ὅταν εἶναι μεγάλαι (χαλαζόλιθοι). Οἱ χαλαζόκοκοι δὲν ὑπερβαίνουν τὸ μέγεθος φουντουκίου ἢ καρύου, ἐνῷ οἱ χαλαζόλιθοι, οἱ ὁποῖοι παρατηροῦνται εἰς ἄλλας κυρίως χώρας, ὑπερβαίνουν πολλὰς φορές τὸ μέγεθος πορτοκαλίου καὶ εἶναι κοινὸς γνωστοὶ ὡς «βότσαλα τοῦ οὐρανοῦ».

Ἡ πτώσις χάλαζης παρατηρεῖται συνήθως κατὰ τὰς καταιγίδας, καίτοι δὲ πρόκειται περὶ φυσικοῦ φαινομένου μικρᾶς διάρκειας, αἱ ζημίαι, τὰς ὁποίας προκαλεῖ κυρίως εἰς τὰς φυτείας, εἶναι συχνὰ ἀνυπολόγιστοι καὶ εἶναι ἡ χάλαζα ἡ μόνη μορφή ὁμβρίου ὕδατος, τὴν ὁποίαν ἀποστρέφεται ὁ γεωργός. Ἡ χάλαζα εἶναι μᾶλλον ἀβλαβὴς εἰς τὴν γεωργίαν, ὅταν πίπτῃ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ χειμῶνος, ἐν ᾧ κατὰ τὰς ἄλλας ἐποχὰς καὶ ἰδιαίτερας κατὰ τὴν ἀνοιξιν, ποὺ παρατηροῦνται καὶ αἱ μεγαλύτεραι χαλαζοπτώσεις εἰς τὴν χώραν μας, ἡ χάλαζα εἶναι λιαν ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν ἀμπελον κυρίως καὶ τὰ ὀπωροφόρα δένδρα.

Εἰς τὰς περιοχὰς τῆς χώρας μας, ποὺ χαρακτηρίζονται ὡς «χαλαζόπληκτοι», αἱ λεγόμεναι χαλαζοθύελλαι εἶναι πρᾶγματι τρομακτικαὶ εἰς ἑκτάσιν καὶ οἱ κά-

τοικοὶ ἀσφαλίζουν τὰς φυτείας των κατὰ τῆς χάλαζης. Αἱ χαλαζοθύελλαι αὐταὶ θεωροῦνται ὡς θεομηνίαι καὶ εἶναι δυνατόν κατὰ τὴν διάρκειάν των νὰ φονευθοῦν ὑπὸ τῆς χάλαζης πτηνὰ ἢ καὶ μικρὰ ζῶα. Δὲν εἶναι, ἐξ ἄλλου, σπάνιον καὶ τὸ φαινόμενον τοῦ μωλωπισμοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ τραυματισμοῦ ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θυέλλης εὐρέθησαν ἐκτεθειμένοι εἰς τὸ ὑπαιθρον.

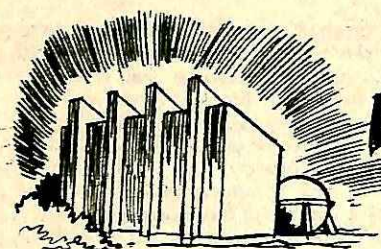
Τὸ φαινόμενον τῆς χάλαζης ἀποδίδεται ὑπὸ τοῦ λαοῦ εἰς ἀνωτέραν δύναμιν καὶ τοῦτο κυρίως λόγω τῆς καταστρεπτικῆς τῆς ἰδιότητος. Κάθε φορά, ποὺ θὰ ἐμφανισθοῦν στὸν οὐρανὸ χαλαζοβόλα νέφη, οἱ κάτοικοι τῆς ὑπαιθρου, κυρίως, προβαίνουν εἰς δεήσεις, κροῦσιν καδῶνων, ἐξορκισμοὺς κ.τ.λ. πρὸς ἀποτροπὴν τῆς μεγάλης συμφορᾶς, ποὺ ἀναμένεται. Ἔτσι, δὲν ὑφαίνουσιν κατὰ τὴν 1ην Μαΐου εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, διότι νομίζουν ὅτι ὁ κρότος τοῦ ἀργαλειοῦ θὰ συντελέσῃ εἰς πτώσιν χάλαζης. Εἰς τὴν ὀρεινὴν Ρούμελην ἐπίσης, ἐνδεχομένως δὲ καὶ εἰς ἄλλας περιοχὰς τῆς χώρας μας, οἱ κάτοικοι νομίζουν ὅτι καταπαύει ἡ πτώσις χάλαζης, ἂν πρωτότοκον παιδίον φάγῃ τρεῖς ἐκ τῶν μεγαλύτερων χαλαζόκοκκων. Εἰς ἄλλας περιοχὰς, ἐξ ἄλλου, τῆς Ἑλληνικῆς ὑπαιθρου πιστεύεται, ὅτι «ἡ Ἁγία Τριάς ἐορτάζεται κατὰ τὸν Μάϊον ἢ Ἰούνιον, μῆνας κατὰ τοὺς ὁποῖους παρατηρεῖται καὶ τὸ μέγιστον τῶν χαλαζοπτώσεων».

Τὰς κατὰ τῆς χάλαζης γενικὰς δεισιδαιμονίας τοῦ λαοῦ φαίνεται, ὅτι τὰς ἐκληρονόμησεν ἡ φυλὴ μας ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους προγόνους μας, οἱ ὁποῖοι ἐκτὸς τῶν ἄλλων εἶχαν καθιερώσει καὶ τὸ σύστημα τῶν «χαλαζοφυλάκων».

Μετὰ τὸ πρόβλημα τοῦ φαινομένου τῆς χάλαζης ἡσχολήθησαν ἐκ τῶν ἀρχαίων ὁ Ἀναξίμανδρος, ὁ Ἐπικούρου καὶ ἰδιαίτερος ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ ὁποῖος μετὰ ἄλλων ἐτοποθέτησεν ὁρθῶς καὶ τὸ θέμα τῆς ἐτησίως διανομῆς τῶν χαλαζοπτώσεων. Ἐπὶ τοῦ διαζώματος, ἐξ ἄλλου, τοῦ «Ὁρολογίου τοῦ Κυρρησίου», τοῦ γνωστοῦ καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Πύργος τῶν Ἀνέμων», ὁ Βορειοδυτικὸς ἀνεμὸς Καϊκίας εἰκονίζεται ὡς τινάσων ἐκ τῆς ἀσπίδος τὸν χάλαζαν. Εἶναι ἀσφαλὲς τοῦτο χαρακτηριστικὸν τῆς παρατηρητικότητος τῶν ἀρχαίων προγόνων μας, οἱ ὁποῖοι εἶχαν διακρίνει, ὅτι ὁ κατὰ τὸν Ἀριστοφάνη ἀστατος αὐτὸς ἀνεμὸς ἐπρόξενει χάλαζαν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ἀττικῆς.

Οἱ εἰδικὸς ἀσχολούμενοι μετὰ τὴν ἐπιστήμην τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ κλίματος ἔχουν κατατάξει τὴν χάλαζαν εἰς τὰ λεγόμενα αὐδατώδη ἀτμοσφαιρικὰ κατακρημνίσματα, μετὰ ἰδιαίτερην δε προσοχὴν παρακολουθοῦν τὴν ἐναρξιν καὶ λήξιν τοῦ φαινομένου, τὸ σχῆμα, τὸ μέγεθος ὡς καὶ τὸ βάρος τῶν χαλαζολίθων καὶ ἐπίσης περιγράφουν λεπτομερῶς τὰς ὑπὸ τῆς χάλαζης προσενηθείσας ζημίας.

Πλὴν τοῦ φαινομένου τῆς χάλαζης παρατηρεῖται, κατὰ τὸν χειμῶνα κυρίως, καὶ ἡ λεγόμενη χιονοχάλαζα, τὸ φαινόμενον τῆς ὁποίας συνίσταται εἰς τὴν πτώσιν μικρῶν σφαιρίδιων μαλακοῦ μᾶλλον πάγου, ἡ διάμετρος τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει τὰ 3 χιλιοστόμετρα.



ΕΙΔΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΩΝ

‘Η ατομική ενέργεια

ΕΥΑΓΓ. ΣΤΑΜΑΤΗ

Είναι γνωστόν και εις τους μαθητάς του Δημοτικού σχολείου ακόμη, ότι όλα τα σώματα αποτελούνται από άτομα και ότι κάθε άτομον αποτελείται από πρωτόνια, ουδετερόνια και ηλεκτρόνια. Διά να ενώθουν τα τρία αυτά σωματίδια και να αποτελέσουν το άτομον, χρειάζεται να καταβληθῇ ενέργεια. Διά να διασπώμεν ἓν άτομον χρειάζεται πάλιν να δώσωμεν πρὸς τοῦτο ἐνέργειαν. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει, ὅταν θέλωμεν να διασπώμεν ἓν σῶμα, (ὄχι να χωρίσωμε διὰ τομῆς), τὸ ὁποῖον, φυσικὰ, ἀποτελεῖται ἀπὸ πολλὰ άτομα. Εἶναι εὐνόητον, ὅτι καὶ διὰ τὰ σχηματισθῇ τὸ σῶμα ἀπὸ πολλὰ άτομα κατεβλήθη ἐνέργεια. Ὅταν ἓν σῶμα διασπασθῇ διὰ καταλλήλου προσφορᾶς ἐνεργείας εἰς δύο νέα σώματα, τὰ δύο νέα αὐτὰ σώματα δὲν ἔχουν, προστιθέμενα, τὸ αὐτὸ ποσὸν ὕλης, τὸ ὁποῖον εἶχε τὸ ἀρχικὸν σῶμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον προήλθον ἐκ τῆς διασπάσεως, ἀλλὰ μικρότερον. Ἡ ἑλλείπουσα μᾶζα ἐλευθερώνεται κατὰ τὴν διάσπασιν, ὄχι ὡς ὑπὸ μορφὴν μάζης, ἀλλὰ ὑπὸ μορφὴν ἐνεργείας. Αὐτὴν τὴν ἐνέργειαν τὴν ὀνομάζομεν ατομικὴν ἐνέργειαν. Ἡ ὀνομασία αὕτη προέρχεται ἐκ τοῦ ἔξης γεγονότος: Ἄν διασπώμεν π.χ. 10 γραμμάρια Οὐρανίου θὰ λάβωμεν δύο σώματα, τῶν ὁποίων ἡ μᾶζα μαζί θὰ εἶναι 9 γραμμάρια καὶ 1 γραμμάριον ὕλης μετατρέπεται εἰς ατομικὴν ἐνέργειαν. (Σημ. οἱ ἀριθμοὶ εἶναι ἀπλῶς ἐνδεικτικοὶ καὶ ὄχι πραγματικοί). Τὰ δύο ὅμως σώματα, τὰ προελθόντα ἐκ τῆς διασπάσεως, δὲν εἶναι Οὐράνιον, ἀλλὰ ἄλλα ἐντελῶς διάφορα σώματα. Κατὰ τὴν διαδικασίαν δηλαδὴ τῆς διασπάσεως μέρος μὲν τῶν ἀτόμων τοῦ Οὐρανίου μετετρέπηται εἰς άτομα ἄλλου σώματος καὶ τὸ ἄλλο μέρος (ὄχι ἴσου μεγέθους) με-

τετρέπηται εἰς άτομα ἄλλου, διαφόρου σώματος. Ἐνδεικτικῶς σημειώνομεν, ὅτι ἀπὸ τὰ 10 γραμμάρια Οὐρανίου εἶναι δυνατόν να ληφθοῦν κατὰ τὴν διάσπασιν, 5 γραμμάρια Βαρίου καὶ 4 γραμμάρια Κρυπτοῦ με ἀπελευθέρωσιν ατομικῆς ἐνεργείας, ἡ ὁποία εἶναι ἰσοδύναμος με τὸ ἑλλείπον 1 γραμμάριον μάζης Οὐρανίου. Ἡ μετατροπὴ τοῦ Οὐρανίου εἰς Βάριον καὶ Κρυπτόν γίνεται διὰ τῆς μετατροπῆς ἑκάστου ἀτόμου τοῦ Οὐρανίου. Ἐν άτομον Οὐρανίου μετατρέπεται εἰς ἓν άτομον Βαρίου καὶ ἓν άτομον Κρυπτοῦ, με ἀνάλογον ἀπελευθέρωσιν ατομικῆς ἐνεργείας. Ὡστε, ὅταν λέγωμεν διάσπασιν ποσότητος τινος Οὐρανίου εἰς Βάριον καὶ Κρυπτόν, ἐννοοῦμεν, ὅτι ἑκάστον ἀτομον τοῦ Οὐρανίου μετετρέπηται εἰς δύο νέα σώματα εἰς ἓν άτομον Βαρίου καὶ εἰς ἓν άτομον Κρυπτοῦ με ἀπελευθέρωσιν ποσότητος τινὸς ατομικῆς ἐνεργείας. Ἡ ἐκ τῆς μετατροπῆς τῶν ἀτόμων τοῦ Οὐρανίου εἰς άτομα Βαρίου καὶ Κρυπτοῦ ἀπελευθερουμένη ἐνέργεια, ἐμφανίζεται ὑπὸ μορφὴν, τελικῶς, θερμικὴν. Τὸ κύριον πρόβλημα ἑνὸς ατομικοῦ ἀντιδραστήρος εἶναι νὰ παραλάβῃ αὐτὴν, τὴν θερμικὴν πλέον ἐνέργειαν, καὶ νὰ τὴν χρησιμοποιήσῃ διὰ παραγωγὴν κινήσεως, φωτισμοῦ κλπ. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ πολλὰ ἄλλα προβλήματα φυσικῆς, τῶν ὁποίων ἡ λύσις καὶ διερεύνησις ἐπιδιώκεται διὰ τῆς λειτουργίας ἑνὸς ατομικοῦ ἀντιδραστήρος. Τὸ μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπιτυγχάνομεν τὴν διάσπασιν τοῦ Οὐρανίου εἰς ἓνα ατομικὸν ἀντιδραστήρα, εἶναι τὰ ουδετερόνια. Ἡ σημασία τῆς σπουδῆς καὶ ἐνεργείας τῶν ουδετερονίων εἶναι τόσο σπουδαία, ὥστε κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἰδρύθη καὶ εἰδικὸς κλάδος τῆς φυσικῆς, ὁ ὁποῖος ὀνομάζεται Φυσικὴ τοῦ Οὐδετερονίου.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

ΤΑ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΑ

Ὁφελοῦν τὰ σαλιγκάρια. Μὰ καμμιά φορά μπορεῖτε, σαλιγκάρια ὅταν φάτε, νὰ δηλητηριασθῆτε. Καὶ αὐτό, παιδιά, διότι ὅλα αὐτὰ τὰ σαλιγκάρια κάτι δηλητηριώδη τρῶνε κάποτε χορτάρια.



Γι' αὐτό, παιδιά, σαλιγκαροὺς ὁσάκις θὰ μαζέψετε, ποτέ-ποτέ μὴ βιάζεσθε γιὰ νὰ τοὺς μαγειρέψετε.

Λόγω ὅμως τῶν δυσκολιῶν, τὰς ὁποίας ἐπὶ τοῦ παρόντος παρουσιάζει ἡ σπουδὴ τῶν ουδετερονίων, τὸ μᾶθημα περὶ αὐτῶν δὲν ἔχει εἰσαχθῇ ἀκόμη εἰς τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα.

ΥΓΙΕΙΝΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΤΟ ΣΗΚΟΤΙ

‘Η ἥπατική ἀνεπάρκεια ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα:

1) Νὰ περιέχῃ τὸ αἷμα ἄφθονο οὐρικό δέξυ καὶ λοιπὰ προϊόντα ἡμιτελοῦς καύσεως, τῶν ὁποίων τὴν καῦσι δὲν κατάρθωσε νὰ συμπληρωσῇ τὸ ἀνεπαρκῶς λειτουργοῦν σηκότητι. Περύσσεια δὲ τῶν οὐσιῶν αὐτῶν μέσα στὸ αἷμα ὁδηγεῖ, ὡς γνωστόν, στὸν ἀρθριτισμὸ καὶ τὴν ἀρτηριοσκλήρωσι καὶ κατὰ συνέπειαν στὴν αὐξήσει τῆς πιέσεως τοῦ αἵματος.

2) Ν’ ἀφήνῃ νὰ περνᾷ στὸ αἷμα ἄφθονα δηλητηρίων, πού δὲν κατορθώνει πλέον νὰ τὰ ἐξουδετερώσῃ. Αὐτὰ δὲ ἀναγκάζομενα νὰ περάσουν ἀπὸ τὰ νεφρά, τὰ ἐρεθίζουν καὶ ὁδηγοῦν στὴν νεφρική ἀνεπάρκεια, πού εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ αἰτία τῆς αὐξήσεως τῆς πιέσεως τοῦ αἵματος.

3) Ἀφοῦ τὸ σηκότητι ἀδυνατεῖ νὰ ἐναποθηκεύσῃ τὰ θρεπτικὰ συστατικά, τὰ ἐξαπολύει στὸ αἷμα ὄχι ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ ὁργανισμοῦ, ἀλλ’ ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τῶν εἰσαγομένων τροφῶν. Καὶ αὐτὲς σὲ πολὺ λίγους, συνήθως, ἀνθρώπους εἶναι μόνον ὅσες χρειάζονται. Γι’ αὐτὸ λευκωματοειδῆ, σακχαροῦχα καὶ ἄλλα θρεπτικὰ συστατικά κυκλοφοροῦν ἄφθονα στὸ αἷμα, αὐξάνουν τὴν πυκνότητά καὶ τὴν γλοιότητά του καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν ἀρτηριακὴν πίεσι.

Γιὰ νὰ προλάβωμε λοιπὸν τὴν πρόωρο αὐξήσει τῆς πιέσεως τοῦ αἵματος, πρέπει νὰ προλάβωμε τὴν πρόωρο ἀνεπάρκεια τοῦ ἥπατος. Καὶ αὐτὸ ἐπιτυγχάνεται με φυσιολογικὴ διατροφή καὶ ζωὴ ἀπὸ τὴν παιδικὴ μας ἡλικία.

Μὰ πρέπει νὰ τοὺς βάζετε σ’ ἓνα καλάθι πάντα, κι ὕστερα μέρος μέσα κεῖ τοῦλάχιστο τριάντα πίτουρα νὰ τοὺς δίνετε νὰ τρῶνε. Κι ἔτσι τότε τὸ δηλητήριό χάνεται καὶ ἀφοβα τοὺς τρώτε.

Η ΓΙΑΓΙΑ

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ν. Σελευκίας Παραμυθιάς περιποιούνται τὰ δένδρα, πού ἐφύτευσαν.

Juniors et Elem. school Selekia looking after the trees they planted.



Οἱ μεγάλες πόλεις τοῦ κόσμου

ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ

‘Η Βενετία τοῦ Βορρά

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

Οἱ δύο χώρες, τὲς ὁποῖες περιλαμβάνει ἡ Σκανδιναυικὴ χερσονήσος, ἡ Νορβηγία καὶ ἡ Σουηδία, εἶναι ὀνομαστὲς γιὰ τὲς φυσικὲς τῶν καλλονές.

Ἡ πρώτη εἶναι γνωστὴ γιὰ τὰ περίφημα φιόρδς, τὰ ὁποῖα σχηματίζονται στὲς ἀκτὲς τῆς. Τὰ φιόρδς εἶναι στενοὶ κόλποι, οἱ ὁποῖοι εἰσχωροῦν πολλὰ χιλιόμετρα στὸ ἐσωτερικὸ τῆς ξηρᾶς. Οἱ ἀκτὲς τῶν, πανύψηλες καὶ ἀπόκρημνες, δίνουν στὸ θεατὴ τὴν ἐντύπωσι, ὅτι πρόκειται περισσότερο γιὰ ποταμούς, παρὰ γιὰ θαλασσίους κόλπους.

Ἡ Σουηδία, ἀντίθετα ἀπὸ τὴ Νορβηγία, εἶναι χώρα πεδινὴ, με ἀπέραντα καὶ ὠραιότατα δάση, πολλοὺς ποταμούς καὶ πολυάριθμες λίμνες, μικρὲς καὶ μεγάλες, καὶ χιλιάδες μικρὰ καὶ μεγαλύτερα νησιά, πού βρίσκονται ὀλόγυρα στὰ παράλια τῆς, τὸ ἓνα τόσο κοντὰ στὸ ἄλλο, ὥστε νὰ ἐνώνονται μεταξύ τῶν με γέφυρες.

Ἐπάνω σὲ μιὰ σειρὰ ἀπὸ τέτοια νησιά εἶναι κτισμένη ἡ πρωτεύουσα τῆς Σουηδίας, ἡ Στοκχόλμη, ἡ ὁποία γι’ αὐτὸ τὸ λόγο ἔχει πάρει καὶ τὴν ὀνομασία «Βενετία τοῦ Βορρά».

Ὅπως δηλαδὴ ἡ Βενετία τῆς Ἰταλίας εἶναι κτισμένη ἐπάνω σὲ πολλὰ μικρὰ νησάκια, ἡ δὲ ἐπικονωνία τῶν κατοίκων γίνεται με τὲς περίφημες γόνδολες, ἔτσι καὶ ἡ Στοκχόλμη εἶναι κτισμένη ἐπάνω σὲ πολλὰς χερσονήσους καὶ πολλὰ

νησιά. Μὲ τὴ διαφορά ὅτι τὰ νησιά αὐτὰ εἶναι μεγαλύτερα ἀπ’ τὰ νησιά τῆς Βενετίας καί, μολονότι χωρίζονται με διώρυγες, ἡ ἐπικοινωνία μεταξύ τῶν γίνεται με πολυάριθμες γέφυρες.

Ἡ Στοκχόλμη εἶναι κτισμένη στὲς ὄχθες τῆς λίμνης Μαίλαρ, ἐκεῖ πού τὰ νερά τῆς χύνονται στὴ Βαλτικὴ θάλασσα. Εἶναι δηλαδὴ πόλις παράλιος. Ἐν τούτοις τὰ πολλὰ νησιά, πού βρίσκονται στὸ μέρος ἐκεῖνο, κάνουν, ὥστε νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὴν ἀνοικτὴ θάλασσα περὶ τὰ 65 χιλιόμετρα.

Ἡ Στοκχόλμη, ὅταν ἰδρύθηκε γιὰ πρώτη φορά, ἦταν ἓνα μικρὸ χωριὸ φαραδῶν. Περὶ τὸ 1200 μ.Χ. σ’ ἓνα ἀπὸ τὰ νησιά τῆς ἐχτίστηκε φρούριο καὶ βασιλικὸ ἀνάκτορο. Τὸ μικρὸ χωριὸ σιγά-σιγά ἀρχισε νὰ μεγαλώνῃ καὶ ἔτσι ἐδημιουργήθηκε ἡ πρωτεύουσα τῆς Σουηδίας.

Ἡ παλαιὰ Στοκχόλμη εἶναι κτισμένη ἐπάνω σὲ τρία νησιά. Οἱ δρόμοι τῆς εἶναι στενοὶ, ὅπως ἦταν οἱ δρόμοι ὅλων τῶν πόλεων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ἡ νέα πόλις ὅμως ἀπλώθηκε καὶ σὲ ἄλλα νησιά καὶ ἀπέκτησε δρόμους πλατεῖς, ὠραία κτίρια, ὠραίους κήπους καὶ πάρκα.

Τὴν πόλι στολίζουν ὠραῖες ἐκκλησίαι καὶ ἄλλα ὠραῖα οἰκοδομήματα, ὅπως εἶναι τὰ βασιλικά ἀνάκτορα, τὸ δημαρχεῖον, ἡ βουλὴ, τὸ μέγαρον τῶν Ταχυδρομείων καὶ ἄλλα.

Σπουδαῖα ἐπίσης εἶναι τὰ μουσεῖα τῆς, ὅπως τὸ ἐθνικὸ μουσεῖον καὶ τὸ μουσεῖον τοῦ Βορρά. Στὸ τελευταῖο αὐτὸ ἔχουν συγκεντρωθῇ ὅλα τὰ δείγματα τοῦ σκανδιναυικοῦ πολιτισμοῦ. Ὀνομαστοὶ εἶναι ἀκόμη ὁ ζωολογικὸς καὶ ὁ βοτανικὸς κήπος τῆς.

Ἡ Σουηδία, ἂν καὶ ἔχῃ ἑκτασι 450.000 τετρ. χλμ.



Στοκχόλμη: Πανεπιστημικὸν Κολλέγιον Ἐμπορίου με κολυμβητικὴ δεξαμενὴ γιὰ παιδιὰ

περίπου, μόλις ἔχει 7.000.000 κατοίκους. Εἶναι δηλαδὴ 3 1/2, φορές μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν πατρίδα μας στὴν ἑκτασι, ἀλλὰ με ὀλιγώτερο πληθυσμό. Τοῦτο ὀφείλεται στὸ ψυχρὸ κλίμα τῆς χώρας, ἡ ὁποία ἔχει χειμῶνα βαρὺ καὶ πολὺ σύντομο καλοκαίρι. Τόσο δυνατό εἶναι τὸ κρύο ἐκεῖ, ὥστε τὸ λιμάνι τῆς Στοκχόλμης παγώνει 3-4 μῆνες κάθε χρόνο.

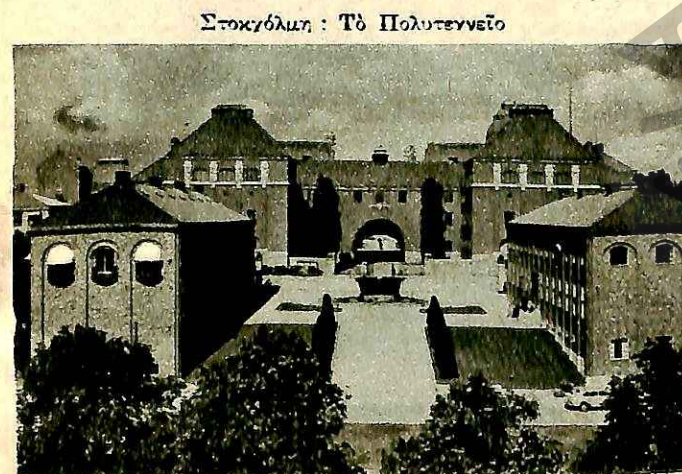
Ἐν τούτοις ἡ Σουηδία εἶναι χώρα πλουσία καὶ ὁ μεγαλύτερος πλοῦτός τῆς εἶναι τὰ δάση καὶ τὸ σίδερο, πού βγαίνει στὸ ἔδαφός τῆς. Ἡ μισὴ ἑκτασις τῆς Σουηδίας εἶναι σκεπασμένη ἀπὸ δάση, τὰ ὁποῖα δίδουν τεράστιες ποσότητες ξυλείας. Εἶναι δὲ εὐκόλη ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν δασῶν, διότι οἱ κορμοὶ τῶν δένδρων μεταφέρονται εὐκόλα καὶ γιὰ τὸ ἔδαφος εἶναι πεδινὸ καὶ με τὰ νερά τῶν πολυαριθμῶν ποταμῶν.

Οἱ πολλοὶ ποταμοὶ πάλι δίδουν με τὰ ὑδροηλεκτρικὰ ἐργοστάσια ἄφθονο καὶ φθινὸ ηλεκτρικὸ ρεῦμα.

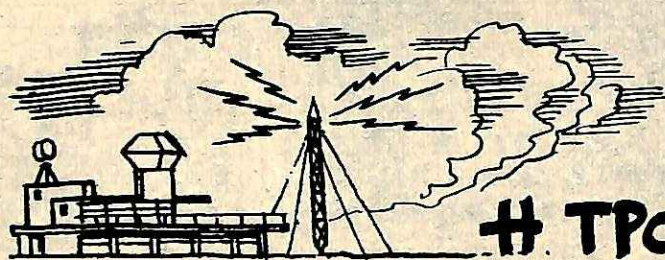
Ὅλα αὐτὰ συντελοῦν ὥστε ἡ Σουηδία νὰ εἶναι χώρα βιομηχανικὴ καὶ ἡ Στοκχόλμη ἡ πύξ βιομηχανικὴ πόλις τῆς χώρας. Οἱ σπουδαιότερες βιομηχανίες εἶναι ἡ κατασκευὴ μηχανῶν, ηλεκτρικῶν ὀργάνων, χαρτοῦ καὶ χαρτόμαζας, χημικῶν προϊόντων.

Οἱ βιομηχανίες αὐτὲς συντελεσαν ὥστε ἡ Στοκχόλμη νὰ ἔχῃ σήμερα περὶ τὲς 800.000 κατοίκους καὶ σπουδαῖο ἐξαγωγικὸ ἐμπόριο.

Πρὶν κλείσωμε τὸ σημεῖμά μας γιὰ τὴ Στοκχόλμη δὲν θὰ πρέπη νὰ παραλείψωμε νὰ σημειώσωμε τὸ Σουηδικὸ Ἐρυθρὸ Σταυρὸ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀριστα ὠργανωμένος καὶ μαζί με τὸν Ἑλβετικὸ Ἐρυθρὸ Σταυρὸ προσέφερε μεγάλες ὑπηρεσίες στὴν πατρίδα μας κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς.



Στοκχόλμη: Τὸ Πολυτεχνεῖο



Η ΤΡΟΧΑΙΑ ΤΩΝ ΑΙΘΕΡΩΝ

Γ. Δ. ΠΑΠΠΑ

Περί τὰ 100 καὶ πλέον αεροσκάφη διαφόρων αεροπορικῶν ἐταιριῶν διασχίζουν τὴν ἴδια χρονικὴ στιγμή τὸν ἐναέριο χώρο τῆς χώρας μας εἰς περιόδους αἰχμῆς (μεγάλης κινήσεως). Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς, κατὰ τὰς προβλέψεις τῶν εἰδικῶν ἐπὶ τῶν αεροσυγκοινωνιῶν, θὰ ἀνέλθῃ συντόμως εἰς 1000 καὶ πλέον. Ἀνοδικὴν ἐπίσης πορείαν θὰ ἀκολουθήσῃ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν αεροσκαφῶν Jets (ἀεριωθουμένων). Ὡς ἐκ τούτου ὁ κύκλος τῆς δράσεως τῶν ὑπηρεσιῶν ἀσφαλείας τῶν πτήσεων ἀποκτὰ ὁσημέραι μεγαλυτέραν ἑκτασιν, ἀλλὰ καὶ σημασίαν.

Ὡς πρῶτον μέτρον ἀπεφασίσθη ἀπὸ τὰς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τῆς Δυτ. Γερμανίας ἡ ἰδρυσις ἐιδικῆς σχολῆς μετὰ τὴν ἐπαγγελσίαν «Σχολὴ Ἀσφαλείας Ἀεροσυγκοινωνιῶν», ἡ ὁποία ἤρριξε ἤδη τὴν λειτουργίαν τῆς. Στεγάζεται εἰς ἕνα εἰδικὰ κτισθὲν οἰκοδόμημα πλησίον τοῦ αεροδρομίου τοῦ Μονάχου. Ἐκεῖ ἐκπαιδεύεται, κατὰ τὰ διεθνῶς θεσπισθέντα, ὅλο τὸ πτῆταμενον καὶ ἐπίγειον προσωπικὸν τῶν γερμανικῶν ὑπηρεσιῶν καθὼς καὶ μέρος τοῦ προσωπικοῦ ξένων χωρῶν.

Σωτήρες χιλιάδων ψυχῶν

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς, πού ὁ πιλότος θὰ ὁδηγήσῃ τὸ αεροσκάφος του εἰς τὸν διάδρομον ἀπογειώσεως, διατηρεῖ συνεχῆ ἐπικοινωνίαν μετὰ τὸν πλοηγὸν ἀσφαλείας πτήσεως. Σ' ἕνα αεροπορικὸ ταξίδι, πού διαρκεῖ 1½ ὥρα περίπου, ὁ πιλότος διεξάγει διὰ τοῦ ἀσυρμάτου 55 συνδιαλέξεις μετὰ τῆς ὑπηρεσίας ἀσφαλείας ἐδάφους. Ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν οἱ ὑπεύθυνοι ἐκ τοῦ ἐπιγείου προσωπικοῦ λαμβάνουν γνῶσιν τῆς ἀκριβοῦς θέσεως τοῦ σκάφους ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, καὶ τὴν συγκρίνουν μετὰ τὴν τῶν ἄλλων αεροπλάνων, ὁποῦ ὑποδεικνύουν εἰς τὸν πιλότον ἀναλόγως τῆς καταστάσεως, νὰ ἀλλάξῃ ὕψος, ἢ πορείαν, ἔαν ζητοῦν συγχρόνως πολλὰ αεροπλάνα νὰ προσγειωθῶν.

Ἡ ἐργασία αὕτη, ἀπὸ τὴν εὐσυνείδητον διεξαγωγὴν τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ χιλιάδων ἀτόμων, μπορεῖ νὰ ἀχθῇ εἰς πέραν μόνον ἀπὸ ὑγιεῖς, δραστη-

ριοὺς καὶ μορφωμένους χειριστάς. Γι' αὐτὸ, σύμφωνα μετὰ τὸν κανονισμὸν τῆς ἀνωτέρω Σχολῆς, ἀπαιτοῦνται ἀπὸ τοὺς ὑποψηφίους ἐξαιρετικαὶ ἱκανότητες, ὅπως:

- 1) Σαφὴς ἀντίληψις τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου.
- 2) Ὁξεία μνήμη διὰ τὴν συγκράτησιν ἀριθμῶν καὶ συντημέσεων.
- 3) Ταχεία ἀντίληψις, ἱκανότης ἀντιδράσεως, ἀποφασιστικότης καὶ εὐστροφία σκέψεως.
- 4) Ἡρεμία καὶ αὐτοπεποίθησις εἰς κρίσιμους στιγμὰς.
- 5) Ἐπαρκεῖς γνώσεις Μαθηματικῶν, Φυσικῆς κ.ο.κ.

Κάθε δυνατὴ περίπτωση εἰς τὴν ποὺ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ παρουσιασθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς πτήσεως ἀποτελεῖ θέμα διδασκαλίας εἰς τὴν Σχολὴν καὶ ἀναπαρίσταται μετὰ μεγάλην ἀντικειμενικότητα εἰς τοὺς χώρους διδασκαλίας τῆς. Ἐπάνω σὲ μεγάλα τραπέζια ἔχουν ἀπεικονισθῇ (ὑπὸ κλίμακα) κατὰ τὸ πρῶτότυπον, ὅλοι οἱ μεγάλοι αερολιμένες.

Ὅλα γίνονται ἐν μικρογραφίᾳ καὶ μάλιστα τόσο τέλεια, ὥστε μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν τῶν σπουδαστῶν, ἡ μετάβασις εἰς τὴν πραγματικὴν τὰ ἀποτελεῖ μικρὰν μόνον ἀλλαγὴν.

Εἰς τὰ θέματα τῶν διπλωματικῶν ἐξετάσεων περιλαμβάνονται καὶ ἡ περιγραφή περιπτώσεων ἀνάγκης, ἡ λύσις τῶν ὁποίων ζητεῖται ἀπὸ τοὺς ὑποψηφίους νὰ δοθῇ κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ κυρίως ἐντὸς βραχυτάτου διαστήματος. Ἄς ὑποθεθῇ π.χ. ὅτι:

Δύο ἀεριωθούμενα αεροπλάνα ἀπέχουν μεταξύ των εἰς τοὺς αἰθέρας 6 μόνον χιλιομέτρα καὶ κινούνται μετὰ ταχύτητα 900 χλμ. τὴν ὥραν πρὸς ἕνα ἐπὶ τοῦ ἄλλου. Εἰς ποίας ἐνεργείας πρέπει νὰ προβῇ ὁ μηχανικὸς ἀσφαλείας διὰ νὰ ἀποφευχθῇ ἡ καταστροφικὴ σύγκρουσις;

Μηχανὴ αεροπλάνου χάνει καύσιμον καὶ πρέπει νὰ κληθῇ τὸ ταχύτερον πρὸς προσγείωσιν. Ποία θὰ εἶναι εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ σειρά ἐνεργειῶν τοῦ πιλότου καὶ τοῦ πλοηγού;

Λαμβάνεται σῆμα ἀπὸ τὸν πιλότον αεροσκάφους: «Ἐξεδηλώθη πυρκαϊὰ εἰς τὸν χώρον τῶν ἐπιβατῶν».

Ἡ πυξὶς ἐνὸς μεταφορικοῦ αεροπλάνου ἔπαυσε ξαφνικὰ νὰ λειτουργῇ. Τί μέτρα πρέπει νὰ ληφθῶν;

Ὁ ρόλος τῶν ηλεκτρονικῶν ἐγκαταστάσεων

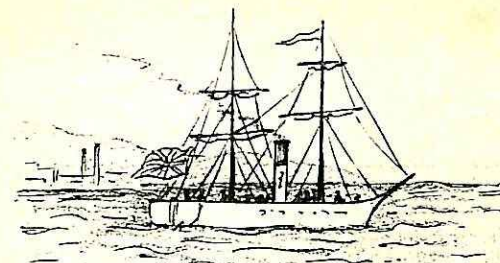
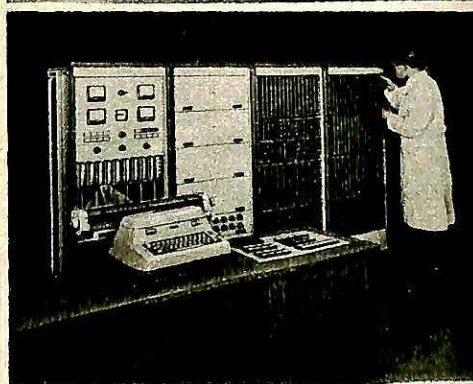
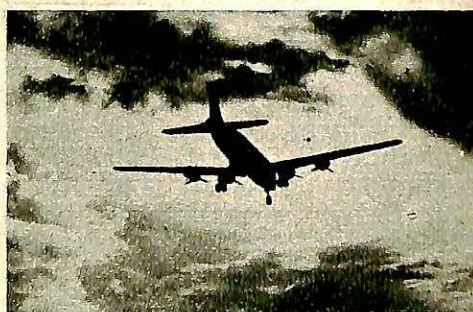
Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω γνώσεων, τὰς ὁποίας ἀποκοτῶν οἱ μέλλοντες πλοῖγοι ἀσφαλείας τῶν αεροδρομίων, ὑποχρεοῦνται οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς εἰς τὴν

ἐκμάθησιν τῆς λειτουργίας τῶν συσκευῶν αὐτομάτου ἐκτελέσεως ἀριθμητικῶν πράξεων καὶ ἐπιλύσεως τῶν πλέον δυσκολωτέρων προβλημάτων, πού εἶναι γνωστοὶ εἰς τὸ κοινὸν ὡς «οἱ ἠλεκτρονικοὶ ἐγκέφαλοι».

Ἡ συνεχὴς ὀγκουμένη κίνησις, πού παρατηρεῖται εἰς τὰς αεροπορικὰς συγκοινωνίας, καὶ ἡ ὀλονὲν μεγαλυτέρα χρησιμοποίησις αεροσκαφῶν καταπληκτικῆς μηχανικῆς ἀποδόσεως διὰ πτήσεις εἰς μεγάλα ὕψη μετὰ ὑπερῆχητικὰς ταχύτητας, ἐπιβάλλουν, ὥστε νὰ ἀναμεινῶνται διὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη, μετὰ βεβαιότητος, αὐξήσιν τῶν μέτρων καὶ τῶν μέσων πρὸς πληρεστέραν ἀσφάλειαν τῶν αεροσυγκοινωνιῶν.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ δυνατότητες τῶν μέχρι σήμερον χρησιμοποιουμένων μεθόδων ἀσφαλείας, ἡ ἀπόδοσις τῶν ὁποίων στηρίζεται ἐν πολλοῖς εἰς τὰς ἱκανότητας τῶν χειριστῶν ὀργάνων, συσκευῶν κλπ., (Συνέχεια εἰς σελ. 16)

Εἰς τὸ κάτω τμήμα τῆς φωτογραφίας εἰκονίζεται ἡ ὅλη ἐγκατάστασις ἠλεκτρονικοῦ ἐγκέφαλου «TR 4» κατασκευῆς Τελεφούνκεν, μετὰ αὐτομάτου γραφομηχανῆς διὰ τὴν ἀπ' εὐθείας καταχώρισιν τῶν ὑπὸ τοῦ «ἐγκέφαλου» διδομένων στοιχείων. Ἡ χρησιμοποίησις τῆς συσκευῆς «TR 4» ἀπὸ τὰς ὑπηρεσίας τῶν μεγάλων αεροδρομίων θὰ αὐξήσῃ σημαντικὰ τὸν βαθμὸν ἀσφαλείας τῶν αεροσυγκοινωνιῶν.



Ἀναχωροῦσε γιὰ τὸ μεγάλο ταξίδι.

Τὰ τέκνα τοῦ πλοιάρχου Γκράν

(Μυθιστόρημα τοῦ Ἰουλίου Βέρν)

(2)

— Πολὺ ἀσχημα νέα, ἀγαπητὴ μου, ἀπήντησε ὁ λόρδος Γκλέναρβαν. Εἶναι ἀπίστευτο. Οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ δὲν ἐννοοῦν νὰ στείλουν ἕνα καράβι, γιὰ τὴν ἀνεύρεσι τοῦ πλοιάρχου Γκράν καὶ τῶν δυὸ συντρόφων του.

— Ἀχ, πατέρα μου..., ψιθύρισαν μαζὶ τὰ δυὸ παιδιά.

Καὶ καθὼς ὁ λόρδος τὰ κοίταξε ἐρωτηματικά, ἡ λαϊδὴ τοῦ ἐξήγησε:

— Ἀπὸ δῶ, Ἐδουάρδε, εἶναι τὰ τέκνα τοῦ πλοιάρχου Γκράν.

— Τὰ τέκνα του εἶναι;!

Ἄ, ἐκάνατε πολὺ καλὰ πού ἤρθατε, παιδιά μου. Εἶμαι εὐτυχὴς πού σᾶς γνωρίζω. Ἄλλὰ μὴν ἀπελπίζεσθε. Αὐτὸ πού δὲν ἀνέλαβε τὸ Ναυαρχεῖο, θὰ τὸ ἀναλάβωμε ἡμεῖς.

— Ναί, ναί, ἡμεῖς, πρόσθεσε καὶ ἡ λαϊδὴ.

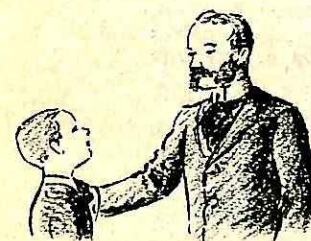
Μὲ δάκρυα στὰ μάτια τοὺς ἐπλησίασαν τότε ἡ Μαίρη καὶ ὁ Ροβέρτος καὶ τοὺς φιλοῦσαν τὰ χέρια ἀπὸ εὐγνωμοσύνη.

Ἀμέσως, τὴν ἴδια ἐκείνη μέρα, ὁ λόρδος διέταξε ν' ἀρχίσουν οἱ προετοιμασίαι. Καὶ στὶς 25 Αὐγούστου, πρῶτῃ-πρῶτῃ, ὅλα τὰ γνωστὰ μας πρόσωπα, μαζὶ καὶ τὰ δυὸ παιδιά τοῦ Γκράν, ἀναχωροῦσαν ἀπὸ τὴ Γλασκώβη μετὰ τὴ θαλαμηγὸ Ντάνκαν, γιὰ τὸ μεγάλο ταξίδι.

Λίγες ὥρες ἀργότερα, στὸ κατάστρωμα τῆς θαλαμηγού ἔγινε κάτι παράξενο. Ἐνῶ ὁ ταγματάρχης Μὰκ Νάμπς ἐκάπνιζε τὴν πίπα του, βρέθηκε ξαφνικὰ μπροστὰ σ' ἕναν ἀγνωστο. Ἦταν ἕνας ψηλὸς καὶ ἀδύνατος, μετὰ μαλλιά μεγάλα, μέτωπο μεγάλο καὶ στόμα ἀκόμα μεγαλύτερο!

Οἱ τσέπες του ἦταν ὅλες γεμάτες χαρτὰ καὶ τὸ βλέμμα του ἔδειχνε ἀνθρώπου πολὺ ἀφηρημένο.

Ἀφοῦ κοίταξε τὸν ταγματάρχη μετὰ κάποια ἐπιμονή, ξεκρέμασε τὸ τηλεσκόπιό του, πού ἦταν ἕνα μέτρο μακρὺ, κοίταξε μ' αὐτὸ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὸν οὐρανὸ, καὶ ὕστερα τὸ ἀκούμπησε κάτω καὶ στηρίχτηκε καταπάνω του. Τότε ὁμως τὰ τμήματα τοῦ τηλεσκοπίου μαζεύτηκαν τὸ ἕνα μέσα σ' ἄλλο, καὶ ὁ ἀγνωστος παρ' ὀλίγο νὰ πῆσῃ ἀνάσκελα. Κάθε ἄλλος βλέποντάς τον θὰ ἔσκαζε στὰ γέλια.



Φαίνεται ὅτι διαβάσεις



Ἡ Μαίρη

Ἄλλ' ὁ πάντοτε ἀτάραχος ταγματάρχης οὔτε κουνήθηκε.

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἂν σᾶς ἐτρόμαξα, τοῦ εἶπε εὐθύς ὁ ἀγνωστος.

— Ἄ, ἐγὼ δὲν τρομάζω ποτέ, ἀπήντησε ὁ Μὰκ Νάμπς. Ἄλλὰ ποιὸς εἶσθε, κύριε;

— Εἶμαι ὁ ἐπιβάτης τῆς καμπίνας νούμερο 6.

— Μπᾶ; !...

— Μάλιστα, εἶπε πάλι ὁ περίεργος τύπος. Ἀποφάσισα ξαφνικὰ νὰ ταξιδέψω, καὶ ἔτσι μὲν πρὸφθασα νὰ πάρω εἰσιτήριο στὴ Γλασκώβη καὶ νὰ ἐπιβιβασθῶ ἐδῶ, στὸ περίφημο αὐτὸ πλοῖο, πού

λέγεται «Σκωτία».

— Ἄ, ἔτσι; Ἐκανε ὁ ταγματάρχης. Καὶ πῶς λέγεσθε;

— Ζὰν Παγκανέλ, γραμματεὺς τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας τῶν Παρισίων, καὶ ταξιδεύω τώρα γιὰ τὶς Ἰνδίες, γιὰ μιὰ πολὺ ἐπείγουσα γεωγραφικὴ ἐξακρίβωσι.

— Κρίμα, κύριε Παγκανέλ.

— Γιατί;

— Γιατί οὔτε μετὰ τὸ πλοῖο Σκωτία ταξιδεύετε, οὔτε καὶ στὶς Ἰνδίες θὰ πάτε.

— Ἀλήθεια; ! Ὡστε μπήκα κατὰ λάθος σὲ ἄλλο πλοῖο; ! Ἄ... μὰ πῶς τόπαθα αὐτό!... Ἐγὼ δὲν εἶμαι ποτέ μου ἀφηρημένος.

— Πραγματικά. Δὲ φαίνεσθε καθόλου..., τοῦ εἶπε ὁ ταγματάρχης.

— Καὶ τώρα; Πῶς νὰ μὴν πάω στὶς Ἰνδίες... Ἄλλὰ γιὰ σταθῇτε μιὰ στιγμή.

Ἐχω μιὰ πείνα πού δὲ σᾶς βλέπω. Τί ὥρα γευματίζουν ἐδῶ;

— Στὶς δωδεκάμιση.

Ὁ Παγκανέλ ἔκανε νὰ δῇ τὸ ρολοὶ του, καὶ ἀφοῦ ἔψαξε ὀκτὼ τσέπες τὸ βρῆκε στὴν ἐννιάτη...

— Ὡχ, καὶ εἶναι ἀκόμα ἑνδεκα, ψιθύρισε. Μὲ συγχωρεῖτε. Πάω στὸ μαγειρεῖο.

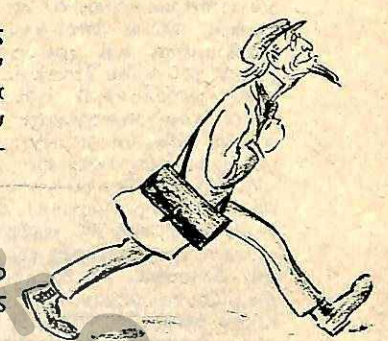
Κι ἔφυγε ἀμέσως τρέχοντας.

Ἐμβρόντης ἔμεινε ὁ ταγματάρχης ἀπὸ τὴν ἀπρόοπτη αὐτὴ συνάντησι.

(Συνέχεια εἰς σελ. 21)



Κοίταξε τὸν οὐρανὸ



Κι ἔφυγε τρέχοντας



Ὁ κ. Παγκανέλ



Ἀπὸ δῶ εἶναι τὰ τέκνα τοῦ πλοιάρχου Γκράν

«Ἕνας νέος ἂν θέλῃ νὰ ἐπιτύχῃ στὴ ζωὴ, πρέπει νὰ φροντίζῃ διαρκῶς μετὰ κάθε τρόπο νὰ βελτιώσῃ τὸν ἑαυτὸν του».

ABRAHAM LINCOLN

‘Η λάρναξ του Κυγέλου

Δ. Σ. ΜΑΣΟΥΡΗ

Όλυνθος της ‘Ηρας, τὸ «‘Ηραϊόν» εἰς τὴν ‘Ολυμπίαν περιεῖχε σκεύη πολυάριθμα καὶ καλλιτεχνικὰ ἀφιερώματα σπουδαῖα. Μεταξὺ τούτων ὁμοῦς ἐξαιρετικὴν θέσιν κατείχεν ἡ λάρναξ τοῦ Κυγέλου.

‘Η λάρναξ αὕτη εὕρισκετο εἰς τὸν ὀπισθόδομον τοῦ ναοῦ καὶ ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὴν μεγάλην θεὰν ἀπὸ τοῦς Κυγελίδας, ἀπογόνους τοῦ τυράννου τῆς Κορίνθου, Κυγέλου, χάριν τῆς σωτηρίας του. Μέσα εἰς αὐτὴν τὴν λάρνακα ἡ Λάβδα, ἡ μητέρα τοῦ Κυγέλου, εἶχεν ἀποκρύψει τὸ νεογέννητο παιδί της, διὰ νὰ τὸ σώσῃ ἀπὸ τοῦς Βακχιάδας, οἱ ὅποιοι ἐξήσκουν τὴν ἀνωτάτην ἐξουσίαν εἰς τὴν πόλιν τῆς Κορίνθου καὶ ἐπεθύμουν τὴν ἐξόντωσίν του. Χρονολογικῶς ἡ λάρναξ ἀνήκεν εἰς τὸν 6ον π.χ. αἰῶνα καὶ ἦτο κιβώτιον τετράπλευρον κατεσκευασμένον ἀπὸ ξύλον κέδρου στολισμένον εἰς τὰς πλευρὰς μὲ μυθολογικὰς παραστάσεις, ἄλλας ἀπὸ ἐλεφαντόδοντα, ἄλλας ἀπὸ χρυσὸν καὶ ἄλλας σκαλισμένας καὶ χρωματισμένας εἰς τὸ ξύλον τοῦ ἰδίου ἐπίπλου.

Αἱ μυθολογικαὶ αὐταὶ παραστάσεις κατὰ τὸν περιγητὴν Πausanίαν, ὁ ὁποῖος εἶδε καὶ περιέγραψε λεπτομερῶς τὸ περίφημον ἀφίερωμα μὲ τὴν βοήθειαν τῶν ἐξηγητῶν τοῦ ναοῦ, διμοιράζοντο εἰς πέντε-χώρους-σειράς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ δευτέρα καὶ ἡ τετάρτη περιέλειπον καὶ τὰς τρεῖς πλευρὰς τῆς λάρνακος ἑκτὸς τῆς ὀπισθίας. Αἱ δὲ λοιπαὶ σειραὶ περιωρίζοντο μόνον εἰς τὴν ἐμπροσθίαν. Κάτω ἀπὸ τὰς τέσσαρας πρώτας σειρὰς τῶν παραστάσεων ὑπῆρχον ἐπιγραφαὶ βουστροφθόδων, δηλαδὴ τὰ γράμματα, τῶν ἐπιγραφῶν ἤρχιζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἄριστερα καὶ ἀντιθέτως, κατὰ τὴν πορείαν τοῦ ζεύγους τῶν βοῶν, ὅταν ὀργάνουν.

Θεοὶ καὶ ἄνθρωποι παρίσταντο εἰς τὰς σειρὰς εἰς θαυμάσια συμπλέγματα μὲ θέματα διάφορα, ἀπὸ τὰς πολλὰς ἐκδηλώσεις τοῦ βίου τῶν ἀρχαίων.

Εἰς τὴν πρώτην σειρὰν εἰκονίζετο ὁ Πέλοψ, ὁ μυθικός αὐτὸς πρίγκιψ τῆς ‘Ανατολῆς, ὁ ὁποῖος μετέφερε τὴν ‘Ιπποδάμειαν ἐπάνω εἰς πτερωτὸν ἵππον καὶ

κατεδιώκετο ἀπὸ τὸν Οἰνόμαον, τὸν βασιλέα τῆς Πίσσης εἰς τὴν ‘Ιλῖδα καὶ ἡ ἀναχώρησις τοῦ ‘Αμφιάρου διὰ τὸν πόλεμον τῶν ‘Επτά ἐπὶ Θήβαις ἀπὸ τῆς οἰκίας του μεταξὺ τῆς γυναίκος καὶ τῶν παιδιῶν του. ‘Ο ‘Αμφιάρους ἀνῆρχετο μετὰ γυμνοῦ ξίφους εἰς τὸ ἄρμα καὶ ὁ ἡνίοχος ἐκράτει τὰ ἡνία τῶν ἵππων διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς, ἐνῶ διὰ τῆς ἄλλης τὴν λόγχην. Μετὰ τὴν δραματικὴν οἰκογενειακὴν σκηνὴν τῆς ἀναχώρησός του ‘Αμφιάρου μεταξὺ συζύγου καὶ παιδιῶν καὶ τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ διεκρίνοντο οἱ ἀγῶνες, οἱ ὅποιοι ἐγένοντο πρὸς τιμὴν τοῦ νεκροῦ Πελίου, ἐνῶ εἰς τὸ βάθος ὁ τεχνίτης εἶχε τοποθετήσῃ μορφὰς θεατῶν τῶν ἀγωνισμάτων ὡς συμπλήρωμα τοῦ κενοῦ χώρου. Παραπλευρῶς ὁ ‘Ηρακλῆς ἠγωνίζετο κατὰ τοῦ θηρίου τῆς Λερναίας ‘Υδρας. ‘Ενῶ ὁ Φινεύς, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀποκαλύψει τὰς μυστικὰς ἀποφάσεις τοῦ κυριάρχου τῶν θεῶν εἰς τοὺς θνητοὺς καὶ εἶχε καταδικασθῇ εἰς αἰώνιον γῆρας, εἰς τύφλωσιν καὶ συνεχῇ πείναν, διότι αἱ ‘Αρπυιαὶ, Κελαινῶν, ‘Αελλῶ καὶ ‘Οκυπέτη, θεότητες ἀρπακτικαί, ἐρχόμεναι ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ οὐρανοῦ τοῦ ἤρπαζαν τὴν τροφὴν ἀπὸ τὸ στόμα καὶ τὰ χέρια, παρουσιάζετο νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰ δύο παιδιά τοῦ Βορρέως, τὸν Ζήτην καὶ τὸν Κλάιν. Μὲ αὐτὰς τὰς μυθολογικὰς παραστάσεις ἔκλειε ἡ πρώτη σειρὰ.



Εἰς τὴν δευτέραν σειρὰν τῆς λάρνακος καὶ ἀπὸ τὸ ἄριστερον μέρος τῆς ἔκλεινε τὴν ἐμάνισιν τῆς ἡ θεᾶς Νύκτα ὡς τροφὸς δύο παιδιῶν, τοῦ λευκοῦ ‘Υπνου, ὁ ὁποῖος εὕρισκετο εἰς τὴν δεξιὰν αὐτῆς πλευρὰν καὶ ἐκοιμάτο καὶ τοῦ μαύρου θανάτου εἰς τὴν ἄριστεράν, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο σάν νὰ κοιμάται. ‘Ενδιαφέρον ἐπίσης εἶχε ἡ σκηνή, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀσχημὴ ‘Αδίκη σύρεται καὶ κτυπᾶται ἀπὸ τὴν ὥραιαν Δικαιοσύνην. ‘Ενῶ ἀπὸ τὸ ἐπίγραμμα, πού ἠκολούθει κάτω ἀπὸ τὴν ἄλλην παράστασιν, διεπίστωνε κανεῖς, ὅτι ὁ ‘Ιδας μετέφερεν ἀπὸ τὸν ναὸν τὴν Μάρπησσαν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀπαγάγει ὁ ‘Απόλλων.

Μὲ πλούσιον χιτῶνα ἐνεφανίζετο ὁ πατέρας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν θεῶν Ζεὺς καὶ ἐδῶριζε εἰς τὴν ‘Αλκμήνῃν κύλικα καὶ περιδέραιον. Καὶ ὁ Μενέλαος μὲ θώρακα καὶ ξίφος ἀγρίως ἐφαίνετο καὶ ἀπειλητικός πρὸς τὴν ‘Ελένην μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Τροίας. ‘Επλαισιώνον ἐπίσης τὴν σειρὰν τῆς παραστάσεως οἱ γάμοι τῆς Μηδείας καὶ τοῦ ‘Ιάσονος καὶ ἡ θεαματικὴ εἰκὼν τοῦ ‘Ηρακλέους, ὁ ὁποῖος ἐπλησίαζε καὶ ἐκράτει ξίφος διὰ τὴν ἀναζήτησιν τῶν μύλων τῶν ‘Εσπερίδων. ‘Ηκολούθουν ὁ ‘Αρης ὡπλισμένος, ἡ ‘Αφροδίτη, ἡ Θέτις, ὁ Πηλεὺς καὶ ἡ δευτέρα σειρὰ ἔκλειε μὲ τὸν Περσεά, τὸν ὁποῖον κατεδιώκον αἱ ἀδελφαὶ τῆς

Μεδοῦσης ματαίως, διότι ἡ περικεφαλαία τοῦ ‘Αδου, τὴν ὁποίαν ἐφόρει, τὸν ἔκαμε ἀόρατον.

Στρατιωτικὰς σκηνὰς παρελάσεως διὰ μάχην, ὅπως καὶ μάχην ἐπαρουσίαζε ἡ τρίτη σειρὰ τῆς λάρνακος. Πεζοῦς καὶ ἱππεῖς, Αἰτωλοὺς καὶ ‘Ηλείους, ἀκόμη Πυλίου καὶ ‘Αρκάδας, οἱ ὁποῖοι ἐμάχοντο πλησίον τοῦ ποταμοῦ ‘Ιαρδάνου τῆς Φιγαλείας. Λαμπρὰ κατωρθώματα τῶν προγόνων, τὰ ὁποῖα ἔφερε ὁ τεχνίτης εἰς τὴν μνήμην τῶν ἐπερχομένων γενεῶν.

Εἰς τὴν τετάρτην σειρὰν εἰκονίζετο ὁ Βορρέας, ὁ ὁποῖος ἤρπαζε τὴν ‘Ωρεΐθυιαν καὶ ὁ ἄθλος τοῦ ‘Ηρακλέους πρὸς τὸν Γηρυόνην. ‘Ο Θησεὺς ἐπίσης καὶ πλησίον του ἡ ‘Αριάδνη, ἐνῶ ἡ μορφή καὶ τὸ παράστημα τοῦ ‘Αχιλλέως, τοῦ Μέμνονος, τοῦ Μελανίονος καὶ τῆς ‘Αταλάντης, τοῦ ‘Εκτορος, τοῦ Αἴαντος, τῶν Διοσκούρων, τῆς ‘Ελένης, τοῦ ‘Αγαμέμνονος, τῆς ‘Ηρας, τῆς ‘Αθηνᾶς, τῆς ‘Αφροδίτης καὶ τῆς ‘Αρτέμιδος ἐδέσποζον τῆς παραστάσεως. ‘Η μάντις Κασσάνδρα καὶ τὰ παιδιά τοῦ Οἰδίοπος, ‘Ετεοκλῆς καὶ Πολυνείκης καθὼς ἐπίσης καὶ ὁ θεὸς Διόνυσος μέσα εἰς τὰ σύμβολά του, δένδρα καὶ ἀμπέλους, εἰκονίζοντο.

Εἰς τὴν πέμπτην καὶ τελευταίαν σειρὰν δὲν ὑπῆρχεν ἐπίγραμμα, ἀλλ’ ἦτο εὐκόλον νὰ ἀναγνωρίσῃ κανεῖς τὰς παραστάσεις. ‘Εδῶ εἰκονίζοντο τὸ σπήλαιον τῆς Κίρκης, ὁ ‘Οδυσσεὺς καὶ αἱ θεραπευίδες, ὁ Κένταυρος, αἱ Νηρηίδες καὶ ἡ Θέτις, πού ἐλάμβανε ἀπὸ τὸν ‘Ηφαιστον τὰ ὅπλα. ‘Η Ναυσικᾶ, κόρη τοῦ βασιλέως τῶν Φαιάκων ἐπὶ ὥραιας ἀμάξης μὲ τὴν πιστὴν δούλην παριστάνοντο νὰ μεταβαίνουν εἰς τὸν ποταμὸν διὰ νὰ πλύνουν. Καὶ ἡ τελευταία σειρὰ τῆς μυθολογικῆς παραστάσεως ἔκλειε μὲ τὸν ‘Ηρακλέα, τὸν ‘Ηρωα τῶν ‘Ελλήνων, τοξεύοντα τοὺς Κενταύρους.

Αὗται ἦσαν αἱ μυθολογικαὶ παραστάσεις ἐπὶ τῆς ὥραιας λάρνακος τοῦ Κυγέλου. Τὸ πλῆθος τῶν παραστάσεων εἶχε καίμει ἐντύπωσιν μεγάλην εἰς τοὺς ‘Αρχαίους τεχνίτας, οἱ ὁποῖοι προσεπάθουν νὰ ἀντιγράψουν τὰς εἰκόνας ἐπάνω εἰς τὰ ἀγγεῖα των.

Τὸ ὄνομα τοῦ λαμπροῦ τεχνίτου, ὁ ὁποῖος κατεσκεύασε τὴν λάρνακα δὲν διεσώθη. ‘Αλλ’ οὔτε καὶ ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἔγραψε τὰ περίφημα ἐπιγράμματα, τὰ ὁποῖα ὁμοιάζον, κατὰ τὸν περιγητὴν Παυσανίαν, μὲ τὰ ποιήματα τοῦ Εὐμήλου τοῦ Κορινθίου.

Σήμερον δὲν μένει τίποτε ἀπὸ αὐτὴν τὴν λάρνακα παρὰ ἡ ἱστορία, ἡ περιγραφή τοῦ Παυσανίου—τὸ τραγούδι τῆς—τὸ ὁποῖον ψιθυρίζουν οἱ βελόνες τῶν ὑψηλῶν πύλων, ὅταν πνέῃ ἡ αὖρα τοῦ Κρονίου μέσα εἰς τὸν ἱερὸν ἥδρον τῆς ‘Ολυμπίας.

Ο ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΩΝ ΤΗΝ
ΠΑΡΟΧΗΝ ΑΙΜΑΤΟΣ
ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΕΘΕΛΟΝΤΗΝ
ΑΙΜΟΔΟΤΗΝ ΣΩΖΕΙ ΤΗΝ
ΖΩΗΝ ΕΝΟΣ ΚΙΝΔΥ-
ΝΕΥΟΝΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ‘Ελλάδα

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

Π. Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

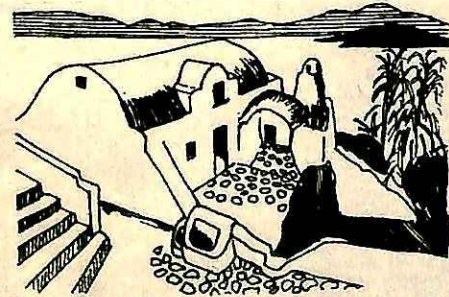
Τὸ πιδ ἰδιόμορφο στὴν ‘Ελλάδα, καὶ ἀπὸ τὰ πιδ περιέργα σ’ ὅλη τὴν γῆ εἶναι τὸ νοτιώτερον νησί τῶν Κυκλάδων: ἡ Σαντορίνη—ὅπως τὴν ὠνόμασαν στὸν μεσαίωνα ἀπὸ τὴν ‘Αγία Εἰρήνην, τὴν προστάτιδά της—ἡ Θήρα, ὅπως λέγεται ἀπὸ πολὺ ἀρχαία χρόνια ἐξ αἰτίας ἐνὸς κατακτητοῦ της, τοῦ Θήρα ἀπὸ τὴν Σπάρτην.

Τὸ ὅτι ἔχει δύο ὀνόματα δὲν εἶναι βέβαια ἡ σημαντικὴ ἰδιοτυπία τοῦ νησιοῦ: Τὸ ἐξαιρετικὸ τῆς Σαντορίνης εἶναι μία μοναδικὴ στὸν κόσμον, παράδοξη φυσικὴ ὁμορφιά, εἶναι τὸ περιεργὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς πανάρχαιας τρομακτικῆς καταστροφῆς ἀπὸ μιᾶ ὑποχθόνια δύναμι, ἀπειλητικὴ πάντα: πρόκειται γιὰ τὸ ἡφαίστειο τῆς Σαντορίνης, πού εἶναι τὸ μόνο στὴ χώρα μας.

Στὸν χάρτη, βλέπομε τὸ ἡμικυκλικὸ σχῆμα τῆς Σαντορίνης νὰ ἀγκυλιάζῃ ἐναν μικρὸν κόλπον στὸ κέντρο τοῦ κόλπου εἶναι ἓνα νησάκι, ἡ Καμένη, μπροστὰ στὸ ἀνοιγμα τοῦ κόλπου βρίσκεται ἓνα ἄλλο νησάκι, μεγαλύτερον, ἀπὸ τὴν Καμένη. Αὐτὸ λέγεται Θηρασία.

‘Ανάμεσα ἀπὸ τὴν Θηρασίαν καὶ τὸν βόρειον κόλπον τῆς Σαντορίνης, καθὼς μπαίνει τὸ πλοῖο στὸν μικρὸν κόλπον, τὰ μάτια τοῦ ταξιδιώτη ἀντικρύζουν ἓνα ἐκπληκτικὸ τοπίο, ἓνα μεγαλεῖο ἀγρίας ὁμορφίᾳς: ‘Απὸ μιᾶ βαθυγάλην θάλασσα ὑψώνονται στὸν ἀνοιχτὸ οὐρανὸ ἀπτόμοι τεράστιοι γκρεμοὶ, χρωματισμένοι ἐντονα μὲ πλατεῖες ραβδώσεις, κόκκινες, κίτρινες, μαῦρες, ἀσπρες καὶ σταχτιές. Αὐτοὶ οἱ ἀπόκρημνοὶ βράχοι, ὕψους ἀπὸ 60 μέχρι 300 μέτρων, συνεχίζονται σὲ ὅλη τὴν πα-

Θωλὰ σπῖτι στὴν πόλιν τῆς Θήρας. Εἰς τὸ βάθος τὸ νησάκι μὲ τὸ ἡφαίστειο.

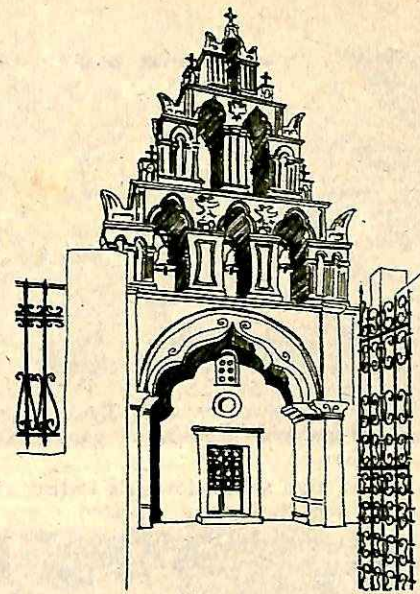


ραλία τοῦ κόλπου, πού εἶναι πολὺ βαθὺς—μέχρι 400 μέτρα. Τοὺς ἰδιους ἀπὸτομους γκρεμοὺς ἔχει καὶ ἀπέναντι ἡ ἀκτὴ τῆς Θηρασίας, ἐνῶ στὸ κέντρο τοῦ κόλπου ὁλόμαυρη προβάλλει ἡ Καμένη—ὅπως χαρακτηριστικὰ ὠνομάστηκε—τὸ νησάκι μὲ τὸ ἡφαίστειο.

Σὲ πολὺ παλαιὰ ἐποχὴ δὲν ὑπῆρχε οὔτε ὁ κόλπος οὔτε τὰ δύο νησάκια, ἡ Θηρασία καὶ ἡ Καμένη. Τὸ σχῆμα τῆς Σαντορίνης ἦταν στρογγυλὸ καὶ ἐκεῖ ὅπου ἀπλώνεται σήμερα ὁ κόλπος, ὑψώνονταν ἓνα βουνό. Μέσα στὰ σπλάχνα τοῦ βουνοῦ ἐκείνου ἐκόχλαζε τότε τὸ ἡφαίστειο, ὥσπου, πρὶν ἀπὸ 4500 χρόνια, ἔγινε μιᾶ φοβερὴ ἐκρηξι: Ἡ μιᾶ Σαντορίνη καταποντίσθηκε μέ-



σα στὴ θάλασσα, καὶ ἔτσι σχηματίσθηκε ὁ κόλπος. Στὸ κέντρο τοῦ ξεπρόβαλε ὕστερα τὸ κατάμαυρο νησάκι μὲ ἓναν νέο κρατῆρα τοῦ παλαιοῦ ἡφαιστείου, πού δὲν ἤσυχασε. Κι ἄλλες ἐκρήξεις ἔγιναν κατὰ διαφόρους καιροὺς μέχρι τελευταία. Τὰ ἀποτελέσματα, βέβαια, δὲν ἦταν τόσο φοβερά ὅσο ὁ παλιὸς ἐκεῖνος καταποντισμός. ‘Αλλάξε ὁμοῦς ἀρκετὲς φορὲς τὸ σχῆμα τῆς Καμένης μὲ τὸ ἡφαίστειο, ἀκόμη καὶ στὸν αἰῶνά μας. Καὶ πρὶν ἀπὸ μερικά χρόνια ἡ Σαντορίνη συγκλονίσθηκε ἀπὸ ἓναν ἰσχυρότατον σεισμό. Χρειάσθηκε τότε νὰ ἀνοικοδομηθῇ ἐξ ὀλοκλήρου τὸ νησί. Τὰ καινούργια σπιτία κτίσθηκαν μὲ τὸν ἴδιον χαρακτηριστικὸν ρυθμὸ τῆς κομψότατης παλαιᾶς λαϊκῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῆς Σαντορίνης, μὲ τὰ κάτασπρα, γεωμετρικά, θολωτὰ σπιτάκια καὶ τὰ δαντελωτὰ καμπαναριά στὶς ἐκκλησίες.



‘Ενα δαντελωτὸ καμπαναριὸ

Χτισμένο ψηλά, στὶς ὄχρες τῶν ἀπόκρημνων βράχων, φαίνεται, ἀπὸ τὸ πλοῖο, πρώτα τὸ χωριὸ Οἶα ἢ ‘Επάνω Μεριά, κοντὰ στὸν βορινὸν κόλπον, στὴν εἰσοδὸ τοῦ κόλπου τῆς Σαντορίνης. ‘Υστερα φαίνεται ἡ πρωτεύουσα τοῦ νησιοῦ, ἡ Θήρα ἢ τὰ Φηρά, κατὰ τὸ μέσον τῆς παραλίας. ‘Η Οἶα καὶ ἡ Θήρα, μὲ τὴν κατάλευκην γραφικότητά τους, εἶναι δύο χαρούμενες χτυπητὲς ἀντιθέσεις ἐπάνω ἀπὸ τίς ἀγριεὲς σκουρόχρωμες σειρὲς τῶν πετρωμάτων, στὴν ἀληθινὴ τεράστια γεωλογικὴ τομὴ, πού παρουσιάζει ἡ παραλία τοῦ κόλπου τῆς Σαντορίνης μετὰ τὸ φοβερὸ παλιν ἐκεῖνο σχῆμα τῆς γῆς.

‘Απὸ τὴν ἀκρογιαλιά τῶν Φηρῶν, ἀνεβαίνοντας ἓνα πολὺ στροφο καλντερίμι μὲ σκαλοπάτια, φθάνει κανεῖς, μετὰ ἓνα τέταρτο, στὴν κορυφὴ τοῦ βράχου, ὅπου εἶναι ἡ ὁμορφὴ το-λίχη. Μαγευτικὴ εἶναι ἡ θέα ἀπὸ τὰ ὕψη τῆς πόλεως στὸ μαῦρον νησάκι μὲ τὸ ἡφαίστειο στὸ πέλαγος καὶ στὰ ἄλλα νησιά.

Στὸ μικρὸ μουσεῖο τῆς Θήρας ὑπάρχουν διάφορα δείγματα τοῦ παλαιοῦ πολιτισμοῦ, πού καταποντίσθηκε στὴ θάλασσα ἡ σκεπάσθηκε ἀπὸ τὴ λάβα μὲ τὴν τρομερὴ ἐκρηξι τοῦ ἡφαιστείου. ‘Οσα βρέθηκαν κάτω ἀπὸ τὴν λάβα μαρτυροῦν ὅτι οἱ τραγικοὶ ἐκεῖνοι ἀρχαῖοι κάτοικοι εἶχαν ἀνεπτυγμένη γεωργία καὶ κτηνοτροφία. Τυροκομοῦσαν, ἄλεθαν σιτάρι, καὶ εἶχαν μεγάλῃ ἐλαιοπαραγωγὴ ἀπὸ πολλὰς ἐλῆες, πού ὑπῆρχαν τότε στὴν Σαντορίνη, ἐνῶ σήμερα τὸ νησί εἶναι ἄδενδρο. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὑπῆρ-

(συνέχεια εἰς σελ. 19)

Ν. Σ. ΧΡΟΝΗ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Κίτρινα τὰ φύλλα
πέφτουνε στὴ γῆ.
Καὶ τοῦ Φθινοπώρου
ἄρχισε ἡ βροχή.

Τὰ χωράφια σπέρνουν
τώρα οἱ γεωργοί
κι ὁ Θεὸς τοὺς κόπους
ὅλων εὐλογεῖ.



↑ Από την επίσκεψιν των Ε.Σ.Ν. Α' Γυμνασ. Θηλ. Πατρών εις τὸ ὑπ' αὐτῶν υιοθετηθὲν Δημ. Σχολ. Γερακίου 'Ηλείας, τοῦ ὁποίου οἱ μαθηταὶ κρατοῦν μετὰ χαρὰν τὰ προσφερθέντα εἰς αὐτοὺς δῶρα.
Juniors of 1st high school for girls Patras at elem. school Yerakion, which they have adopted.



↑ Ε.Σ.Ν. Γυμ. Φιλιππιάδος καθαρίζουν τὴν αὐλὴν τοῦ σχολείου.
Juniors of high school Philippias cleaning their playground.



↑ Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. (Γ' τάξις) 'Αλιάρτου Λεβαδείας μετὰ δῶρα δι' ἀπόρους οἰκογενείας.
Juniors of elem. school Aliartos with gifts for needy families.

Ε.Σ.Ν. Προτύπου Δημ. Σχολ. Τρικάλων μετὰ δῶρα διὰ τὸ Νοσοκομεῖον τῆς πόλεως.
Juniors of elem. school Trikala with gifts for the town hospital.



Ε.Σ.Ν. Πανορμιτείου Γυμ. Σύμης φυτεύουν δένδρα.
Juniors of the Panormiteion high school planting trees.



Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κεντρίου 'Ιεραπέτρας ἐπισκέφθησαν ἄρρωστον συμμαθητὴν των.
Juniors of elem. school Kentri — paid a visit to a sick school-mate.



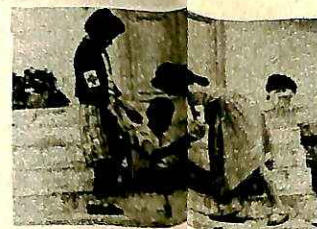
Ε.Σ.Ν. 6ου Δημ. Σχολ. Ξανθῆς ασκούνται εἰς τὰς Α' Βοηθείας.
Juniors of 6th elem. school Xanthi practicing in 1st Aid.



Ε.Σ.Ν. Β' Δημ. Σχολ. 'Αμφίσσης βαπτίζουν ἄπορον κορασίδα, τὴν ὅποیان καὶ ἐπριοκοδότησαν μετὰ 2.000 δρχ.
Juniors of 2nd Elem. school Amphissa paid the expenditure for the christening of a poor baby girl to whom they offered 2,000 drachmes for her dowry book.



Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Παλαιῶν Μπογατίου 'Αττικῆς μετὰ δῶρα δι' ἀπόρους οἰκογενείας.
Juniors of elem. school Palaion Bojati with gifts for needy families.



Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ν. Κομῆς Καβάλας παρέχουν Α' βοήθειες.
Juniors of elem. school N. Komi rendering First Aid.

Ε.Σ.Ν. Γυμ. 'Υδρας καταστράγγιζον ἐτοιμόρροπον τοῖχον πλησίον τοῦ Γυμ.
Juniors of the high school Ydra demolishing a ready to fall wall near the school.



Ε.Σ.Ν. Γυμ. Νισύρου μετὰ τὴν συνεδρίασίν των διὰ τὸ πρόγραμμα δράσεως τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους.
Juniors of high school Nissyros after their meeting on the programme of activity during the new school year.



Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Σουλοπούλου Β' 'Ιωαννίνων φυτεύουν δένδρα εἰς τὴν αὐλὴν τῆς ἐκκλησίας.
Juniors of elem. school Soulopoulon planting trees at the Church Yard.



Ε.Σ.Ν. Δημ. 'Εμπορ. Σχολ. Πυργῶν ασκούνται εἰς τὰς Α' Βοηθείας.
Juniors of Commercial school Pyrgos practicing in First Aid.

Ε.Σ.Ν. Β' Δημ. Σχολ. Φερρών εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.
Juniors of 2nd elem. school Pherrai at town hospital.



Ε.Σ.Ν. Β' Δημ. Σχολ. Μαρκοπούλου μετὰ δῶρα διὰ τὸν Οἶκον Τυφλῶν.
Juniors of 2nd elem. school Markopoulon at the House for the Blind.



Ε.Σ.Ν. 7ου Δημ. Σχολ. Αἰγίου μετὰ δῶρα διὰ τὸ Γηροκομεῖον τῆς πόλεως.
Juniors of 7th elem. school Aegion with gifts for the Home for the Aged.



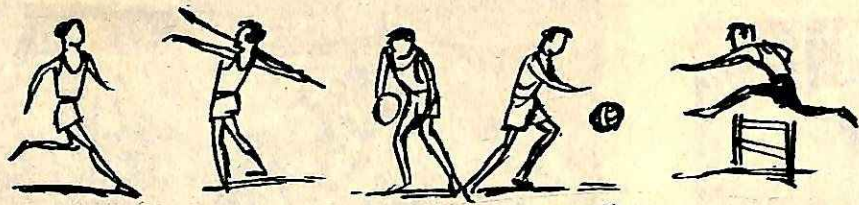
Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. 'Αραχναίου Ναυπλίου φυτεύουν Πεύκα.
Juniors of elem. school Arachnaion planting pine trees.



Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Βαϊνίας 'Ιεραπέτρας βαπτίζουν ἄπορον βρέφος.
Juniors of elem. school Vainia paid the expenditure for the christening of a poor baby.



Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Νεοχωρακίου 'Αρτῆς παρέχουν Α' βοήθειες εἰς τραυματισθέντα συμμαθητὴν των.
Juniors of elem. school Neochoarakion rendering First Aid.



ΦΙΛΙΠ ΜΑΛΚΕΥ ΝΕΟΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ ΤΟΥ ΔΕΚΑΘΛΟΥ

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ

Χωρίς καμμία υπερβολή, η κατάρτιση του παγκοσμίου ρεκόρ του δεκάθλου από τον άσπιο ως χθες Φίλιπ Μάλκευ απέτελεσε το πιο εκπληκτικό γεγονός της εποχής μας, όχι μόνο για τον Αμερικανικό, αλλά και για τον παγκόσμιο αθλητισμό.

Όταν ο Νέγρος Τζόνσον απέχωρησε πριν μερικούς μήνες από την ενεργό δράση για να γίνει προπονητής και σπάρ του κινηματογράφου, όλοι πίστεψαν ότι το ρεκόρ, που δημιούργησε θάμνε ακλόνητο για πολλά χρόνια. Δεν πέρασαν όμως 6 μήνες και ο 26ετής Μάλκευ έβελτίωσε την παγκόσμια επίδοση του Τζόνσον με σύνολον 8709 βαθμούς δηλ. κατά 26 βαθμούς — ο Τζόνσον είχε συγκεντρώσει 8683 βαθμούς — επιτυχάνοντας αξιόλογα ρεκόρ και στα 10 αγωνίσματα. Ο Μάλκευ είναι ένα από τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα ακαταβλήτου θαλήσεως.

Έχει ανάρστημα 1 μ. 78, ενώ ο τώως ρεκόρντμαν Τζόνσον είναι 1 μ. 90 και ο δεύτερος άλλοτε στην σειρά Ρώσος Κουζνέτσοφ 1 μ. 85, ο Μάλκευ ζυγίζει μόλις 73 κιλά έναντι 91 του Τζόνσον και 86 του Ρώσου πρωταθλητού Εύρώπης.

Ο νέος αυτός πρωταθλητής του δεκάθλου γεννήθηκε τον Ιανουάριο του 1935 στην κωμόπολη Μόνεττ, της πολιτείας Μοντάνα, όπου και εργάζεται ως δάσκαλος στο εκεί δημοτικό σχολείο. Είναι παντρεμένος κι έχει τέσσερα παιδιά. Άσχολήθηκε για πρώτη φορά με τον αθλητισμό το 1952 κι έδειξε από την αρχή κλίση για το δεκάθλο.

Το 1953 συνεκέντρωσε μόλις 4758 βαθμούς, αν κι έχρησιμοποίησε εφηβικά όργανα στις ρίψεις. Ύστερα επιστρατεύθηκε κι αναγκάστηκε να διακόψει τις

προπονήσεις του για να ξαναγυρίσει στον στίβο το 1955. Η πρόδοός του ήταν βραδεία, αλλά σταθερή.

Τον χρόνο αυτόν συνεκέντρωσε 5872 βαθμούς, τον επόμενο 6154, το 1957 έφθασε τους 6322, το 1958 τους 7257, το 1959 συνεπλήρωσε 7393 και το 1960 συνεκέντρωσε 7652 βαθμούς. Όλοι, βέβαια, είχαν εκπλαγεί από την πρόδοό του αυτή, μολονότι από τους 7652 βαθμούς μέχρι τους 8683, που ήταν το παγκόσμιο ρεκόρ του Τζόνσον, τον έχωριζαν περισσότερο από 1000 βαθμοί. Φαντασθήτε την κατάρτιση, όταν η τεραστία αυτή διαφορά εκάλυφθη και μάλιστα σε διάστημα όλγων μηνών.

Το περίεργο είναι, ότι κάθε φορά, που ο Μάλκευ μετείχε σε μεγάλους αγώνες είχε άποτυχία. Συχνές «κράμπες» τον εμπόδιζαν να τελειώσει όλα τα αγωνίσματα και έτσι απέχωρει συνήθως στο έβδομο ή όγδοο αγώνισμα. Αυτό αποτελούσε ένα ακόμη λόγο, που οι καλύτεροι προπονητές υποστήριζαν, ότι δεν κάνει ο Φίλιπ για το δεκάθλο, γιατί ο οργανισμός του δεν αντέχει στην υπερένταση.

Οι δεκαθλητές είναι συνήθως γιγαντιαίοι διαστάσεων, ενώ αυτός όπως είδαμε, μόλις φθάνει τα όρια ενός μέσου αναστήματος για Αμερικανό. Έπειδή, λοιπόν, ύστερεί αισθητά σε σωματική διάπλαση από τους προκατόχους του παγκοσμίου ρεκόρ του δεκάθλου, όλοι οι προπονητές και γενικά οι ειδικοί τον απέτρεπαν από του να ασχοληθεί με το δεκάθλο. Άλλα όσο οι προπονητές τον απέθαρρυναν κρίνοντας τον ως «κατάλληλον», διότι δεν έχει τα απαραίτητα προσόντα για να διακριθεί στο πολυσύνθετο αυτό αγώνισμα, τόσο αυτός έπιμενε να ασχοληθεί μ' αυτό.

Όπως δέ και άλλη φορά έτυχε να πούμε, το δεκάθλο «ό βασιλεύς των αγωνισμάτων» είναι το πιο δύσκολο και το πιο κοπιαστικό αγώνισμα. Το φανερώνει άλλωστε και η λίστα. Είναι μία σειρά 10 αγωνισμάτων, που διαρκούν συνήθως δύο ημέρες πρωί και απόγευμα, και περιλαμβάνει 4 δρόμους (100, 400, 110 μετ' εμπόδιων και 1500 μέτρων), τρία άλματα (εις μήκος, εις ύψος και επί κοντώ) και τρεις ρίψεις (σφαιροβολία, δισκοβολία και ακοντισμός).

Η έπιμονή του λοιπόν και η ακατάβλητος θέλησίς του τον έκαναν να επιτύχει τελικά, κατά τρόπον πραγματικά εκπληκτικόν διαφεύδοντας τις προβλέψεις όλων! Έτσι στο πρωτάθλημα των Ήνωμένων Πολιτειών στη Νέα Υόρκη, αντιμετώπιζοντας τους καλύτερους «σπεσιαλίστας» του ξαντλητικού αυτού αγωνίσματος κατώρρωσε το ακατόρθωτο!

Νά τώρα και οι επιδόσεις με τους αντίστοιχους βαθμούς, που επέτυχε ο Μάλκευ για το νέο ρεκόρ σε σύγκριση με τον Τζόνσον.

Φίλιπ Μάλκευ:	Βαθμοί:
Δρόμος 100 μ. 10.7	1.034
Άλμα εις μήκος 7μ.34	902
Σφαιροβολία 15μ.34	914
Άλμα εις ύψος 1μ.99	1.045
Δρόμος 400 μ. 51"	772
Σύνολον βαθμών Α' ημέρας:	4.667
110 μ. μετ' εμπόδιων 14.6	923
Δισκοβολία 47μ.03	843
Άλμα επί κοντώ 4μ.39	978
Ακοντισμός 67μ. 45	916
1.500 μέτρα 4' 43" 8	382
Σύνολον:	8.709

Ράφερ Τζόνσον	Βαθμοί:
Δρόμος 100 μ. 10.6	1.080
Άλμα εις μήκος 7μ.55	986
Σφαιροβολία 15μ.85	980
Άλμα εις ύψος 1μ.78	746
Δρόμος 400 μ. 48" 6	958
Σύνολον βαθμών Α' ημέρας:	4.750
110 μ. μετ' εμπόδιων 14.5	953
Δισκοβολία 51μ.97	1.029
Άλμα επί κοντώ 3μ.97	730
Ακοντισμός 71μ.10	1.021
1.500 μέτρα 5' 09" 9	200
Σύνολον:	8.683

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΚΥΝΔΥΝΟΙ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ

Για παιδιά, που βγαίνουν με ποδήλατο

Ένας καλός ποδηλάτης λέει:

- Αφοβα με ποδήλατο τους δρόμους διασχίζω, γιατί γνωρίζω:
- Απόστασι από τ' όχημα το εμπρός μου να κρατήσω, ώστε αν σταθώ, νάχω καιρό κι εγώ να σταματήσω.
- Πριν βγω από μία πάροδο στο δρόμο το μεγάλο, πρέπει έντελώς να σταματώ για λίγο, δίχως άλλο.
- Πρέπει νάείμαι στη δεξιά πάντα πλευρά του δρόμου
- Ποτέ μου απ' όχημα να μην κρατιέμαι άλλα.
- Ούτε να παίρνω κι άλλους εις το ποδήλατό μου.
- Κι ούτε να τρέχω ανάμεσα σ' όχηματα μεγάλα.
- Και τέλος με ποδήλατο κάθε φορά που βγαίνω, όσα ή Τροχαία συνιστά ποτέ δεν παραβαίνω.

Λοιπόν, παιδιά μου, όλα αυτά και σεις ν' ακολουθήτε, κι ούτε για μία στιγμή ποτέ μην τα παραμελήτε.

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ

ΠΟΤΕ ΑΥΤΟ

ΟΥΤΕ ΑΥΤΟ

Νορβηγικό διήγημα

Ο ΤΡΕΛΛΟΣ

Κ. Δ. ΚΟΛΟΒΟΥ, Έπιθεωρητού Δημ. Σχολείων

Φθινόπωρο! Τα δένδρα έρριχναν σιγά-σιγά τα κιτρινωμένα φύλλα τους κι ή έλαφριά παγωνιά άπλωνε το χάδι της στα ρείκια και το νωπό χώμα. Οι κάργιες, πεινασμένες, ξεθάρρεψαν και κατέβαιναν ως το σταύλο και τσιμπούσαν τους σταφιδασμένους μικρούς καρπούς στα τριγύρω χαμόκλαδα.

Είναι ωραία εποχή το φθινόπωρο και μ' άρέσει πολύ!

Μέσα στο πρωινό μισούπνι μου, άκούω στην αύλη τα ρυθμικά χτυπήματα του τσεκουριού πάνω στο ξύλο.

Είναι ο Μιχάλης ο τρελλός και μάς κόβει ξύλα για το χειμώνα. Έφθασε άργά χθες το βράδυ στο κτήμα. Έρχόταν από πολύ μακριά, ύστερα από μεγάλο γύρο που κάνει σ' όλη την έπαρχία, δουλεύοντας στα κτήματα μεροκαματιάρης.

Σ' έμας τα παιδιά, δεν έλειπε βέβαια ή όρεξι να τον κάνω να θυμώνα λιγάκι, έτσι, για να γελάσωμε.

Η μητέρα όμως μάς έπηρε νωρίς από το δωμάτιο, που ήταν οι εργάτες, και μάς άπαγόρευσε αύστηρά να πειράζωμε τον Μιχάλη.



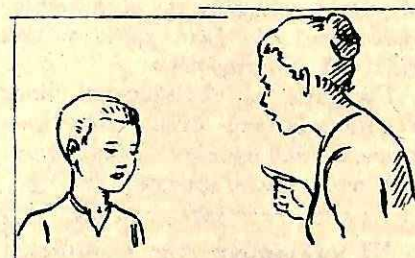
Έγώ μπροστά κι αυτός πίσω...

Έκεινο το πρωινό σηκώθηκα νωρίτερα απ' ό,τι συνήθιζα και βγήκα έξω.

Η άλήθεια είναι πως ένα παράξενο μυστήριο τύλιγε τον Μιχάλη, τον τρελλό. Τα πυκνά κατσαρά γένεια του, τα μακριά και σγουρά μαλλιά του κι ή παράξενη κοντή κορμοστασιά του είχαν κάτι το περίεργο κι άπόκομο. Βάλτε κοντά σ' αυτά ότι ήταν κωφάλαος, και τότε θα καταλάβετε καλύτερα, γιατί τα χαμίνια της περιοχής τον έπαιρναν από πίσω, όταν περπατούσε κι έμιμούντο κοροϊδευτικά τις κινή-

σεις του και τις άναρθρες κραυγές, που ήταν ή όμιλία του. Και τότε ο Μιχάλης, ο τρελλός, που ήταν συνήθως ήμερος σαν άρνάκι, μάνιαζε κυριολεκτικά. Άλλοίμονο στον μικρό, που θα τολμούσε να πλησιάσει αρκετά στο ύπόστεγο όπου έκοβε τα ξύλα! Άλλοίμονό του, αν τον έπιανε στα χέρια του!

Γι' αυτό κι εγώ, βγαίνοντας στην αύλη, άρχισα να πλησιάζω με πολ-



— Αν το ξανακάνης, θα τ' άναπαύωμε.

λές προφυλάξεις στο ύπόστεγο κι έκανα πώς τάχα δεν μ' ενδιαφέρει ο Μιχάλης, μόνο να — ήθελα να ιδώ τις κότες, που τσιμπολογούσαν στα πελεκούδια. Καθώς του έρριχνα λοξές ματιές, αντίληφθηκα πως ο Μιχάλης δεν έκανε καμμία από τις κινήσεις μου, γιατί με παρακολουθούσε με την άκρη του ματιού του. Αυτό ήταν ένα διασκεδαστικό παιγνίδι για τα παιδιά. Νά έρεθίζωμε τον Μιχάλη και να του ξεφεύγωμε την τελευταία στιγμή.

Με μικρά, φοβισμένα βήματα, πλησίασα περισσότερο. Και τότε απότομα ο Μιχάλης, ο τρελλός, πέταξε κάτω το τσεκούρι κι άρχισε να με κυνηγά. Κι εγώ έτρεχα σαν ζαρκαδι, που το κυνηγάει το ταχύτερο λαγωνικό. Έτσι, εγώ μπροστά κι αυτός πίσω, διασχίσαμε όλη την αύλη όπου χώθηκα στην είσοδο του σπιτιού κι άνέβηκα τέσσερα-τέσσερα τα σκαλιά. Ο Μιχάλης δεν έτόλμησε να με κυνηγήσει ως εκεί.

Έκανα μία βόλτα σ' άλλα δωμάτια και ύστερα μπήκα στην τραπεζαρία, όπου ή μητέρα μου έτοιμαζε το πρωινό μας.

— Γιατί σε κυνηγούσε ο Μιχά-

λης; ρώτησε άμέσως ή μητέρα μου. Τί του έκανες;

— Έγώ; είπα με άπορία, τίποτε!

— Δεν μπορεί να σε κυνηγά ήτσι, χωρίς λόγο, επέμεινε ή μητέρα μου.

— Πέρασα από κοντά του και νά, χωρίς λόγο, μου ρίχτηκε!

— Αν το ξανακάνης, έπλε αύστηρά ή μητέρα μου, θα τ' άναπαύωμε...

Μ' έπνιξε το άδικο. Γιατί στην πραγματικότητα δεν του είχα κάνει τίποτα. Και μου κακοφαινόταν να παίρνη ήτσι το μέρος του ή μητέρα μου και να μ' άδική τόσο πολύ. Η λύπη κι ο θυμός μ' έκαναν να σπρώξω από μπροστά μου το πιάτο μου.

— Πλησίασες αρκετά ώστε να τον έρεθίσω, ψιθύρισε ή μητέρα. Κι ήσουν έτοιμος να το βάλης στα πόδια, αν τυχόν έκανε να σε κυνηγήσει. Αυτό το παιγνίδι κατέβηκες να παίξεις...

Η μητέρα είχε σωστά μαντέψει. Αυτή ήταν ή άλήθεια. Η λύπη κι ο θυμός μου διαλύθηκαν άμέσως. Σήκωσα τα μάτια, και κοίταξα τη μητέρα. Τα μάτια της ήταν θλιμμένα.

Τότε σηκώθηκα από τη θέση μου και πήγα κι έκρυψα το κεφάλι μου στη φούστα της.

— Είμαι βέβαιη πως δεν θα το ξανακάνης, την άκουσα να ψιθυρίζει.

Ένιωθα μία γλυκειά ζεστασιά, μία σιγουριά εκεί κοντά της... Η διαφορά μας είχε διαλυθή.

— Δέ θέλω τ' άγόρι μου να είναι κακό παιδί, ψιθύρισε.

— Όχι, μητέρα, δεν είμαι, είπα.

Η μητέρα με κοίταζε σιωπηλά.

— Γιατί δεν προσπαθείς να δεί-

ξης λίγη καλωσύνη στον κακόμοιρο το Μιχάλη; έπλε τέλος. Δεν είναι πολύ στα σωστά του, αλλά γι' αυτό είναι και πιο πολύ άξιος για συμ- πόνια. Μην ξεχνάς πως κι αυτός είναι πλάσμα του Θεού.

Νά δείξω καλωσύνη στον Μιχάλη!

Αυτό μου φαινόταν λιγάκι παρά- λογο. Πρώτα-πρώτα, γιατί δεν θα

Έβλεπα τις 10 κορώνες στον έμποράκο.



τὸ καταλάβαινε καὶ μπορεῖ γιὰ τὸ εὐχαριστῶ νὰ μ' ἐπιανε μὲ κείνες τὶς χεροῦκλές του καὶ νὰ μὲ χτυποῦσε κάτω σὰν χταπόδι!

Ἡ μητέρα μου ὥστόσο δὲν εἶχε τὴν ἴδια γνώμη.

Μιά μέρα ὁ πατέρας μου μοῦ ἔδω-σε δέκα κορῶνες, γιὰ τὸν βοήθησα στὶς δουλειές του. Καθόμουν καὶ συλλογιζόμουν τί θ' ἀγόραζα μὲ τὸ θησαυρό μου: σπάγγο γιὰ τὸν ἀγρό μου ἢ ζαχαρωτά;

— Καπνὸ! εἶπε ἡ μητέρα.
Καπνὸ; ἀσφαλῶς μὲ κοροῖδευε! Γι' αὐτὸ γέλασα.

— Καπνὸ γιὰ τὸν Μιχάλη! εἶπε ἡ μητέρα ξανά.

Κατάλαβα. Ἐτρεξα μὲ τὸ ποδή-λατό μου καὶ σὲ λίγο ἔδειχνα τὶς 10 κορῶνες στὸν ἐμποράκο ποὺ πουλοῦσε ἀπ' ὅλα.

— Καραμέλλες; κουλουράκια; ρώ-τησε ὁ κύρ Νίκος, ποὺ ἤξερε τὶς ἀδυναμίες μου.

— Ὅχι! εἶπα. Καπνὸ γιὰ μάσημα,
— Ὅλο τὸ ποσόν; γέλασε ὁ ἐμ-ποράκος.

— Ναί! καὶ πρώτης ποιότητος, παρακαλῶ.

Σὲ λίγο γύρισα στὸ σπίτι. Ἡ μητέρα μου χώρισε τὸν καπνὸ στὰ τέσσερα, φύλαξε τὰ τρία στὸ συρ-τάρι καὶ τύλιξε τὸ τέταρτο σὲ κόκ-κινο τσιγαρόχαρτο.

— Πᾶμε! μοῦ εἶπε.

Βγήκαμε στὴν αὐλὴ καὶ πήγαμε στὸ ὑπόστεγο, ὅπου ὁ Μιχάλης ἔκο-βε τὰ ξύλα.

— Δὸς του τὸν καπνὸ! εἶπε ἡ μητέρα.

Φοβόμουν. Ὁ Μιχάλης ἔμεινε μὲ τὸ τσεκούρι στὰ χέρια, ὅταν μᾶς εἶδε νὰ πλησιάζουμε. Δὲν τὸ ἔχει σὲ τίποτα, συλλογίστηκα, νὰ μοῦ τὸ φέρῃ στὸ κεφάλι. Ποῦ ξέρεις τί μπορεῖ νὰ σοῦ τύχῃ μ' ἓναν τρελλό!

Ὁ Μιχάλης ὥστόσο κοίταζε μιά τὴ μητέρα μου καὶ μιά ἐμένα. Δὲν ἔδειχνε πὼς σκόπευε νὰ μὲ σκοτώ-σῃ. Γι' αὐτὸ, ἀπὸ φιλοτιμία προχώ-ρησα ἓνα βῆμα μπροστά. Ἀπλώσα τὸ χέρι μου, ποὺ κρατοῦσε τὸν καπνὸ.

— Μὴ φοβάσαι! ἄκουσα τὴ φω-νὴ τῆς μητέρας μου.

Τότε θάρρετα, τὸν πλησίασα, κρατώντας τὸν πακετάκι μου ψηλά, μπροστά μου. Ὁ Μιχάλης ἀπλώσε τὸ χέρι καὶ πήρε τὸν καπνὸ.

Καὶ τότε ἄρχισε νὰ κάνῃ κάτι ἀλλόκοτες χειρονομίες καὶ νὰ βγάξῃ κάτι παράξενους φθόγγους, ποὺ μ'

ἔκαναν νὰ τὰ χάσω ἐντελῶς. Θυ-μοῦμαι μόνο πὼς τοῦ χαμογελοῦσα σὰν χαλὸς, ἐνῶ ἡ μητέρα μου τὸν χτυποῦσε φιλικὰ στὸν ὦμο κι αὐ-τὸς κουνούσε τὸ κεφάλι του, σὰν ἡμερωμένος μαντρόσκυλος, ποὺ κου-νάει τὴν οὐρά του.

— Βλέπεις τί καλὸς ποὺ εἶναι; μοῦ εἶπε ἡ μητέρα.

Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα σταματή-σαμε τὶς ἐχθροπραξίες καὶ γίναμε φί-λοι. Κατέβαινα πιά ἐλεύθερα στὴν κύ-λῃ καὶ τοῦ ἔδινα καπνὸ καὶ γλυκά. Καθόμουν σ' ἓνα κούτσουρο καὶ τὸν παρακολουθοῦσα, ποὺ ἔκοβε ξύλα.

Τὸν ἄλλο χειμῶνα ἔφυγα γιὰ τὴν πολιτεία καὶ γράφτηκα στὸ γυ-μνάσιο. Δὲν γυρίζα στὸ κτῆμα πα-ρὰ τὸ καλοκαίρι, κι ἔτσι ἔκανα κάπου πέντε χρόνια νὰ δῶ τὸν Μιχάλη καὶ σχεδὸν τὸν εἶχα λησμο-νήσει. Καὶ τὸν ἔκτο χρόνο γύρισα σπíti τὰ Χριστούγεννα.

Γυρίζαμε μὲ τ' ἀμάξι καὶ ὅπως πλησιάσαμε στὸ κτῆμα εἶδα ἓναν ἄνθρωπο, ποὺ στεκόταν ὀρθιος μπρο-στὰ στὸν ξύλινο φράχτη.

**Ἡ καλωσύνη τῆς καρδιάς
εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ οὐσι-
ώδη στοιχεῖα τῆς κυρι-
αρχίας. Dr. V. Pauchet**

— Ἐ, πατριώτη! φώναξε ὁ ἀμα-ξᾶς. Ἀνοίγεις, σὲ παρακαλῶ, τὴν πόρτα τοῦ φράχτη;

Ὁ ἄνθρωπος ὅμως μᾶς κοίταζε χωρὶς νὰ κουνιέται καὶ ξαφνικά τὸν ἀναγνώρισα. Ἦταν ὁ Μιχάλης!

Πήδησα ἀπὸ τ' ἀμάξι κι αὐτὸς τότε ἄρχισε τὴ γνωστή του παντο-μίμα: Τὶς γρήγορες, ἀλλόκοτες κι-νήσεις του καὶ τοὺς ἀνθρωπους φθόγ-γους του. Ἐψάξε βιαστικά στὴν τσέπη του κι ἔβγαλε ἓνα πολὺ λε-ρωμένο πακετάκι, ποὺ μὲ χίλιες δυὸ κινήσεις μ' ἔκανε νὰ καταλάβω πὼς ἦταν γιὰ μένα, πὼς ἔπρεπε νὰ τὸ δεχθῶ. Ἦταν λίγος καπνός.

Ὁ καημένος μου, ὁ γερο-Μιχά-λης! Μοῦ πρόσφερε τὸ μόνο του θησαυρό! Πῆρα τὸ πακετάκι μὲ συγκίνηση κι ἔσφιξα θερμὰ τὸ ρο-ζιασμένο του χέρι.

Ἡ καλή μου μητέρα εἶχε δίκιο, ὅπως πάντα.

Ἦταν κι αὐτὸς πλάσμα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη μᾶς ἔκανε νὰ βροῦμε τὸν τρόπο νὰ συνεννοηθοῦμε, κι ἂς μὴ καταλάβαινα τὴ γλώσσά του!

Κ. Δ. ΚΟΛΟΒΟΣ

Ἡ ΤΡΟΧΑΙΑ ΤΩΝ ΑΙΘΕΡΩΝ

(Συνέχεια ἀπὸ σελίδα 8)

ἔχουν σχεδὸν ἐξαντληθῇ, αἱ ὑπηρεσίαι ἀσφαλείας τῶν γερμανικῶν ἀεροσυγκοι-νωσιῶν ἐπεξεργάσθησαν ἓνα μακρόπνο-ον πρόγραμμα ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν πα-λαιῶν συστημάτων καὶ μέσων, τὰς ἀρ-χὰς τοῦ ὁποίου καλοῦνται οἱ μαθηταὶ τῆς εἰδικῆς σχολῆς νὰ ἐκμάθουν.

Αἱ ἀρχαὶ τοῦ νέου συστήματος συνο-ψίζονται ἐν ὀλίγοις εἰς τὴν ἱκανότητα ἐπεξεργασίας τῶν διὰ διαφόρων μέσων συγκεντρουμένων πληροφοριακῶν στοι-χείων, ὡς καὶ ἡ ταχύτης λειτουργίας αὐτοῦ.

Αὐτόματα ἐνδεικτικὰ ὄργανα καὶ σύν-θετοι φωτογραφίαι τῆς εἰς τοὺς αἰθέρας κρατούσης καταστάσεως πρέπει νὰ μπο-ροῦν νὰ τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ προσωπικοῦ ἐλέγχου ταχέως καὶ μετ' ἀκριβείας μεγάλῃς.

Ἐργασίαι ρουτίνας, αἱ ὁποῖαι ἀπα-σχολοῦν σήμερον τὸσον πολὺ τὸ προ-σωπικὸν τῶν ὑπηρεσιῶν ἀσφαλείας, ἐκ-τελοῦνται πλέον μὲ μηχανάς, ποὺ ἐπι-τρέπουν τοιουτοτρόπως εἰς αὐτὸ νὰ ἀφιερῶσθῃ ὅλην τὴν προσοχὴν του εἰς δράσεις καὶ ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκτελεστοῦν μηχανικῶς.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω σχολὴν, ἑκτὸς τοῦ ἄλλου ἀπαραίτητου ἐξοπλισμοῦ, ἔχει ἐγκατασταθῇ καὶ ἓνας ἠλεκτρονικὸς ἐγ-κέφαλος τύπου TR 4, ὡς ὁ ἐκονιζόμενος ἐν τῇ φωτογραφίᾳ, ὁ ὁποῖος καὶ ἀποτε-λεῖ τὴν κυρίαν μηχανικὴν μονάδα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ εἰς τὰ ἀερο-δρόμια ὑπάρχοντος συστήματος ἐλέγ-χου τῶν πτήσεων.

Ὁ «ἐγκέφαλος» αὐτὸς εἶναι εἰς θέσιν νὰ προβῇ εἰς ἀποταμίευσιν, ὑπολογισμὸν καὶ συντονισμὸν ὅλων τῶν ἀπαραίτητων στοιχείων σχετικῶν μὲ τὴν πορείαν πτήσεως, ἐλέγχου αὐτῆς καὶ μὲ τὸν και-ρὸν διὰ 1500 συνολικῶς πτήσεις, αἱ ὁποῖαι λαμβάνουν χώραν εἰς μίαν ἑκτα-σιν ἐπιφανείας 500 X 500 ναυτικῶν μιλίων καὶ εἰς ὕψος 60.000 ποδῶν, ἥτοι 20.000 μέτρων περίπου!!

Ἐκτὸς αὐτοῦ ἡ συσκευή TR 4 χρησιμεύει διὰ τὴν ρύθμισιν αὐτομάτων ἐνδεικτι-κῶν ὀργάνων, τῶν ὁποίων αἱ ἐνδείξεις ἢ παραστατικά ἀπεικονίσεις τῆς εἰς τοὺς αἰθέρας θέσεως τῶν ἀεροσκαφῶν κα-ταλλήλως συνδυαζόμεναι εἰς ἐκάστην τῶν περιπτώσεων, παρέχουν μίαν πολὺ διαφωτιστικὴν εἰκόνα τῆς ἐξεταζομένης περιπτώσεως.

Τέλος ἡ Μετεωρολογία, τὰ Μαθημα-τικά καὶ ἡ Φυσικὴ συνιστοῦν ἓνα μεγάλο μέρος τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος. Ὁ μαθητὴς πρέπει νὰ γνωρίσῃ πὼς ἓνα ἀεροσκάφος θὰ καλύψῃ τὸ συντομώ-τερον π.χ. τὴν διαδρομὴν Λονδίνου-Ἀμβούργου, ἐκμεταλλευόμενον τὰ εὐ-νοϊκώτερα ρεύματα ἀέρος. Εἰς τὰς περι-πτώσεις αὐτάς, ἀξίζει νὰ τονισθῇ, ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ συντομωτέρα πο-ρεία δὲν εἶναι ἡ νοτιῇ εὐθεῖα, λόγῳ τῶν ἐνδεχομένων ἀντιθέσων ρευμάτων καὶ κενῶν ἀέρος. Πρέπει ἐπίσης νὰ γνωρίσῃ ἀπὸ μνήμης ὅλα τὰ τεχνικὰ στοιχεῖα τῶν μηχανῶν καὶ τοὺς κανονισμούς, ποὺ διέπουν τὰς ἀεροσυγκοινωνίας κα-θὼς ἐπίσης καὶ τὰς διαδρομὰς ὅλων τῶν ἐναερίων πτήσεων, τὰς ὁποίας νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ σχεδιάσῃ, ὁσάκις τοῦ ζη-τηθοῦν.

Δρ. Γ. Δ. ΠΑΠΠΑΣ



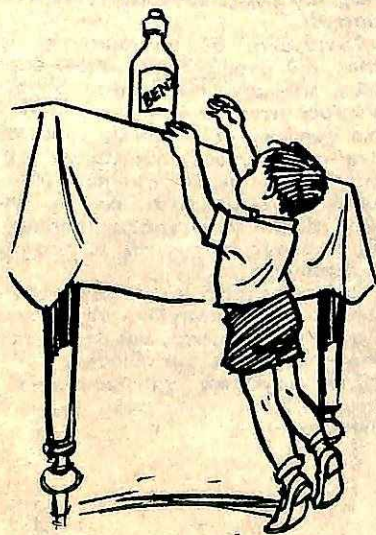
Τὸ ταχύτερο αὐτοκίνητο, τὸ ἀεροπλάνο, τὸ πιὸ ἀπόκρημνο βουνὸ καὶ ἡ πιὸ φουρτουνιασμένη θάλασσα παρουσιάζουν μικρότε-ρο κίνδυνον ἀπὸ τὴν κουζίνα, τὶς σκάλες ἢ τὸ ὑπνοδωμάτιο ἐνὸς σπιτιοῦ. Ἐνα σωληνᾶριο κινίνο, ποὺ βρίσκεται σ' ἓνα τραπέζι, μιά κατσαρόλα βραστὸ νερό, μιά ἀ-πλὴ πρίζα, δημιουργοῦν μέσα σ' ἓνα χρόνον περισσότερα ἀνάπηρα παιδιὰ καὶ σκοτώνουν περισσότε-τερα νήπια ἀπ' ὅ,τι ἡ πολιομνε-λίτις ἢ ἡ φυματίωσις.

Ἀπὸ τὴ στιγμή, ποὺ ἓνα ἀν-θρώπινο πλάσμα ἐρχεται στὸν κό-σμο, διατρέχει κινδύνους. Μπορεῖ μάλιστα νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ ζωὴ, εἶναι μιά πάλη ἐναντίον τοῦ κινδύνου.

Τὰ περισσότερα τῶν ἀτυχημά-των προέρχονται ἀπὸ κινδύνους, ποὺ συμβαίνουν χωρὶς καμμιὰ δικαιολογημένη ἀφορμὴ, λόγῳ ἐνὸς ἐσφαλμένου ὑπολογισμοῦ, ἢ προ-παντὸς — πρᾶγμα, ποὺ εἶναι ἀ-κόμη πιὸ σοβαρότερο — ἀπὸ φυσικὴ ἑλλειψὶ προσαρμογῆς ἢ ἀπὸ ἄγνοια.

Ἀσφαλῶς τὸ καλύτερο ἐμβό-λιο ἐναντίον αὐτῆς τῆς θανατηφό-ρου ἀσθενείας, τὴν ὁποῖαν ὀνο-μάζομε ἀτύχημα, εἶναι ἡ πνευμα-τικὴ καὶ φυσικὴ ἐκπαίδευσις.

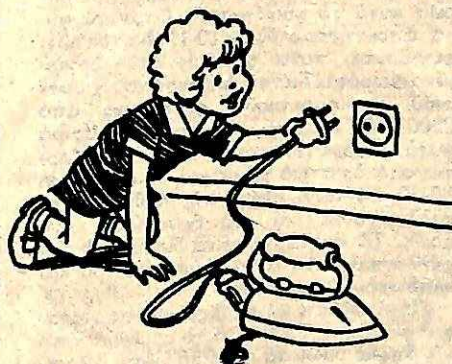
Τὰ παιδιὰ μόλις ἀρχίσουν νὰ περπατοῦν, ἀρχίζουν νὰ ἐρευ-νοῦν τὸν γύρω τους κόσμον. Ἐξε-ρευνοῦν τὸ σπíti. Θέλουν νὰ πιά-σουν κάθε τι, ποὺ συναντοῦν, εἰς



τὴν ἀκτῖνα τοῦ βλέμματός των. Ὅλα θὰ τὰ βάλουν στὸ στόμα τους. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἀπομα-κρύνωμε τὰ ἀντικείμενα, ποὺ μπο-ροῦν νὰ θέσουν ἄδικα σὲ κίνδυνον τὴ ζωὴ των (φάρμακα, ποτά, εἰ-δη ξυρίσματος κλπ.)

Ἡ ἀμέλεια καὶ οἱ δύο σύν-τροφοί της, ἡ ἀταξία καὶ ἡ ἀ-καθαριὰ εἶναι οἱ τρεῖς μεγαλύ-τεροι ἐχθροί, ποὺ ἀπειλοῦν τὴν οἰκογενειακὴ ἀσφάλεια.

Ἐνα κακῶς φωτισμένο δωμάτιο στοιχίζει ἀκριβώτερα ἀπὸ μιά δυ-νατὴ λάμπα, ποὺ ἐξοδεύει πολὺ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα. Μία ἠλεκτρικὴ πρίζα προφυλαγμένη, ἓνα σκα-λοπάτι ποὺ ἐγκαίρως ἔχει ἐπι-διορθωθῇ, κάγκελλα ἢ πλέγμα στα παρὰθύρα γιὰ λόγους ἀσφα-

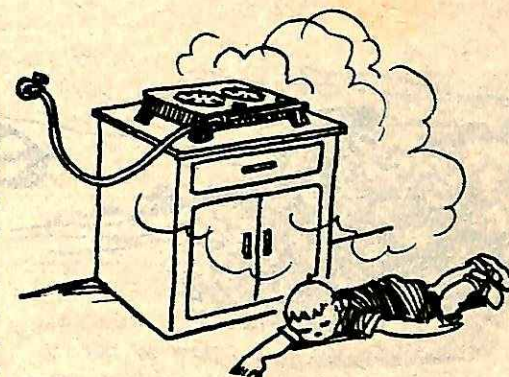


λείας, χαλιά καλὰ στερεωμένα στὸ πάτωμα, εἶναι οἱ λεπτομέρειες ἀπὸ τίς ὁποῖες κρέμεται πολλὲς φορές ἡ ζωὴ ἐνὸς παιδιοῦ.

Τὸ «νὰ χάσωμε χρόνον» γιὰ νὰ κλείσωμε ἓνα ἠλεκτρικὸ μετρητὴ πρὶν ἀλλάξωμε τὴν ἀσφάλεια, νὰ καθαρίσωμε ἀμέσως μιά κηλίδα ἀπὸ λίπους ἢ σπόρους ἢ φλοῦδες, ποὺ ἔχουν πέσει στὸ πάτωμα τῆς κουζίνας ἢ ἄλλου, ν' ἀνοίξωμε τὸ παρὰθύρο ὅπου καίει ἡ σόμπα μὲ γκάζι ἢ μὲ κάρβουνο, νὰ βά-λωμε μιά ἐτικέτα καὶ νὰ γράψωμε καθαρά ἐπάνω στὸ κάθε μπουκάλι τὸ περιεχόμενό του, κάθε μιά ἀπ' αὐτὰς τὶς χειρονομίες ἐξουδε-τερώνει μιά ἀπ' τὶς παγίδες, ποὺ ἐμποδίζουν τὸ σπíti νὰ εἶναι τὸ πραγματικὸ καταφύγιο ὅχι μό-νο γιὰ τὰ παιδιὰ, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅλους τοὺς ἐνοίκους.

Ἐπὶ πλέον ἡ μητέρα πρέπει νὰ διδάξῃ τὸ παιδί μὲ ἐπιμονὴ καὶ ὑπομονὴ τὸν καλύτερον τρόπο ν' ἀντιμετωπίζῃ ἀναποφεύκτους κιν-δύνους.

Οἱ γονεῖς δὲν πρέπει νὰ ξε-



χνοῦν ὅτι «προστασία» καὶ «δια-παιδαγώγησις» εἶναι δύο λέξεις, ποὺ πᾶν μαζί. Ἡ γνώσις τοῦ πραγματικοῦ κινδύνου καὶ ὅχι τῆς φανταστικῆς ἀπειλῆς καὶ τὸ δίδαγμα, ποὺ θὰ βγάλουν μόνα τους τὰ παιδιὰ, θὰ ἔχουν ἀσφα-λῶς εὐεργετικὴ ἐπίδρασι σ' αὐτά. Μικροπεσίματα, ἐλαφρὰ χτυπή-ματα, μερικὲς τσαγκρουνιές, μα-θαίνουν τὸ παιδί νὰ κινῆται στὸν κόσμον, ποὺ αὐριο θὰ εἶναι δικός του, νὰ χρησιμοποιοῦ τὰ χέρια του, ν' ἀντέχῃ τὸν πόνο καὶ νὰ τὸν ἀποφεύγῃ. Ἀλλὰ προσοχή: τὸ ν' ἀφήνῃς μιά σχετικὴ ἀνεξαρτησία καὶ πρωτοβου-λία στὸ παιδί καὶ νὰ τὸ ἐγκαταλείπῃς στὸν κίνδυ-νον, εἶναι δύο πράγματα ἐν-τελῶς διαφορετικά.

Σ. Γ. ΚΩΣΤΕΡΙΑΔΗ

ΝΙΟΦΥΤΟ

*Νιόφυτο τὸ κυπαρίσι
σὰ νὰ θέλῃ νὰ μιλήσῃ
κι εἶναι τόσο δὲ μικρό:*

*— Μά, κι ἐγὼ θὰ μεγαλώσω
θὰ ψηλώσω τόσο! τόσο!
ναί, κι ἐγὼ μὲ τὸν καιρό.*

*Κι ὅσο τότε θὰ ψηλώνω,
τόσο καὶ θὰ καμαρώνω,
κυπαρίσι λυγρό.*

ΕΛΠΙΔΕΣ

*Κλείσε μὲ χρυσὸ κλειδί
στὴν καρδιά, καλὸ παιδί,
τὶς χρυσὲς ἐλπίδες.*

*Καὶ προχώρα στὴ ζωὴ
σὰ νεράκι σὲ ροή
μὲ χαρὰς σταλίδες.*

*Κλείσε μὲ χρυσὸ κλειδί
τὶς ἐλπίδες, ἐπειδὴ
μοιάζουν φωταχτίδες.*

*Καὶ σὰν λύπες σκοτεινὲς
ἔλθουν, τότε φωτεινὲς
βγάλε τὶς ἐλπίδες.*

ΘΥΜΟΣ ο κοινός

(κοινώς θυμάρι ή θρουμπι ή μελιτζίνι)

ΕΜΜ. ΑΝΑΣΗ, γεωπόνου

Βοτανικοί χαρακτήρες

Το θυμάρι είναι ποώδης θάμνος φρυγανώδης. Φθάνει το ύψος των 20-30 εκ. Παρουσιάζει κορμό ξυλώδη, ισχυρό και στρεβλό, αλλά διακλαδιζόμενον. Τα κλαδάκια είναι κι αυτά ξυλώδη, λίγο ως πολύ τετράγωνα, με κάθετη κατεύθυνση, αλλά κατά τέτοιο τρόπο τακτοποιημένα, ώστε να παρουσιάζουν μια σφαίρα. Είναι ετήσιο φυτό και ανήκει εις την οικογένειαν των χειλανθών. Φέρει φύλλα μικρά, τριχωτά και πολυάριθμα, με σχήμα λογχοειδές, χωρίς μίσχο, τα οποία έχουν χρωματισμό εις μὲν τὴν ἐπάνω ἐπιφάνεια σκοτεινὸ πρᾶσινο, εις δὲ τὴν κάτω, τεφροπράσινο. Τα φύλλα αυτά, όταν τὰ συνθλίψουμε στὴν παλάμη μας, ἀναδίδουν ἰδιάζουσα χαρακτηριστικὴ ὁσμή, εὐχάριστη καὶ γλυκεία.

Τὰ ἀνθὰ τοῦ ἔχουν χρῶμα ρόδινο με ἐλαφρὰ ἀπόχρωσι πρὸς τὸ ἰώδες. Σχηματίζουν ὁμάδες καὶ εἶναι πολὺ ἀρωματικά. Οἱ σπῆροι τοῦ εἶναι πολὺ μικροί, στρογγυλοὶ με χρῶμα καστανὸ. Φυτρώνουν πολὺ εὐκόλως, όταν εἶναι φρέσκα.

Πολλαπλασιασμός

Τὸ θυμάρι πολλαπλασιάζεται με σπῆρο, ἀλλὰ καὶ με μοσχεύματα. Εἶναι πολὺ διαδεδομένο στὴν Ἑλλάδα καὶ κυρίως αὐτοφύεται σὲ ὑψόμετρο μέχρι 500 μέτρα ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης.

Εἶναι ἀπὸ τὰ ἐξαιρετὰ φαρμακευτικά, ἀλλὰ καὶ μελισσοκομικά φυτά, σὲ ἔντονο βαθμὸ. Τὸ θυμαρίσιο μέλι, ἰδίως τοῦ ὕμντου, εἶναι ἐξαιρετό.

Τὸ θυμάρι ἀρχίζει νὰ ἀνθίξῃ ἀπὸ τὸ πρῶτο δεκαήμερο τοῦ Ἰουνίου καὶ ἡ ἀνθισὶς τοῦ διαρκεῖ ὡς τὸ τέλος Ἰουλίου. Ἐὰν πνεύσουν ἀνεμοὶ ὕγροι καὶ καυστικοί, μαραίνονται τὰ ἀνθὰ τοῦ πολὺ γρήγορα καὶ τότε συνήθως δὲν δίδει σπῆρους.

Εἶναι καταπληκτικὴ ἡ διάδοσις τοῦ φυτοῦ αὐτοῦ. Τὸν ἕνα χρόνον παρατηροῦμε μιὰ τοῦφα θυμαρίου. Τὸν ἄλλο πολὺ περισσότερα. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχαν οἱ φοῦρνοι καὶ ἡ κατσίκα στὰ χωριά, τὸ φυτὸ αὐτὸ θὰ κυριαρχοῦσε ὅλων τῶν ἄλλων φυτῶν. Ὅπου παραμένει ἀνεόκλητο, εἶναι ἀφθονο.

Τὸ θυμάρι αὐτοφύεται ἐν ἀφθονίᾳ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ κυρίως εἰς τὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου καὶ Ἰονίου πελάγους. Τὸ συναντοῦμε εἰς ὅλες τὰς παραλίες τῆς Ἑλλάδος καὶ σὲ βάθος ἑνὸς ἢ δύο χιλιομέτρων. Στὴ Γίουρκουλα, Ἰσπανία καὶ Γερμανία καλλιεργεῖται γιὰ τὴν παραγωγή αἰθέριου ἐλαίου.

Καλλιέργεια

Ἡ καλλιέργειά τοῦ εἶναι πολὺ εὐκόλη. Προτιμῶνται χωράφια ἀργιλλοασβεστώδη καὶ τραγανὰ, κατωφερικά γιὰ νὰ μὴν κρατοῦν πολλὴ ὕγρασις. Συνήθως πολλαπλασιάζεται με σπῆρο, ὁ ὁποῖος σπέρνεται σὲ ὑαλόφρακτα σπορεῖα κατὰ τὸ φθινόπωρο. Ὅταν τὰ φυτὰ ἀποκτήσουν ὕψος 10-15 ἑκατοστῶν, φυτεύονται κατὰ γραμμὲς στὸ ὥρως χωράφι. Γιὰ τὴ λίπανσι τοῦ χωραφιοῦ χρησιμοποιοῦν φυτόχωμα ἀπὸ 2500-3500 κιλά τὸ στρέμμα. Τὰ τρυφερά φυτὰ μεταφυτεύονται κατὰ τὸν Μάρτιο στὸ ὀριστικὸ μέρος καὶ σὲ ἀπόστασι 30-40 πόντων. Μέχρι τῆς ἀνθισέως τὸ καλλιεργοῦμε καὶ τὸ βοτανίζομε δύο φορές. Τὰ καλλιεργούμενα θυμάρια ἔχουν φύλλα καὶ ἀνθὰ κατὰ τι μεγαλύτερα καὶ κλαδίσκους τρυφερούς.

Ἡ ἀπόδοσις σὲ καλλιεργημένα χωράφια φθάνει τὰ 2500 κιλά τὸ στρέμμα, ἀπὸ τὰ ὅποια ὅμως τὰ ξυλώδη μέρη ἀποτελοῦν τὸ 1/3. Εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν χρειάζεται καλλιέργεια, ἀλλὰ προσοχὴ καὶ φύλαξις. Πρέπει νὰ παύσῃ τὸ ξερίζωμα τῶν φυτῶν γιὰ τοὺς φούρνους καὶ νὰ ἀπαγορευεῖται νὰ βόσκουν ζῶα ὅπου αὐτοφύεται τὸ θυμάρι. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ πολλαπλασιασθῇ ὑπερβολικά καὶ ἔχομε νὰ ὠφεληθῶμε τόσο σὲ μέλι ἔκλεκτό, ὅσο καὶ σὲ αἰθέριο ἔλαιο, γιὰτὶ συμφέρει ἡ ἐκμετάλλευσις.

Συγκομιδὴ

Καταλληλότερη ἐποχὴ γιὰ τὸ μάζεμα εἶναι, όταν τὸ φυτὸ βρίσκεται στὴν πλήρη του ἀνθισι. Στὴν Ἑλλάδα ἐκρίζωνον τὰ φυτὰ, προκειμένου νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν γιὰ τὴν παραγωγή αἰθέριου ἐλαίου. Στὶς ἄλλες χώρες τῆς Εὐρώπης καὶ στὴν Ἀμερικὴν χρησιμοποιοῦν τὴν ψαλίδα. Τὸ μάζεμα γίνεται, όταν φύγῃ ἡ δροσιά, φύλλα δὲ καὶ ἀνθὰ τοποθετοῦνται μέσα σὲ καλάθια. Συμφέρει τὸ κόψιμο με ψαλίδι ἀπὸ τὴν ἐκρίζωσι, γιὰτὶ δὲν μαζεύονται πολλὰ ξυλώδη μέρη, τὰ ὅποια ἀποτελοῦν τὰ 60 % τοῦ φυτοῦ, ἀλλὰ ἀνθισμένες κορυφές με φύλλα, τὰ ὅποια δίδουν καὶ περισσότερο ἔλαιο. Δεύτερον δὲν καταστρέφονται οἱ ρίζες, οἱ ὁποῖες με τὰ πρῶτοβρόχια θὰ ξαναφυτρῶσουν.

Ἀπόσταξις

Ἡ ἀπόσταξις γίνεται με τὸν ἀμβυκα καὶ τὴ φωτιά. Ἄν θέλομε ὅμως νὰ ἔχομε ἐξαιρετικὸ

προϊόν, πρέπει ἡ ἀπόσταξις νὰ γίνῃ με ἀτμό. Ἡ ἀπόδοσις σὲ αἰθέριο ἔλαιο, ἐξαρτᾶται ἀπὸ πολλοὺς παράγοντας. Κυρίως ἀπὸ τὴν ποσότητα τῶν ξυλωδῶν μερῶν τοῦ φυτοῦ, πού θὰ ὑπάρχουν. Ἐνδεχομένως καὶ ἀπὸ τὴ φύσιν τοῦ ἐδάφους, ὅπου ἀνεπτύχθησαν τὰ φυτὰ, καὶ ἀπὸ τὶς καιρικὲς συνθήκες, πού ἐπεκράτησαν κατὰ τὴν ἀνθοφορία. Ὅταν φυτὰ λίβας καὶ μαραθοῦν τὰ ἀνθὰ, εἶναι ὀλιγώτερα.

Ἐκατὸ κιλά, δίδουν 300-700 γραμ. αἰθέριο ἔλαιο, όταν τὰ φυτὰ εἶναι νωπὰ καὶ πράσινα καὶ μέχρι δύο κιλά, όταν εἶναι ξηρά. Ἡ ἀποξήρασις ὅμως, εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ με τὴ μεγαλύτερη σχολαστικότητα πᾶνω σὲ λινάτσες, γιὰτὶ σὲ τελλάρια θὰ μαδηθοῦν τὰ φύλλα καὶ τὰ ἀνθὰ. Ἡ ἀποξήρασις θὰ γίνῃ κάτω ἀπὸ ὑπόστεγο. Συμφέρει νὰ γίνῃ ἀποξήρασις, γιὰτὶ ἡ ἀπόδοσις σὲ αἰθέριον ἔλαιο, εἶναι πολὺ μεγαλύτερη.

Περιεκτικότης

Τὸ αἰθέριο ἔλαιο ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόσταξι εἶναι καστανὸ, ἀλλὰ κατόπι γίνεται ἐρυθρό. Ἡ ὁσμή του εἶναι εὐχάριστη καὶ διαπεραστική, ἡ δὲ γεῦσις του καυστική.

Ἐχει πυκνότητα σὲ 15° θερμοκρασία 0,900 - 0,930. Δείκτη διαθλάσεως σὲ θερμοκρασία 20°, 1,5. Ἡ στροφικὴ του δύναμις 40. Ἡ διαλυτότης του στὸ οἰνόπνευμα 80 %, ἕνας πρὸς δύο ὄγκους. Τὰ ἑλληνικὰ πειράματα στὸ Ἀκρωτήρι τῆς Κρήτης ἦσαν τὰ ἑξῆς. Ἀπόδοσις 2,250 %. Πυκνότης σὲ 15° θερμοκρασία 0,942. Δείκτης διαθλάσεως εἰς 20° θερμ. 1,503. Διαλυτότης σὲ οἰνόπνευμα 80 % ἕνας ὄγκος πρὸς δύο.

Ἀπεδείχθη ὅτι εἶναι τὸ καλλίτερο σὲ ποιότητα ἀπὸ ὅλα τὰ Εὐρωπαϊκά. Περιέχει κυρίως θυμόλη καὶ κορβοϊκρόλη, ὅπως καὶ διάφορες ἄλλες ἐνώσεις π.χ. κυμέλαιον, βορνεόλην.

Ἰδιότητες καὶ χρήσις

Θυμέλαιο δὲν εἰσάγεται αὐτοῦσιο στὴ χώρα σὲ μεγάλες ποσότητες. Ἡ εἰσαγωγή του γίνεται συνήθως με τὰ σπασιαλιτέ.

Ἡ λαϊκὴ λατρικὴ στὸ θυμάρι ἔδωσε μεγάλη ἐκτίμησι καὶ τὸ χρησιμοποιεῖ ὡς τσάι. Ἀλλὰ καὶ ἡ φαρμακοποιία τὸ χρησιμοποιεῖ ὡς αἰθέριο ἔλαιο. Ἐχει ἰδιότητες ἀντισηπτικές, ἀντισπασμωδικές, διουρητικές, διεγερτικές, ἐμμηναγωγικές, τονωτικές, εὐστόμαχες καὶ ἀντιπαρασιτικές.

Συνιστᾶται σὲ μολυσματικὲς ἀρρώστειες τοῦ στομάχου, ἐντέρων, οὐρικών ὁδῶν, πνευμόνων καὶ στὸν βῆχα. Ὡς ἀντιπαρασιτικὸ εἶναι πολὺ ἀποτελεσματικὸ φάρμακο. Ἐξωτερικῶς χρησιμοποιεῖται σὲ μολύνσεις, πρηξίματα καὶ σὲ λουτρά τῶν μικρῶν παιδιῶν. Με τσάι πυκνὸ καταπολεμεῖται καὶ ἡ ψώρα.

Τὸ αἰθέριο ἔλαιο χρησιμοποιεῖται ἐπίσης σὲ ὀδοντόπαστες καὶ σὲ ἀντισηπτικὰ σαποῦνια.

Ἡ κτηνιατρικὴ τὸ χρησιμοποιεῖ σὲ πλύνσιμο τῶν πληγῶν, τὶς ἐξελκώσεις, πληγὲς τοῦ στόματος καὶ ὡς ἀντιπαρασιτικὸ κατὰ τῆς κοκκιδιάσεως.

Στὴ μαγειρικὴ χρησιμοποιεῖται ὡς ἀρτυμα ἰδίως γιὰ τὸν ἀρωματισμὸ τῶν ἐλαίων.

Ἀπὸ τὴν λαογραφία μας

Ἡ ΠΛΗΓΗ ΤΗΣ ΜΑΧΑΙΡΙΔΑΣ ΚΙ Ἡ ΠΛΗΓΗ ΤΗΣ ΤΑΒΕΞΑΣ

ΓΛ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ

Ὅπως στὴν ἀρχαιότητα, ἔτσι καὶ σήμερα ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἔχει κάνει πολλὰ παροιμίες, πού δείχνουν τὴν δύναμι τοῦ λόγου στὸν ἄνθρωπο. Κι ἐπειδὴ ὁ λόγος ἐκφράζεται με τὴν γλῶσσα, γι' αὐτὸ οἱ περισσότερες παροιμίες, ἀναφέρονται σ' αὐτήν. Ἡ γλῶσσα μπορεῖ νὰ γίνῃ αἰτία γιὰ πολλὰ καλὰ, ὅπως μπορεῖ νὰ γίνῃ αἰτία καὶ γιὰ πολλὰ κακά.

«Δὲν ἔχει ἡ γλῶσσα κόκκαλα καὶ κόκκαλα τσακίζει», λέει μιὰ παροιμία.

Ἡ γλῶσσα κάστρα καταλεῖ καὶ κάστρα θεμελιώνει» λέν στὴν Πελοπόννησο καὶ στὴν Τήνο διηγοῦνται τὸ ἀκόλουθο ἀνέκδοτο: Εἶπε ἡ γλῶσσα τῆς κεφαλῆς:

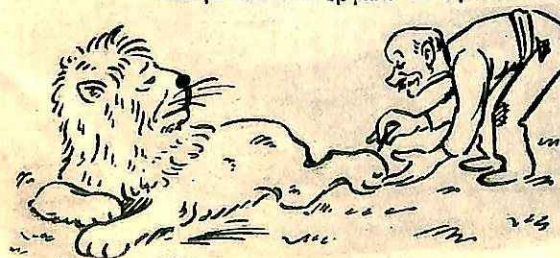
— Καλημέρα!

Καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς ἀπάντησε: — Ἄν φέρεσαι ἐσὺ καλὰ, τότε θὰ ἔχω ἐγὼ καλὴ ἡμέρα.

Ἡ πληγὴ τῆς μαχαιριδᾶς βρίσκει γιαιτρεία, τῆς γλώσσης μήτε παρηγοριά, λέει ὁ λαὸς μας. Ἡ τελευταία αὐτὴ παροιμία ἔχει γίνῃ ἀπὸ τὸν ἀκόλουθο μῦθο:

Ἐνας φτωχὸς ξυλοκόπος συνήντησε μιὰ μέρα σ' ἕνα μακρινὸ δάσος ἕνα λιοντάρι, πού ὑπέφερε ἀπὸ πόνους, γιὰτὶ ἕνα ἀγκάθι εἶχε μπῆ μέσα στὸ πόδι του. Τὸ λιοντάρι τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸ βοηθήσῃ κι ὁ ξυλοκόπος ἔσκυψε με προσοχὴ κι ἐβγαλε τ' ἀγκάθι ἀπὸ τὸ πόδι τοῦ ζώου. Ἀνέπνευσε τότε μ' ἀνακούφισι τὸ λιοντάρι καὶ γιὰ νὰ δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνη του στὸν ξυλοκόπο, τὸν ἐβοήθησε στὴ δουλειά του, ξεριζώνοντας δένδρα καὶ θάμνους. Ἔτσι λιοντάρι καὶ ἄνθρωπος ἐγίναν φίλοι καὶ κάποτε τὸ θηρίο ἐκάλεσε τὸν ξυλοκόπο νὰ περάσουν μαζί τὴν νύχτα στὴ σπηλιά του. Ἐδέχθηκε ὁ ἄνθρωπος τὴ φιλοξενία κι ἀφοῦ ἔφαγαν μαζί, ἔπεσαν νὰ κοιμηθοῦν ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλον. Ἀλλὰ ὁ ἄνθρωπος, ἐπειδὴ

Ἐσκυψε καὶ τοῦ ἐβγαλε τὸ ἀγκάθι.



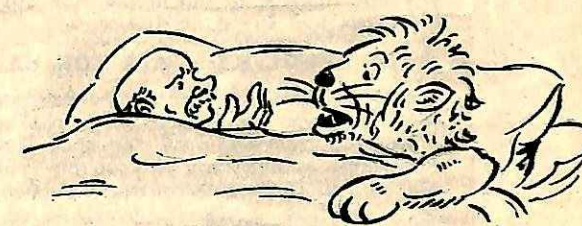
στενοχωριόταν πολὺ ἀπὸ τὴν βαρεῖα μυρωδιά τοῦ στόματος τοῦ λιονταριοῦ, δὲν μποροῦσε νὰ κοιμηθῇ καὶ μιὰ στιγμὴ ἐγύρισε καὶ τοῦ εἶπε: «Γύρισε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, γιὰτὶ βρωμοῦν τὰ χνώτα σου καὶ δὲν μπορῶ νὰ σὲ ὑποφέρω!»

Τὸ λιοντάρι ἐπειράχθηκε πολὺ ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ ξυλοκόπου, δὲν ἔδειξε ὅμως τὴν δυσἀρεσκεία του κι ἐγύρισε ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά. Τὸ πρῶτὸ ὁ ξυλοκόπος ἐσηκώθηκε νὰ φύγῃ. Τότε τὸ λιοντάρι, σὰν ἀμοιβὴ τῆς φιλοξενίας του, τοῦ ἐζήτησε νὰ τὸ κτυπήσῃ μιὰ φορὰ με τὸ τσεκούρι του. Ὁ ξυλοκόπος ἀρνῆθηκε, ἀλλὰ τὸ λιοντάρι ἐπέμεινε ὅτι ἡ πληγὴ θὰ τοῦ ἔκανε καλὸ, γιὰτὶ εἶχε πολὺ αἷμα. Τότε ὁ ξυλοκόπος τὸ ἐκτύπησε δυνατὰ με τὸ τσεκούρι του καὶ τὸ ἐτραυμάτισε βαριὰ. Τὸ λιοντάρι τὸν εὐχαρίστησε, τοῦ εἶπε νὰ πάθῃ στὸ καλὸ καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ ξαναϊδωθοῦν, ἂν συμβῇ νὰ ξαναπεράσῃ ἀπὸ τὰ ἴδια ἐκεῖνα μέρη. Ὅταν ἔφυγε ὁ ξυλοκόπος, τὸ λιοντάρι ἔμεινε μέσα στὴ σπηλιά του καὶ γλείφοντας τὴν πλη-

γὴ του, τὴν ἐθεράπευσε σιγά-σιγά. Ὑστερα ἀπὸ δύο χρόνια βρέθηκε καὶ πάλι ὁ ξυλοκόπος στὰ μέρη ἐκεῖνα. Ἐνῶ μάλιστα σκεπτόταν, ὅτι δὲν θὰ ξαναδῇ πιά ζωντανὸ τὸ λιοντάρι, νομίζοντας ὅτι ἡ πληγὴ του δὲν θὰ μποροῦσε νὰ γιαιτρευθῇ, τὸ εἶδε ξαφνικὰ μπροστά του. Τὸ λιοντάρι τὸν ἐχαιρέτησε με καλωσύνη καὶ τὸν ἐκάλεσε πάλι στὴ σπηλιά του. Ἐπειδὴ ὁ ξυλοκόπος τὸ ἐκοίταζε πρὸς τὸ μέρος, πού τὸ εἶχε πληγώσει, τὸ λιοντάρι τὸν ρώτησε: «Τί κοιτάζεις φίλε μου; Θέλεις νὰ μάθης ἂν γιαιτρεύθηκε ἡ πληγὴ, πού μοῦ ἔκανε;»

— Ναί! τοῦ λέει ὁ ξυλοκόπος.

— Ἡ πληγὴ, φίλε μου, πού ἔγινε με τὸ τσεκούρι σου, γιαιτρεύθηκε



— Γύρισε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, γιὰτὶ...

γρήγορα, ἀποκρίθηκε τότε τὸ λιοντάρι. Ἀλλὰ ἡ πίκρα, πού μοῦ ἀφῆκε ὁ λόγος, πού μοῦ εἶπες, πῶς βρωμοῦν τὰ χνώτα μου, δὲν θὰ γιαιτρευθῇ ποτέ!

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

(συνεχία ἀπὸ σελίδα 11)

χαν καὶ δάση στὸ βουνό, πού καταποντίσθηκε. Ἀπὸ ἐκεῖ οἱ κάτοικοι ἐπαίρνουν ἀφθονὴν ξυλεία. Εἶχαν στὰ σπίτια τοὺς ἀντισεισμικοὺς ὑψοῦς σκελετούς. Ἐπλεκαν ὑφάσματα καὶ ἐπλάσαν πολὺ ὥραϊα ἀγγεῖα. Ἦξεσαν τὸν χαλκὸ καὶ τὸ χρυσό, κι εἶχαν ἐμπορικὲς σχέσεις με τὰ ἄλλα νησιά καὶ με τὴν σημερινὴ Μικρὰ Ἀσία.

Ἀλλὰ καὶ στὰ μετὰ τὴν καταστροφὴ ἀρχαία χρόνια ἡ Θῆρα εἶχε ἀκμάσει. Εἶχε μιὰ περίφημη ἀποικία στὴν Κυρηναϊκὴ. Στὴν ἐποχὴ τῶν Πτολεμαίων ἡ Θῆρα ἦταν προπύργιό τους στὸ Αἰγαῖο με ἕνα σπουδαῖο φρούριο.

Ἀξιόλογα εἶναι τὰ εῤεῖπια τῆς ἀρχαίας Θῆρας. Σώζεται ἐκεῖ ἕνας ναὸς τοῦ Καρνείου Ἀπόλλωνος, τὸ ἥρω τοῦ Θῆρα, σπίτια με μωσαϊκὰ κ.λ.π. Ἡ ἀρχαία Θῆρα ἀπέχει 8 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴ Φηρά καὶ εἶναι πρὸς τὴν ἐξωτερικὴ, στὴν ἀνα-

τολικὴ παραλία τοῦ νησιοῦ, στὴν ἄκρῃ μιᾶς βουνοσειρᾶς, πού λέγεται Μέσα Βουνό. Ὑψηλότερη κορυφὴ τοῦ εἶναι ὁ Προφήτης Ἡλίας με ὕψος 565 μέτρα. Αὐτὴ ἡ κορυφὴ ἀπέμεινε ἀπὸ τὸ παλὸν κεντρικὸ βουνό, πού καταποντίσθηκε. Ἀπὸ τὸ Μέσα Βουνό, καθὼς κι ἀπὸ τὰ ὑψώματα, πού πέφτουν ἀπόκρημνα στὴν παραλία τοῦ κόλπου, τὸ ἔδαφος τοῦ νησιοῦ κλίνει ὁμαλὰ πρὸς τὴν ἄλλη παραλία, τὴν ἐξωτερικὴ τῆς Σαντορίνης. Τὰ πεδινὰ μέρη εἶναι γεμάτα ἀμπέλια.

Ἡ Σαντορίνη εἶναι γνωστὴ σ' ὅλον τὸν κόσμον γιὰ τὰ περίφημα κρασιά της. Δύο ἀκόμη ἐκλεκτὰ προϊόντα ἀπὸ τὶς καλλιέργειες τοῦ νησιοῦ εἶναι ἡ φάβα καὶ ὁ τοματοπολτός. Κι ἕνα ἄλλο προϊόν τῆς Σαντορίνης εἶναι ἡ «θηραϊκὴ γῆ», πού προέρχεται ἀπὸ τὴν λάβα τῆς παλῆς ἐκρήξεως καὶ χρησιμοποιεῖται στὴν οἰκοδομικὴ καὶ στὴν βιομηχανία τῆς πορσελάνης.

Π. Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΣ

ΚΙΝΗΣΙΣ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΝΑ ΕΝΤΑΘΗ Η ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΒΟΗΘΕΙΩΝ

Δημοσιεύουμε απόσπασμα εκ της υπ' αριθ. 47/20-9-1961
Πράξεως του Α.Σ.Ε.Π. Γενικής Εκπαιδεύσεως.

«Δ'. Συνιστά εις τους Διευθυντάς των παντός τύπου σχολείων ένθα λειτουργούν 'Ομάδες 'Ερυθρού Σταυρού Νεότητος, όπως αι 'Ομάδες αύται αποδυνθούν εις σταυροφορίαν υγιεινολογικής διαφωτίσεως των μελών των, των συμμαθητών των, ένδεχομένως δέ και των ενήλικων του χωρίου ή της συνοικίας των. Συνάμα εκφράζει εύχήν, όπως ή 'Ηγεσία του 'Ερυθρού Σταυρού εφοδιάσῃ τας 'Ομάδας ταύτας διά του αναγκαίου έντύπου υλικού».

Είμεθα βέβαιοι ότι ή θερμή σύστασις της Γενικής Εκπαιδεύσεως θα αποδώσῃ τὰ προσδοκώμενα αποτελέσματα και ότι ούδεις, θα φεισθῇ κόπων και μόχλων διά τὴν ἐπιτυχίαν της ἔθνικῆς ἐπιβεβλημένης αὐτῆς προσπάθειας.

Ὁ 'Ελληνικός 'Ερυθρός Σταυρός Νεότητος θα εἶναι πάντοτε εις τὴν διάθεσιν τῶν κ.κ. εκπαιδευτικῶν νὰ παράσῃ τὴν ἀρωγὴν του ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνατοτήτων διά τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου τούτου.

ΟΙ ΞΕΝΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. ΔΙΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝ. Ε.Ε.Σ.Ν.

'Αναδημοσιεύουμε τὰ ἀκόλουθα ἀναφερόμενα εις τὴν δραστηριότητα τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. ἀπὸ τὸ Περιοδικόν:

α) Τοῦ Αὐστραλιανοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ «Australian Red Cross Junior» τοῦ Αὐγούστου 1961,

«Μερικὰ ἀπὸ τὰ ὠραιότερα λευκώματα προέρχονται ἀπὸ τοὺς 'Ελληνας 'Ερυθροσταυρίτας. 'Ενα, πού ἐλάβομεν τελευταίως, ἦτο τοῦ 82ου Δημ. Σχολείου Ἀθηνῶν εἰς ἀπάντησιν λευκώματος ἀποσταλέντος ὑπὸ τοῦ Ganley Vale Circle N.S.W. 'Ητοῦ ἐξαιρετικὰ ὠραῖον. Μαζί μὲ τὰς ἀπόψεις τῆς κλασσικῆς 'Ελλάδος, ζωγραφικῆς ἀποξηραμένων ἀνθέων κλπ. ὑπῆρχον πολλὰ δείγματα τῶν θαυμασίων κεντημάτων, τὰ ὁποῖα δὲν λείπουν σχεδὸν ἀπὸ κανένα 'Ελληνικὸ λεύκωμα.

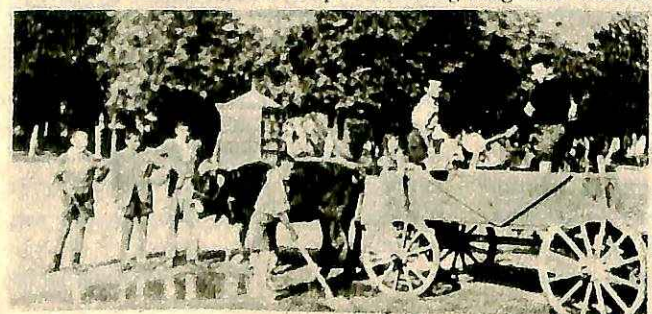
Ἡ 'Εφημερίς ΕΣΤΙΑ προέκρυψε διαγωνισμόν διά τὸ σχολικὸν ἔτος 1960-61. 'Επὶ τῇ δεκάτῃ ἐπετείῳ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος, 'Αχ. Κύρου, ἡ ἐφημερίς προσέφερεν ἐπαθλα ἀξίας £ 70 εἰς τὰς δύο ὁμάδας τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος, πού θα ἀναπτύξουν τὴν μεγαλυτέραν δραστηριότητα κατὰ τὴν περίοδον αὐτήν.

Αἱ ὁμάδες θα ἀποσταλείουν διά τῶν 'Επιθεωρητῶν τῆς περιοχῆς των μίαν ἐκθεσιν τῆς δραστηριότητός των. Μία πενταμελής ἐπιτροπὴ εἰς τὰ Κεντρικὰ Γραφεῖα θα ἀπονεύμῃ τὰ βραβεῖα.

Τὰ βραβεῖα δὲν θα δοθοῦν εἰς χρῆμα, ἀλλὰ εἰς σχολικὰ ὑλικά ἢ ἀγροτικά ὄργανα. 'Εάν τοῦτο φαίνεται περίεργον δι' ἐπαθλον Σχολικῆς 'Ομάδος, μὴν ξεχνάτε ὅτι ἐν τῶν κυριωτέρων χαρακτηριστικῶν τῆς δράσεως τῶν παιδιῶν αὐτῶν εἶναι ἡ φύτευσις δένδρων καὶ ἡ καλλιέργεια κήπων.

'Επὶ παραδείγματι τὰ μέλη τοῦ Α' Δημ. Σχολείου, Παλαμὰ Καρδίτσης φροντίζουν διά τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τοῦ χωρίου των, ἔχουν σχολικὸν φαρμακεῖον καὶ σχολικὸν κουρεῖον. Παρέχουν τὰς πρώτας βοηθείας εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην αὐτῶν, βοηθοῦν καθυστερημένους

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Δάφνης Γιαννιτσῶν ἐπιχωματώνουν ἔλγ.
Juniors of Elem. school Dapni draining stagnant waters.



καὶ πτωχοὺς μαθητὰς, προσφέρουν αὐτὰ εἰς Νοσοκομεία. 'Εφύτευσαν 500 πεῦκα καὶ 1.000 κυπαρίσια ἐκτὸς τῆς καλλιέργειας τοῦ σχολικοῦ τῶν κήπου. 'Απασαί αἱ ἀνωτέρω δραστηριότητες, ἐκτὸς τῆς ἀλληλογραφίας μετὰ σχολείων ἐξωτερικοῦ καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν συνήθων καθηκόντων τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος, ἀποτελοῦν τακτικὴν ἀπασχόλησιν τῶν 'Ελλήνων 'Ερυθροσταυριτῶν.

Ἡ ἐπιτυχὴς δραστηριότης τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς, ἐγκείται εἰς τὴν ἀποτελεσματικὴν συνεργασίαν τῶν 'Ελλήνων 'Εκπαιδευτικῶν μετὰ τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. Νεότητος.

β) Τοῦ Νεοζηλανδ. Ε.Ε.Σ.Ν. «Our Magazine» Νο 4 1961:
«Ἡ πρόωθσις τῆς ἀτομικῆς υγιεινῆς, τῆς καθαριότητος εἰς τὰ σχολεῖα καὶ ἡ ἀσκήσις εἰς τὰς πρώτας βοηθείας ἀπετέλεσαν τὰς κυριωτέρας ἐπιδιώξεις 425.000 'Ελλήνων μελῶν τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος κατὰ τὸ παρελθὸν σχολικὸν ἔτος. Σχεδὸν 3.000 ὁμάδες ἔλαβον μέρος εἰς μίαν ἢ εἰς ὅλας τὰς ἐξορμήσεις διά μίαν καλλιτέραν καὶ υγιεινότεραν ζωὴν»

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΜΕ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Οὐάσιγκτον 4 'Απριλίου 1961

'Εχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν λήψιν τῶν ὑφ' ὑμῶν ἀποσταλέντων ἑλληνικῶν λευκωμάτων καὶ νὰ παρακαλέσωμεν, όπως διαβιβάσετε τὰς θερμὰς εὐχαριστίας τῶν παιδιῶν μας μαζί μὲ τὰ συγχαρητήριά μας διά τὴν ἑλκυστικὴν των ἐμφάνισιν.

Είμεθα βέβαιοι, ὅτι αἱ ἀνταλλαγὰ αὐταὶ θα συντελέσουν εἰς τὴν σύσφιξιν τῶν δεσμῶν μετὰ τῶν παιδιῶν τῶν δύο χωρῶν μας.

Μετὰ τιμῆς
ROBERT GORDON
Διευθυντῆς 'Αμερ. Ε.Ε.Σ.Ν.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

'Αγιος Φραγκίσκος 24 Αὐγούστου 1961

Σὰς εὐχαριστῶ διά τοὺς πίνακας ζωγραφικῆς, τοὺς ὁποίους μὰς ἐστέλλατε, πρὸς πραγματοποιήσιν τοῦ προγράμματός μας σχολικῆς τέχνης.

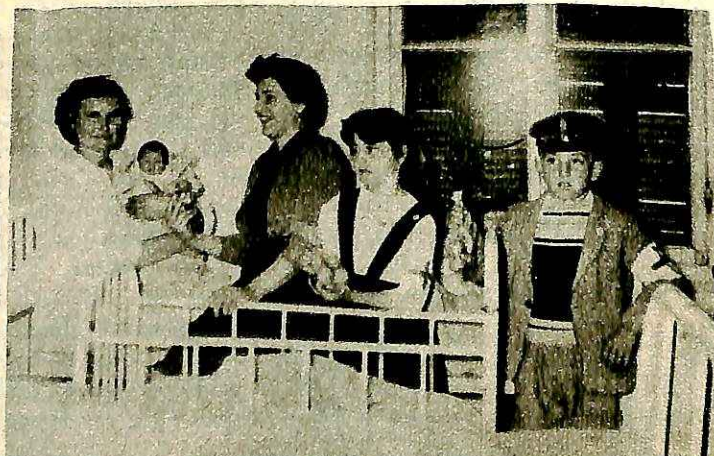
Τὸ πρόγραμμά μας αὐτὸ ἐπραγματοποιήθη χάρις εἰς τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν συνεργασίαν σας.

Παρακαλοῦμεν, όπως διαβιβάσετε τὰς εὐχαριστίας μας πρὸς τοὺς 'Ερυθροσταυρίτας μαθητὰς, πού ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ στείλουν τοὺς πίνακάς των διά τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν. Οὗτοι θα ἐκτεθοῦν εἰς ὀργανομένους τοπικὰς ἐκθέσεις.

M. Chapman
Δ/τρια Ε.Ε.Σ.Ν.

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολείου 'Αχινοῦ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Νιγρίτης ὅπου προσέφεραν δῶρα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς.

Juniors of Elem. school Achinos at the town hospital where they offered gifts to the patients.



Juniors of elem. school Ag. Athanasios rid the trees of the cater-pillars.

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. 'Αγ. 'Αθανασίου Γ' Θεσσαλονίκης ἀποκόπτοντες σακκοειδεῖς φωλεὰς καμπῶν πιτυοκάμπης.



Ε.Ε.Σ.Ν. τοῦ Δημ. Σχολ. Ξηροποτάμου Δράμας εἰς τὸ Γηροκομεῖον

Juniors of Elem. School Xiropotamos at the Home for the aged.



Ε.Ε.Σ.Ν. 'Αχιλλοπουλείου Δημ. 'Εμπορ. Σχολῆς Τσαγκαράδας μετὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ σχολ. κήπου.

Juniors of the Commercial school Tsagarades after the cultivation of their school garden.

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κυπαρισίου Γρεβενῶν φυτεύουν ὁπωροφόρα δένδρα.

Juniors of Elem. school Kiparissi planting trees.



Τὰ Χριστούγεννα καὶ ἡ Πρωτοχρονιά πλησιάζουν. Καὶ ἐφέτος εἴμεθα βέβαιοι ὅτι οἱ 'Ελληνες 'Ερυθροσταυρίται θα ἀρχίσουν ἀπὸ τώρα νὰ συγκεντρώνουν χρήσιμα εἶδη (ροῦχα καὶ παπούτσια μεταχειρισμένα ἀλλὰ περιποιημένα, γραφικὴν ὄλην, παιχνίδια κλπ.), τὰ ὁποῖα δὲν τοὺς εἶναι ἀπαράτητα, γιὰ τοὺς συναδέλφους των τῆς ὑπαίθρου πού ζοῦν μὲ πολλὰς στερήσεις.

Εἰς τὰ Γραφεῖα μας στέλλονται συνεχῶς αἰτήσεις ἐνδεῶν σχολείων, πού ζητοῦν βοήθειαν. 'Ας φανοῦμε λοιπὸν κατὰ τὸ δυνατόν χρήσιμοι εἰς αὐτά.

'Ας ἐτοιμασθοῦν δέματα μὲ τὰ παραπάνω εἶδη, τὰ ὁποῖα καλὰ συσκευασμένα νὰ σταλοῦν ἐγκαίρως εἰς τὰ γραφεῖα μας ἢ εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ 'Ελλήν. 'Ερ. Σταυροῦ, ὁδὸς Πειραιῶς 81 'Αθήναι, ὥστε νὰ καταστήθῃ δυνατόν νὰ προωθηθοῦν μέχρι τῶν Χριστουγέννων εἰς τοὺς τόπους τοῦ προορισμοῦ των.

Μὲ τέτοιαις καλὰς πράξεσι ἂς ἐορτάσωμε τὰ Χριστούγεννα καὶ τὴν Πρωτοχρονιά.

ΤΑ ΤΕΚΝΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΟΥ ΓΚΡΑΝ

(συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 9)

Τρελλὸς νὰ εἶναι ἄραγε; ἔλεγε μέσα του... 'Αλλ' ἀπὸ τίς σκέψεις αὐτὲς τὸν ἐβγαλε ὁ λόρδος Γκλέναρβαν, πού ἀνέβηκε σὲ λίγο στὸ κατὰστρωμα μαζί μὲ ὅλη τὴ συντροφιά. Μόλις ἄκουσε τὸ ὄνομα τοῦ παράξενου ἐπιβάτη, εἶπε ὅτι ὁ Παγκανὲλ εἶναι μίαν προσωπικότης τῆς Γαλλίας, ἕνας σοφὸς γνωστὸς σὲ ὅλον τὸν κόσμον.

—'Αλλὰ καὶ ἀκόμη γνωστότερος γιὰ τὴν ἀφηρημάδα του, πρόσθεσε μὲ σοβαρότητα ὁ Ροβέρτος.

— Πολὺ σωστά, τοῦ εἶπε ὁ λόρδος. Φαίνεται, μικρὲ μου, ὅτι διαβάξεις ἀρκετὰ, γιὰ νὰ ξέρης αὐτὴ τὴ λεπτομέρεια. Μπράβο σου.

'Ετσι, οἱ φίλοι μας ταξίδευαν τώρα μ' ἕνα συνεπιβάτη, πού λίγη ὥρα πρὶν οὔτε τὸν ἤξεραν καθόλου, μὰ πού δὲν ἄργησε νὰ γίνη σὲ ὅλους ἀγαπητός. 'Αλλὰ καὶ ὁ κύριος Παγκανὲλ τόσο τοὺς συμπάθησε κι αὐτός, πού οὔτε ξαναμίλησε πιά γιὰ τὸ ταξίδι τῶν 'Ινδιῶν, παρὰ ἀκολούθησε εὐχαρίστως τὸ δρομολόγιό τῆς περιφημῆς αὐτῆς συντροφιάς, πού ταξίδευε μὲ τὸν ἱερὸ σκοπὸ νὰ σώσῃ τοὺς τρεῖς δυστυχισμένους ναυαγούς.

ΔΙΑΣΚΕΥΗ Β. (ἔπεται συνέχεια)

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ:

Πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τώρα ἡ ἐτοιμασία α) τῶν λευκωμάτων σχολ. ἀλληλογραφίας καὶ β) ἔργων ἱχθυογραφίας καὶ ζωγραφικῆς μὲ θέματα ἀπὸ τὴν σχολικὴν ζωὴν, τὴν ζωὴν τοῦ τόπου καὶ τὴν δραστηριότητα τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ ὥστε νὰ εὐρίσκωνται ἐγκαίρως εἰς τὰ Γραφεῖά μας διὰ τὴν ἐπίσημην ἐκθεσιν καὶ ἀποστολὴν των ἐν συνεχείᾳ εἰς τοὺς Ε.Ε.Σ.Ν. τοῦ 'Εξωτερικοῦ.

Ε.Ε.Σ.Ν. Δ. Σχολ. 'Αχλαδοχωρίου Γιαννιτσῶν φυτεύουν δένδρα.
Juniors of Elem. school Achladochorion planting trees



ΒΡΑΒΕΥΣΙΣ ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1960 — 1961

Η Επιτροπή βραβεύσεως λευκωμάτων σχολικής αλληλογραφίας
ἀπένευμε τὰ ἀκόλουθα βραβεῖα:

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Α'

- Γυμνάσια Ἀθηνῶν
1) Ε'. Θηλέων (3 βραβεῖα)
2) ΣΤ'. »
3) Ζ'. Ἀρρένων
4) Θ'. Θηλέων (3 βραβεῖα)
5) Πειραματικὸν Σχολεῖον Παν/μίου Ἀθηνῶν
6) Ἐμπορικὴ Σχολὴ Καλλιθέας (2 βραβεῖα)

Γυμνάσια Πειραιῶς

- 1) Ῥάλλειον Θηλέων
Γυμνάσια Ἐπαρχιῶν
1) Θηλέων Μυτιλήνης
2) Λάππειον Ναούσης
3) Λεχαίνων Ἡλείας
4) Ξυλοκάστρου
5) Α'. Θηλέων Πατρῶν (2 βραβεῖα)
6) Πανορμίτειον Σύμης
7) Πελοπίου Ἡλείας
8) Θηλέων Σητείας
9) Ὑδρας
10) Ἐμπορικὴ Σχολὴ Ἀργοστολίου «Παναγῆς Βαλλιάνος»
11) Ἐμπορικὴ Σχολὴ Ἡρακλείου
Ἰδιωτικὰ Σχολεῖα Ἀθηνῶν - Πειραιῶς
1) Ἑλλην. Ἐκπαιδ. Συνδέσμου «Μ. Κρίκου» Ἀθηνῶν
2) Σχολὴ «Βυζάντιον» Ἀθηνῶν (τάξις Γ'.)

- 3) Καλπὰκα Ἀθηνῶν
4) Λύκειον «Ἑλληνισμός» Πειραιῶς (τάξις Α, Β, Γ, Δ, Γυμνάσιον καὶ Δημοτικόν)
5) Πόλλου Κρουσταλλάκη Ἀθηνῶν
6) «Τρεῖς Ἱεράρχαι» Πειραιῶς
Δημοτικὰ Σχολεῖα Ἀθηνῶν

- Α' Περιφέρεια
1) 3ον Ἀμαρουσίου
2) 6ον Ἀθηνῶν
3) 13ον »

- Δημοτικὰ Σχολεῖα Πειραιῶς
Β' Περιφέρεια
1) 20ον
2) 37ον

- Δημοτικὰ Σχολεῖα Ἐπαρχιῶν
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΘΡΑΚΗ
1) Αἰαντὸς Κοζάνης
2) Ἀλώρου Ἀλμωπίας
3) Ν. Κώμης Καβάλας
4) Χρύσας Τσάκων Πέλλης

- ΗΠΕΙΡΟΣ
1) Δημοαρίου Ἀρτης
2) Κομποτίου Ἀρτης

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Γιάννουλης Λαρίσης καλλιτεροῦν τὸν σχολικὸν κήπον.
Juniors of elem. school Giannouli cultivating their school garden.



ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

- 1) Παλαιούργου Ναυπακτίας
ΘΕΣΣΑΛΙΑ
1) 20ον Βόλου
2) Μαυρελίου Καλαμπάκας

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- 1) Ἐπιταλίου Ὀλυμπίας
2) Β'. Χώρας Πυλίας

ΚΡΗΤΗ

- 1) Βανιδῶν Ἱεραπέτρας
2) Κεντριού »
3) Α'. Νεαπόλεως

ΝΗΣΟΙ

- 1) Β'. Μυτιλήνης
2) Οἰνουσῶν Χίου «Ἀγ. Παῦλος»
3) Χώρας Πάτμου

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Β'

- Γυμνάσια Ἀθηνῶν
1) Γ'. Ἀρρένων
2) Δημοσίαν Ἐμπορικὴ Σχολὴ Θηλέων Ἀθηνῶν (2 βραβεῖα)
Γυμνάσια Πειραιῶς
1) Πρότυπον Ἀρρένων
Γυμνάσια Ἐπαρχιῶν
1) Α'. Ἀρρένων Βόλου
2) Θηλέων Ἐδέσσης
3) Ἀρρένων Κατερίνης



Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολεῖον Ῥίζης Ἱεραπέτρας ἀσχοῦνται εἰς τὰς Α'. βοηθείας.

Juniors of Elem. school Risi practicing in fist Aid.

Ἰδιωτικὰ Σχολεῖα Ἀθηνῶν - Πειραιῶς

- 1) Σχολὴ «Βυζάντιον» Ἀθηνῶν (τάξις Α, Ε)
2) Ξενοπούλου Ν. Σμύρνης
3) Σαφάρικα Ἀθηνῶν
4) Σχολὴ «Μυρτιδιώτισσα» Πειραιῶς

Δημοτικὰ Σχολεῖα Ἀθηνῶν

- Α' Περιφέρεια
1) 12ον (2 βραβεῖα τάξις Γ' Δ')

Δημοτικὰ Σχολεῖα Ἐπαρχιῶν
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΘΡΑΚΗ

- 1) Γουμένισσης Παιονίας
2) 1ον Δράμας
3) 31ον Θεσσαλονίκης
4) Λυκόφωτος Διδυμοτείχου
5) Μεταξοχωρίου Κιλκίς
6) Ν. Ἀδριανῆς Κομοτινῆς
7) Φιλωτέας Ἀλμωπίας

ΗΠΕΙΡΟΣ

- 1) Ἀγίας - Πρεβέζης (2 βραβεῖα)
2) Κρύας - Ζαγορίου



Ε.Σ.Ν. Δημοτικὸν Σχολεῖον Ριζομύλου Λαρίσης βοηθοῦν εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ Σχολεῖου.

Juniors of Elem. school Risomylos helping in the reconstruction of their school.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

- 1) Ἀλιάρτου Λεβαδείας
2) Δεσφίνης (Φωκίδος 3 βραβ.)
3) 3ον Ναυπάκτου

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

- 1) Γιάννουλης Λαρίσης
2) Καλομοίρας Καλαμπάκας
3) Μελίσσης Καρδίτσης
4) Μεσενικόλα Καρδίτσης

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- 1) Ἀλαγονίας Καλαμών
2) Ἀνυφί Ἀργολίδος
3) Δρακοπούλειον Δημ. Σχολ. Θεοκτίστου Γορτυνίας
Φοινικίου Μολάων

ΚΡΗΤΗ

- 1) Ἀνατολικῆς Ἱεραπέτρας
2) Βασιλικῆς »

ΝΗΣΟΙ

- 1) Κοντογεννᾶδος Κεφαλληνίας
2) Α'. Πολυχνίτου Λέσβου

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Γ'

- Γυμνάσια Ἀθηνῶν
1) Ἐμπορικὴ Σχολὴ Θηλέων (2 βραβεῖα) τάξις Γ'2, Ε'1.
Ἰδιωτικὰ Σχολεῖα Ἀθηνῶν
1) Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Βυζάντιον (τάξις Β'.)

Δημοτικὰ Σχολεῖα Ἐπαρχιῶν
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΘΡΑΚΗ

- 1) Δροσπηγῆς Καβάλας
2) Ἐρασμίον Ἐάνθης
3) Μαγικού »
4) Μελίκης Βερροίας
5) Μέσης Κομοτινῆς
6) Πετροπηγῆς Καβάλας
7) Περιχώρας Δράμας

ΗΠΕΙΡΟΣ

- 1) Παγωνιανῆς Ἠλείου
ΘΕΣΣΑΛΙΑ

- 1) Κονισκοῦ Καλαμπάκας
2) Παιδοπόλεως Λαρίσης

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- 1) Ἀγγελῶνας Μολάων
2) Βυτινέικων Ἡλείας
3) Γλύφας »
4) Δάρας Πυλίας
5) Ζήρειας Πατρῶν
6) Κάμπου Βοιῶν Μολάων
7) Κυπαρισσίου Μολάων
8) Μυγδαλιᾶς Γορτυνίας
9) Μυρτιάς Λακωνίας
10) Νιάτων Μολάων
11) 26ον Πατρῶν
12) Ὑάρι Ἡραίας Γορτυνίας

ΚΡΗΤΗ

- 1) Κουμάσας Ἡρακλείου
2) Μαθὲ Ἀποκορώνου
3) Σκοπῆς Σητείας (2 βραβεῖα)

ΝΗΣΟΙ

- 1) Ποταμίας Νάξου

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ

Γύρω κλάρες ἔχουν γείρει
στὸ παλιὸ τὸ μοναστήρι,
στὴν ἔρημικὴ ἐσοχὴ.

Στὴν παλαιὰ τὴν ἐκκλησοῦλα
τὴ σεμνὴ καὶ τὴ μικροῦλα
φέλουν τὸν ἔσπερινό.

Τὰ καντήλια, πού σπιθίζουν
τοὺς ἀγίους τῆς φωτίζουν,
πού μ' εὐλάβεια προσκυνῶ.

ΒΑΣ. ΒΕΡΓΟΣ

Γυμν. Φιλίππιδος

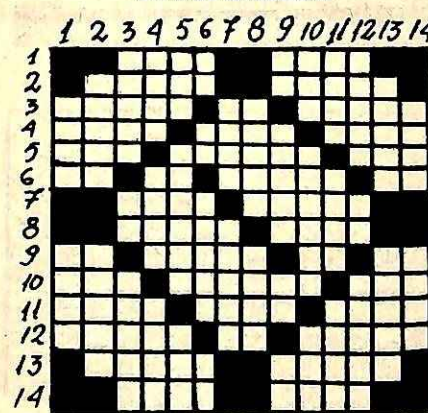
Ο ΓΕΡΟ ΠΛΑΤΑΝΟΣ ΛΕΕΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Πολλὰ χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε, πού
φύτρωσα στὴ γῇ τῆς Κῶ. Πόσες καὶ πό-
σες γενεὲς ἔζησαν καὶ χάθηκαν. Ἐγώ
ὅμως ὁ γέρο πλάτανος δὲν χάθηκα. Τὸ
γέρίκο μου τὸ κορμὶ στέκει ὄρθιο καὶ
ὑπερήφανο σὰν τὸ κορμὶ νέου παλλη-
καριοῦ. Μὲ τὰ χρόνια, πού πέρασαν
ξάπλωσα περισσότερο τὶς ρίζες μου καὶ
φούντωσα καὶ ἔγινα ὁ βασιλεὺς τῶν
μικροτέρων δένδρων. Δὲν ζῶ λίγα χρό-
νια ὅπως ἄλλα φυτὰ, ἀλλὰ ζῶ αἰῶνες
ὀλόκληρους. Ἡ δική μου ἱστορία εἶναι
μεγάλη, γιατί στὸν ἴσκιό μου, ἐδῶ καὶ
πολλὰ χρόνια, δίδαξε τὴν ἱατρικὴ στοὺς
μαθητὰς τοὺς ὁ Ἱπποκράτης. Γι' αὐτὸ
κάθε χρόνο πολλοὶ περιηγητὰ με ἐπι-
σκέπτονται στὸ ὄμορφο νησί τῆς Κῶ
γιὰ νὰ με θαυμάσουν.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΜΠΟΣ

Γυμνάσιον Κῶ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ



Α' ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

- 1) Εἶναι ὁ οὐράνιος βασιλεὺς (κλῆτ.) — Ἀρχαία πόλις ἐν Λυδίᾳ ἐπὶ τῆς νοτίας ἀκτῆς τῆς Ἐρυθραίας.
2) Ἐκεῖ μετέφερε ὁ Πάρις τὴν ὥραία Ἑλένη (γεν.). — Πρεσβύτερος ἀδελφὸς καὶ συνεργάτης τοῦ Μωϋσέως.
3) Σπουδαῖος προφήτης (ἀττιαν.). — Μελλοντικὸν — Πρὸς τὸν Νότον.
4) Ἀκρωτήριο μεταξύ Πατρῶν καὶ Αἰγίου — Ἀγώνισμα — Εὐγενὲς ἀέριον.
5) Κτητικὴ ἀντωνυμία (πληθ.). — Ἐντο-
μονόζυγρον ἐκ τῶν ἡμιπτέρων (γεν.). — Τὰ τελευταῖα $\frac{3}{4}$ τοῦ ψωμιοῦ (κλῆτ.).
6) Μόριον ἐν χρῆσει εἰς δῆλωσιν συν-

αινέσεως ἢ ἀδιαφορίας — Ἀρθρον — Ὁ κλίνων ἐνεκα βάρους — Χρον. αὐξήσις (ἀρχ.).

7) Πλήθος ἀνθρώπων τῆς αὐτῆς φυλῆς (πληθ. ἀντιστρ.) — Τὰ 5/6 Ἀποστόλου
8) Χονδροαλεσμένος σῖτος (ἀρχ.). — Ἀῆρ (δοτικὴ ἰωνικοῦ τύπου).

9) Τὰ 5/6 ὄρους τῆς Ἀττικῆς — Σκιά, σκότος (ἀρχ.). — φυτὸν ἐκ τῶν ἰσιδῶν (πληθ.). — Ἐρωτηματικὴ ἀντωνυμία.

10) Προστακτικὴ τοῦ δίδωμι (ἀόρ.). — Πληροφοροῦμαι διὰ τῆς ἀκοῆς (ἀόρ.). — Αἰσθητήριον ὄργανον.

11) Τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλούμενα — ἀκριβῶς ὅπως (ἀρχ.). — Ἀντωνυμία (δοτ. πληθ.).

12) Γερμανὸς στρατάρχης, δράσας εἰς τὴν Β. Ἀφρικὴν — Πρόθεσις (ἀντιστρ.) — ἡ σπονδυλικὴ στήλη (ἀρχ.).

13) Γυναικεῖον ὄνομα (γεν.). — Ἀλλα-
λαγμὸς (γεν.).

14) Νῆσος (κλῆτ. δωρικοῦ τύπου) — Μυτερός, σουβλερός.

Β' ΚΑΘΕΤΩΣ:

- 1) Συνάπτω, συνδέω (ἀόρ.). — Ἀπα-
ράτητον δι' ὅλους τοὺς ὁργανισμοὺς.
2) Τὸ α' ἔπος τοῦ Ὀμήρου — Ἀπο-
κλειστικὸς.

3) Ὅ,τι τὸ 1α ὀριζοντίως (ὄνομ.). — Ἀντὶ ἦν — Ὁ ἔχων ρῖνα πεπλατυσμέ-
νην (ἀττ.).

4) Πάρα πολὺ — Παράγουν ὅλα τὰ
φυτὰ (πληθ.). — Πολεμικὴ ἰαχὴ.

5) Φυτὸν, ἔχον κυανὰ ἄνθη — Καπνία
— ... Βέγκας.

6) Καλῶς (ἀρχ. ἐπίρ.). — Γράμμα τοῦ
ἀλφαβήτου — Καταστέλλω (ὑποτ. ἐνεστ.).
— Προσωπικὴ ἀντων. (κλῆτ.).

7) Ἐνας ἐκ τῶν 7 σοφῶν τῆς Ἀρχαίας
Ἑλλάδος (κλῆτ.). — Λοιπὸν.

8) Θαλάσσιος (κλῆτ.). — ἀκριβῶς ὅπως
(ἀρχ.).

9) Ἀρθρον — ἡ ἰδίᾳ — Ὅ,τι καὶ τὸ
6γ καθέτως — Ἀρθρον (ἀντιστρ.).

10) Ὑποθετικὸς σύνδεσμος — Ἐπισώ-
ρευσις — Μικρὸς σφαιροειδὲς καρπός.

11) Θεότης τῆς Αἰγύπτου, ταυτισθεῖσα
μετὰ τὸν Ἀπόλλωνα (ἀττιαν.). — Ὅ,τι καὶ
τὸ 13α ὀριζοντίως (ὄνομ.). — Ὀγκώδης.

12) Προσωνομασία τοῦ Ἰησοῦ (κλῆτ.).
— Νότα — Ὅ,τι καὶ τὸ 12γ ὀριζοντίως
(δημοτ. γεν.).

13) Ἡ νεότης (δημ.). — Παράγωγον
τοῦ ρῆμ. τίω.

14) Χωρίς, δίχως — Μεγάλῃ θεότης
τῶν Ἀρχαίων Ἀγυπτίων.

ΘΩΜΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΣΤ' Γυμν. Ἀρρ. Θεσσαλονίκης

Η ΑΡΡΩΣΤΙΑ ΣΥΜΜΑΘΗΤΡΙΑ ΜΑΣ

Εἶναι Πέμπτη ἀπόγευμα. Ὅλοι οἱ
μαθητὰ καὶ οἱ μαθήτριες τῆς Ε' τάξεως,
σὰ μὴ οἰκογένεια, κάθονται στὰ θρα-
νία τους. Στὴ μέση τῆς αἵθουσας σήμε-
ρα ἡ θερμάστρα μας εἶναι σβηστή. Ἐξω,
ὁ οὐρανὸς εἶναι καταγάλανος. Ὁ ἥλιος
μὲ τὶς ζεστὲς του ἀκτίνες ζεσταίνει τὴ
φύσιν καὶ στέλνει τὸ φῶς καὶ τὴ θαλπω-
ρὴν τοῦ σ' ὅλους μας, μέσα στὴν αἴθου-
σα. Ὁ δάσκαλος γράφει στὸν πίνακα.
Ὅλα τὰ παιδιὰ προσέχουν.

Μόνο ἡ ἀγαπημένη μας συμμαθήτρια,
ἡ Εὐαγγελία, λείπει. Ἡ καύμενη, βρί-
σκεται στὸ Νοσοκομεῖο. Ἀραγε, πῶς
αἰσθάνεται μακριὰ ἀπὸ τὰ χάρδια τῶν
γονέων τῆς, μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀγάπην
τῶν συμμαθητῶν τῆς;

Σήμερα θὰ γράψωμε ἓνα γράμμα στὴν
Εὐαγγελία, πού νοσηλεύεται στὸ νοσο-
κομεῖο Λαρίσης, γιὰ νὰ τῆς δώσωμε θάρ-
ρος, νὰ τὴν παρηγορήσωμε καὶ νὰ τῆς
γνωρίσωμε ὅλα τὰ νέα ἀπὸ τὴν ὁμορ-
φη ζωὴ τοῦ σχολεῖοι μας.

Τὸ βράδυ, στὴν προσευχή μας, θὰ
παρακαλέσωμε τὸ Θεό, νὰ γίνῃ ἡ συμμα-
θήτριά μας καλὰ καὶ νὰ γυρίσῃ γρήγορα
κοντὰ μας.

Οἱ μαθητὰ καὶ μαθήτριες τῆς Ε'
τάξεως τοῦ Β' Δημ. Σχολ. Δεσκάτης

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΑΣΥΛΟ ΤΩΝ ΑΝΙΑΤΩΝ

Εἶναι δύσκολο νὰ ἀντιληφθῇ ὁ ἄν-
θρωπος, ὅσο εἶναι ὑγιής, τὴν ἀξία τοῦ
θείου δώρου, τῆς Ὑγείας. Μόνον ὅταν
ἀρρωστήσῃ ἢ ὅταν βρεθῇ κοντὰ σ'
ἐκείνους, πού ὑποφέρουν, μπορεῖ νὰ
νοιώσῃ πόσο πολὺτιμη εἶναι ἡ ὑγεία.
Αὐτὸ τὸ νοιώσαμε βαθιὰ ὅταν ἐπισκε-
φθήκαμε μὰ μέρα τὸ Ἀσυλὸ τῶν Ἀνιά-
των.

Ἡ σχολὴ μας ἔχει παράδοσιν νὰ βοηθῇ
μὲ φτωχὰ ἔστω δῶρα, μὰ με πολλὰ
ἀγάπη, τοὺς πάσχοντας. Ἐτσι, μὴ
μέρα ἐπισκεφθήκαμε τὸ Ἀσυλὸ Ἀνιάτων,
πού βρίσκεται στὴν ὁδὸ Ἀγίας Ζώνης,
μέσα σ' ἓνα δεινροφυτευμένον καὶ ἀρκετὰ
εὐρύχωρο προαύλιον.

Ἐκεῖ ἐγνωρίσαμε τὸν Πανοσιολογιώ-
τατο πατέρα Νήφωνα, ὁ ὁποῖος μᾶς
ἔδωσε πληροφορίες γιὰ τὸ ἴδρυμα καὶ
μάθαμε, ὅτι ἐκεῖ παρέχεται στέγη, τροφὴ
καὶ νοσηλεία σὲ 300 περίπου ἀσθεῖς,
οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ξέ-
ρουν ὅτι δὲν θὰ θεραπευθοῦν.

Ἀφοῦ εὐχαριστήσαμε τὸν πατέρα
Νήφωνα, ἐπισκεφθήκαμε τὶς 2 πτέρυ-
γες, μὴ γιὰ ἀνδρες καὶ μὴ γιὰ γυ-
ναῖκες. Ὁ πόνος, πού αἰσθανθήκαμε, ὅ-
ταν τοὺς εἶδαμε, μεγάλωσε τὴν ἀγά-
πην μας γι' αὐτοὺς καὶ τὴν προσπάθειά
μας νὰ τοὺς ξεκουράσωμε μὲ τὰ λόγια
καὶ τὰ τραγούδια. Μᾶς ἔκανε ἰδιαιτε-
ρὴ ἐντύπωσιν ἡ μεγάλη ψυχικὴ δύνα-
μις καὶ ἡ πνευματικὴ διαύγεια ἐνὸς ἐκ
τῶν τροφίμων τοῦ, τοῦ κ. Ι. Στυλιανο-
πούλου ὁ ὁποῖος ἂν καὶ καθηλωμένος
στὸ κρεβάτι ἐπὶ 30 χρόνια ἐξ αἰτίας
ἐνὸς κατὰγματος τῆς σπονδυλικῆς στή-
λης, ἐργάζεται ὅσο μπορεῖ καὶ ἔχει ἐφεύ-
ρει μέθοδο ἐκτυπώσεως κειμένων γιὰ
τοὺς τυφλοὺς καὶ ἐπῆρε μάλιστα καὶ
δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας γι' αὐτό.

Πρὶν φύγωμε ἀφήσαμε τὰ φτωχικά, ὅλ-
λα ἀπὸ καρδίας δοσμένα δῶρα μας,
φρούτα καὶ βουτήματα στὰ γραφεῖα τοῦ
ἰδρύματος, γιὰ νὰ δοθοῦν στοὺς ἀσθε-
νεῖς. Καὶ πλημμυρισμένες ἀπὸ συναισθή-
ματα ἀγάπης καὶ ἐυγνωμοσύνης πρὸς
τὸν Πατέρα Θεόν, πού μᾶς ἔχει γερούς,
τὸν Πατέρα Θεόν, πού μᾶς ἔχει γερούς,
γυρᾶμε ἀπὸ τὸ σχολεῖο μας, μὲ τὴν ἀπό-
φασιν νὰ ἐπισκεπτόμαστε συχνὰ τοὺς
ἀσθεῖς αὐτοὺς γιὰ νὰ τοὺς γλυκαίνωμε
λίγες ὥρες. τῆς τὸσο θλίβερης ζωῆς των.

ΕΛΕΝΗ ΚΡΑΝΟΥ

Δημοτ. Ἐμπορ. Σχ. Θηλ. Ἀθηνῶν

ΧΙΟΥΜΟΡ

Ο καθηγητής λέγει στον Κουφιοκεφαλάκη:
— Έσύ παιδί μου, δεν έχεις καθόλου μυαλό. Πήγαινε στον χασάπη ν' αγοράσεις λίγο.

Κι ο Κουφιοκεφαλάκης:
— Κύριε, για να μου δώση καλή ποιότητα, να πω πώς είναι για σάς;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΙΤΤΗΣ
Γυμνάσιον Σίφνου

Το βράδυ στο σπίτι του Κουφιοκεφαλάκη θα γίνη πλούσιο γεύμα. Ή για γιά του τον ρωτά:

— Πού κοντά θέλεις να καθήσης;
Και ο Κουφιοκεφαλάκης:
— Κοντά στην τούρτα!!!

ΡΕΝΑ ΜΠΕΝΑ
Γυμνάσιον Άνδρου

— Τι έχεις και σκουίζεις πρωί-πρωί μπάρμπα Μήτσο;

— Άστα, παιδάκι μου, την έπαθα.

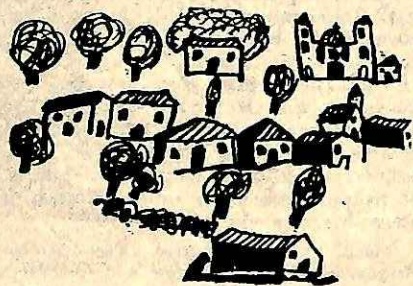
— Τι σου συνέβη;

— Νά, ξέχασα το κοτέτσι χθες το βράδυ άνοιχτό.

— Και σου κλεψαν τα κοτόπουλα;

— Όχι, αλλά πήγε το καθένα στον νοικοκύρη του.

ΛΕΤΤΑ ΓΛΥΝΟΥ
Γυμνάσιον Άνδρου

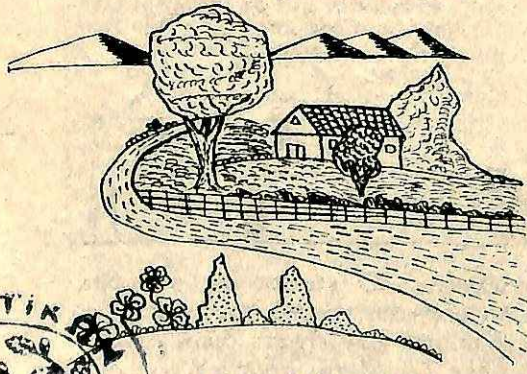


ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Πρότ. Δημ. Σχολ. Τριπόλεως

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

— Μίμη Κατίνα, την είδατε που ήλθε;
— Ποιάν καλέ μαμά;
— Μά σάς το είπα.

ΕΙΡΗΝΗ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ
Γυμν. Μολάων Λακωνίας



ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ ΚΑΡΑΣΟΥΛΑ
Β' Δημ. Σχολ. Άρτης

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

12345671: Μεγάλη φυσιογνωμία της Ιστορίας.

3757: Τί κάνω όταν είμαι πωλητής.

5671: Γνωστόν ζώον της ζούγκλας.

2321: Δεικνύει το πόν.

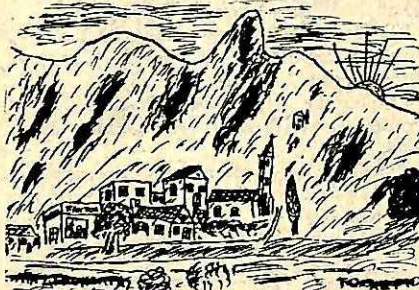
34552: Φανερώνει ποσότητα.

36112: Μ' αυτό γράφουν οι μαθηταί.

1641: Καινούργιο.

1732: Βρεγμένα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΥΦΑΝΤΗΣ
Έμπορ. Σχολή Άργους



ΚΟΣΜΑΣ ΜΑΣΤΡΟΚΟΛΙΑΣ
Γυμνάσιον Κρανιδίου

ΣΚΑΛΑ

- 1) —
- 2) —
- 3) —
- 4) —
- 5) —
- 6) —
- 7) —
- 8) —
- 9) —
- 10) —

- 1) Σύμφωνον
- 2) Άρθρον
- 3) Χωρίς αυτόν ο άνθρωπος δεν ζή
- 4) Το βραβείο των πρώτων καλλι-
στών
- 5) Χρώμα
- 6) Όνομα ζώου
- 7) Αναφορική αντωνυμία θηλυκού
γένους
- 8) Ρήμα τρίτου πληθυντικού
- 9) Γλυκό. Όνομαστική πληθυντικού
- 10) Μέσον συγκοινωνίας

Τα άρχικά των λέξεων σχηματίζουν
γυναικείο όνομα.

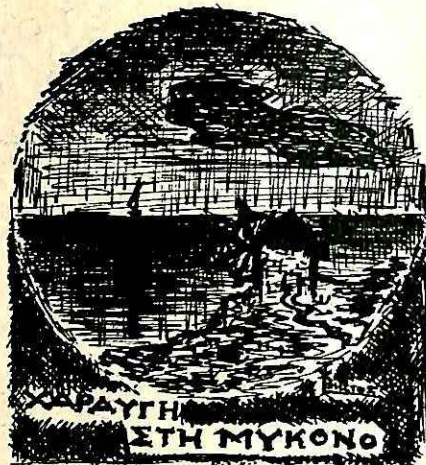
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΨΩΜΑΣ
Β' Εμπορική Άθηνών

- 1) —
- 2) —
- 3) —
- 4) —
- 5) —
- 6) —

- 1) Σύμφωνον
- 2) Μουσική νότα
- 3) Ένας κριτής της πόλεως Σηλώ
- 4) Τον πιστεύομεν
- 5) Συμπερασματικός σύνδεσμος
- 6) Ποταμός της Άφρικής

Προσοχή! Με τα άρχικά γράμματα
των ζητούμενων λέξεων θα βρήτε ένα
μαθητήν του Πλάτωνος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
10ον Δημ. Σχολ. Λαρίσης



ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
10ον Γυμν. Άρρένων Άθηνών

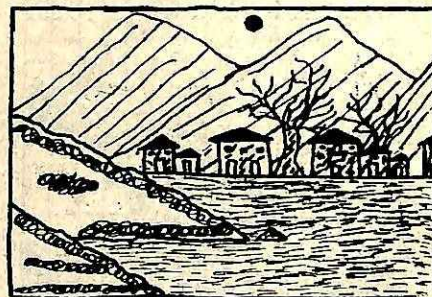
ΣΚΑΛΑ

Τα άρχικά των ζητούμενων λέξεων,
σχηματίζουν το όνομα μεγάλου αρχαίου
Έλληνος φιλοσόφου:

- 1) —
- 1) —
- 2) —
- 3) —
- 4) —
- 5) —
- 6) —
- 7) —
- 8) —

- 1) Προσωπική νάτωνυμία
- 2) Αυγό
- 3) Το κουπί (καθ.)
- 4) Ποταμός της Γερμανίας
- 5) Η πρώτη βασίλισσα της Ελλάδος
- 6) Σ' αυτήν συχνάζουν οι μπεκρήδες
- 7) και συνημίτονον
- 8) Ποταμός της Τουρκίας εις Μ. Άσίαν

ΑΡΓΥΡΟΥΛΑ ΚΑΡΙΩΤΟΓΛΟΥ
Γυμν. Θηλέων Σάμου



Α. ΣΑΚΚΗΣ
Γυμν. Άργαλαστής, Βόλου

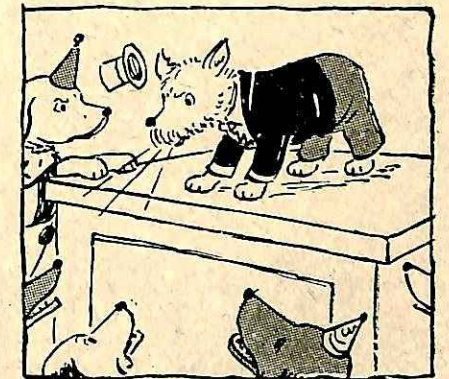
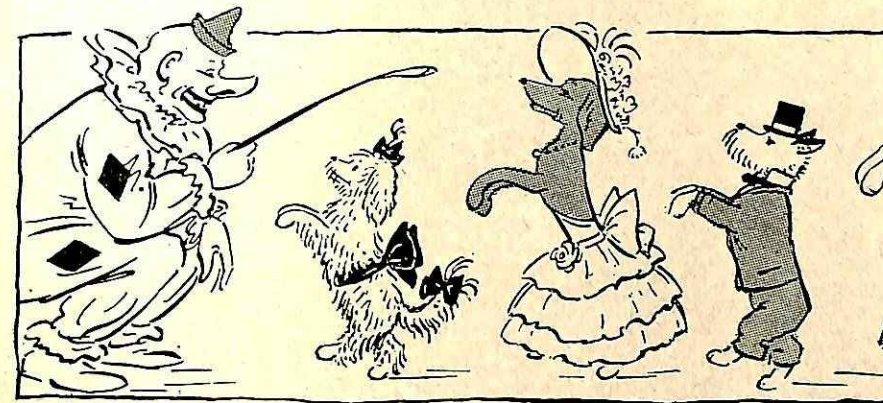
ΔΟΚΙΜΑΣΑΤΕ ΤΑΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΣΑΣ

- 1) Πού είναι η Φρυγία; α! Στην Μικρά Άσία β) Στην Άφρική γ) ή στην Αυστραλία;
- 2) Τι είναι η Πέλλα; α) Πρωτεύουσα της Καρχηδόνας β) της Μακεδονίας γ) ή της Σικελίας.
- 3) Τι είναι ο Άϊνστάϊν; α) Μαθηματικός β) ζωγράφος γ) ή συγγραφέας.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΠΙΕΤΡΑΤΟΣ
Γυμ. Άρρ. Άργοστολίου

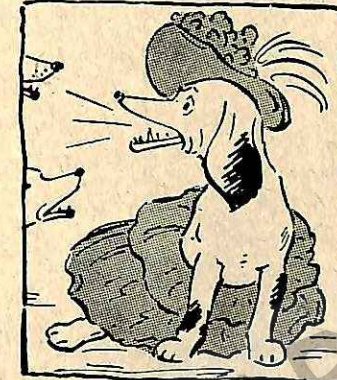
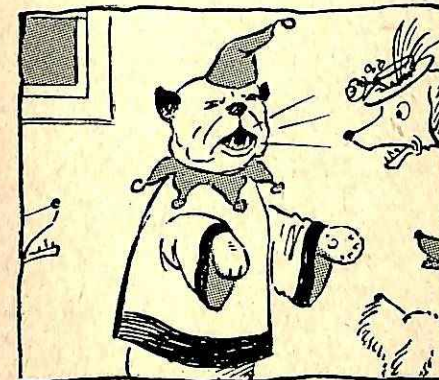
Τα άμυαλα σκυλάκια

Στίχοι, σκίτσα Α. Β.



Ο Τζώνης, με τη σκούφια του και με την τραχηλιά του, βγήκε, όπως πάντα στη σκηνή μαζί με τα σκυλιά του, τάβαλε κι εκτέλεσαν γραμμή το νούμερό τους κι ύστερα πάλι τάκλεισε μέσ' στο δωμάτιό τους.

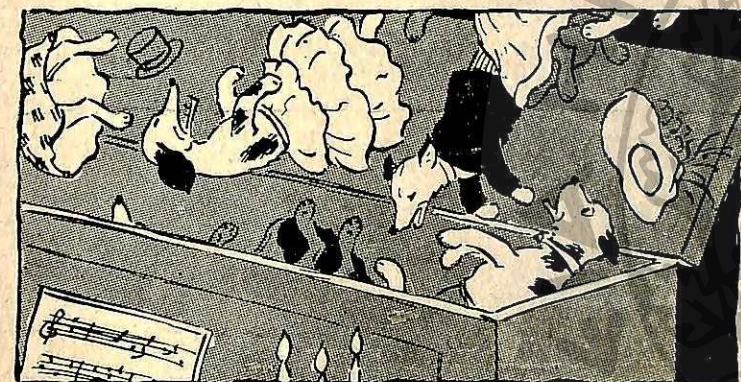
Και μόλις τώρα βρέθηκαν εκείνα μαναχά τους. Άρχισαν πάλι τα παλιά πικρά παράπονά τους:
— Μ' αυτό δεν υποφέρεται. Τί κόσμος που δέ νιώνει... Ένώ έμας θαυμάζουνε, φωνάζουν «μπράβο, Τζώνη»



— Αυτός και δώρα και μισθό, ακόμα και παράσημα, κι έμεις ανταμειβόμαστε... ..μονάχα με το μάσημα.

— Ά, δέ βαστώ, θα του το πω. Στη ράχη μας θα ζήση; Μόνα μας θα χορεύωμε κι αυτός να μάς αφήση.

Κι ο Τζώνης που όλα τ' άκουσε:
— Καλά, δέν επιμένω. Άλλη φορά μαζί μ' έσας έγώ δέν ξαναβγαίνω.



Και τ' άλλο βράδυ μόνα τους αρχίζουν να χορεύουνε. Μά τί να δής... Άπ' την αρχή τα πόδια τους μπερδεύουνε, σωρός-κουβάρι γίνονται κι άπ' τη σκηνή άπάνω γλυστρούν, αλλοίμονο, και μπρούμ..... πέφτουνε μέσ' στο πιάνο!..

Φεύγουνε πανικόβλητα. Ο κόσμος τα σφυρίζει. Κι ο Τζώνης, μόλις μπήκανε, γλυκά τους ψιθυρίζει:
— Πάντα καλά χορεύατε. Δέν είχατε όμως νιώσει, ότι σε όλες τις δουλιές χρειάζεται πρώτα ή γνώσι...

“ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ ”

Στίχοι
ΛΑΚΗ ΠΑΠΑΔΗΜΑ.

Μουσική
ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Μέτρια.

Δρο.σε. ρὸ μάς ἤρ- δε πὰ- λι τὸ φθι.νὸ- πω-ρο παι.διὰ, πέφτουν
κί.τρι.να τὰ φύλ. - λα ἀπ' τῶν δέν. δρων τὰ κλα.διά. Ἄρ.χι.
νῦ τὸ πρω- το- βρό- χι, τὸ νε- ρὸ ρου.φά- ειή γῆ καὶ γιὰ
τ'ὄρ.γω.μα κι. νᾶ - νε μὲ τ'ά- λέ- τριοί γε- ωρ. γοί.
Γκρί. ζα σὺν - νε. φα σκε.πά- ζουν τὸ γα- λά- ζιον οὐ - ρα.νό
Του. γου.οῦ - κι τῶ - ρα.ἀρ.χι - ζει κί'η βρο.χού. λα σι. γα.νό.
Τσί. ου, τσί. ου, τρο- μαγ-μέ - να φτε- ρου.γί- ζουν τὰ που.λιά,
κί'ε. τοι.μά- ζουν γιὰ τὸ κρύ - ο τῆ ζε.στή τους τῆ φω.ληά.

ΡΙΧ.
ΦΡΕΤΣΑΣ